

ALE KOMMUN

Årsredovisning 2008

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande	4
Kommundirektören	5
Sammanfattning	6
Sammandrag fem år, kommunen	7
Ale kommuns organisation	8
Uppföljning Strategisk plan	9
Mål för god ekonomisk hushållning	12
Kommunens förvaltningsberättelse	13
Kommunens bolags förvaltningsberättelser	23
Kommunens och dess bolags förvaltningsberättelse	24
Redovisningsprinciper	25
Ekonomisk sammanställning	28
Utfall driftbudget	36
Utfall investeringsbudget 2008	37
Exploateringsredovisning, kommunen	38
Ale kommuns personal	39
Barn- och ungdomsnämnden	43
Vård- och omsorgsnämnden	45
Utbildnings- och kulturnämnden	48
Kommunstyrelsen	50
Tekniska nämnden	53
Miljö- och byggnämnden	55
Överförmyndarnämnden	57
Valnämnden	58
Kommunens bolag	59
Miljöredovisning	60
Jämförelser mellan Ale och Göteborgsregionens kommuner	63
Ord och begrepp	67
Revisionsberättelse	68

Kommunstyrelsens ordförande

ÅTERIGEN KAN VI ALEBOR se tillbaka på ett framgångsrikt år, verksamhetsåret 2008! Det ekonomiska resultatet för Ale kommun år 2008 visar ett plus på 37,5 Mkr. Av detta låg 25 Mkr redan i budget för att fortsätta att möta den pensionsskuld som finns för pensionsåtaganden före år 1998. Det är således 12,5 Mkr som är budgetöverskottet och detta beror på kommunens låga finansiella nettokostnader. Ale kommun har minskat sin låneskuld betydligt och också fått räntekompensation från staten när ersättning för inlösta fastigheter i BanaVäg i Väst-projektet betalats. Budgetöverskottet motsvarar 1% av nettokostnaderna och behövs för att finansiera kommunens investeringar.

Nämnderna har arbetat aktivt med att genomföra uppdragen i strategisk plan och anpassa verksamheten efter både behov och budget. Vi har många mycket fina verksamheter i vår kommun men samtidigt kan jag tyvärr konstatera att skolnämnderna inte klarat det kraftfulla omställningsarbete som behövs för en ekonomi i balans. Kombinationen av demografiska förändringar, förändrade utbildningsval och förändrade förutsättningar för vuxenutbildningen gör inte denna uppgift lättare men det är nödvändigt att fortsätta omställningen under 2009.

Kommunen expanderar

Men kommunen expanderar också! Barnantalet ökar i Ales förskolor och under året öppnade den nya fina förskolan Storgården i Nödinge med fyra avdelningar. Ale kommun har under året köpt bandyhallen Ale Arena som nu kan bjuda Aleborna på fin skridskoåkning under tak.

Årets investeringar uppgår till 67 Mkr och de största projekten är förutom förskolan i Nödinge och Ale Arena, övertagande av vägen till Alekrossen, gång och cykelvägar till Vimmersjön och Sjövallen och VA-anläggningar.

Bana Väg i Väst-projektet fortskrider med utbyggnad av dubbelspårig järnväg och fyrfältsväg och projektet påverkar även kommunens ekonomi och verksamhet. I stort sett samtliga nämnder är berörda av allt från planer och tillstånd till omläggning av VA-ledningar och finansiella transaktioner. Exempel på det sistnämnda är att kommunen erhållit betydande ersättning för deponering av massor och försäljning av stenmaterial vilket påverkat årets ekonomiska resultat positivt.

Bostadsförsörjningsprogram för perioden 2008–2015 har antagits och markförvärv har under året gjorts på Ale-

höjd (bergsryggen mellan Nödinge och Nol) för att säkerställa fortsatt utveckling av bostadsproduktion i kommunen. För Kronogårdsområdet i Älvängen finns planer på ca 400 nya bostäder i olika upplåtelseformer. Strukturstudierna för Älvängen och Nödinge är idé- och planunderlag för framtida utveckling av kommunen. Kommunen planerar också för framtida verksamhetsområden och ett antal markförvärv/försäljningar har genomförts under året.

Ungdomsfrågorna är viktiga

Vi vill särskilt uppmärksamma de i fullmäktige prioriterade ungdomsfrågorna som kommit fram genom Luppen – den undersökning som Ungdomsstyrelsen erbjudit Ale att vara med i (Lokal uppföljning av ungdomspolitik). Fokus är att minska användandet av alkohol och droger, öka tillgången på mötesplatser för ungdomar och att öka respekten mellan elever och lärare. Natt- och trygghetsvandringar och folkhälsoarbetet är också viktiga inslag för att skapa en trygg och hälsosam miljö att bo och vistas i.

Medborgarpanel är ett nytt instrument som införts under året där ett drygt 100-tal intresserade Alebor kan tycka till i olika kommunala frågeställningar och därmed ökas delaktigheten ytterligare.

Hållbar utveckling

Den hållbara utvecklingen, ekologiskt, ekonomiskt och socialt, är ett centralt tema för kommunens arbete. De stora saneringsprojekten för förorenad mark vid Surte glasbruk, Bohus varv och Tidermans utfyllnadsområde är tillsammans med naturvårds- och miljöinsatser exempel på detta. Socialt är frågor kring ungdomarnas situation mycket prioriterat – att skapa mötesplatser och aktiviteter, minska droganvändning och skadegörelse samt inte minst verka för en trygg och stimulerande skolsituation. Kommunens ekonomi har varit i god balans de fyra senaste åren. Mycket beroende på den högkonjunktur som har rått men detta har gett oss tillfälle till att förstärka vårt ekonomiska läge och förbereda för den kraftiga omstrukturering som pågår.

Framtiden

Vi går in ett 2009 med många frågetecken över de ekonomiska förutsättningarna men samtidigt med ett långsiktigt och kraftfullt utvecklingsarbete i Ale kommun. Ungdomsfrågorna ligger i starkt fokus och vi utvecklar nya mötesplatser och aktiviteter, arbetar mot droger och skadegörelse och inte minst arbetar vi brett för att bygga upp en trygg och stimulerande skol- och fritidssituation. Vi arbetar också intensivt med demokratifrågorna och tar ett antal nya initiativ under 2009 som kompletterar ortsutvecklingsmöten och andra mötesplatser. Vi kommer naturligtvis även att arbeta mycket både lokalt och även regionalt med att möta de stora problem som finns på vår arbetsmarknad. 2009 kommer att bjuda på många påfrestningar och utmaningar men ett gott resultat från 2008 gör oss bättre rustade att möta dessa.

Jarl Karlsson, kommunstyrelsens ordförande

Kommundirektören

ÅRSREDOVISNINGEN FÖR 2008 är den första samlade uppföljningen av den strategiska plan som innehåller en ny vision 2020, en ny tydligare grundstruktur och därmed en mera tydlig målinriktning för hela Ale kommuns organisation än tidigare. Den strategiska planen är kommunens viktigaste och mest övergripande styrdokument och årsredovisningen ska vara en spegling av planen.

Det är ett mycket viktigt gemensamt uppdrag för både politisk ledning och förvaltningsledning att göra den strategiska planen till ett levande dokument i hela organisationen för att dess inriktning ska bli en del av beslutsprocesser och agerande på alla nivåer. Detta är en långsiktig process och en fortsatt utveckling av strategisk plan med tydligare uppföljningsbara mål, tydlig koppling av underliggande styrdokument (nämndplaner mm) och en omfattande kommunikation av vision och inriktning är ett uppdrag som alltid finns.

Den strategiska planens inriktning präglas i hög grad av de nya förutsättningar som håller på att växa fram för Ale kommun. Ale blir allt mera en del av storstadsregionen med en ökande utpendling till i första hand Göteborg. Ale blir också allt mera intressant som boendekommun och invånarantalet fortsatte att växa under 2008. Ales näringsliv har förändrats i grunden från brukssamhällen med dominerande arbetsgivare till nuläget där endast en privat arbetsgivare har fler än 100 anställda. Näringslivet består av många små och ett antal medelstora företag, med särskild styrka i några verkstadsföretag. En växande befolkning ger också ett ökande underlag för serviceföretag inom bland annat handeln med kommuninvånarna som primär målgrupp.

Fokus på förutsättningar för tillväxt

BanaVäg i Västprojektet ger Ale fem pendeltågstationer och fyrfältsväg och därmed en helt ny tillgänglighet under år 2012. Ale fokuserar nu på att skapa förutsättningar för tillväxt. Ett omfattande arbete pågår för att skapa de rent fysiska möjligheterna till den bostadsutbyggnad som ingår som en del av strategin. Vi arbetar även intensivt med att skapa nya verksamhetsområden och etableringsmöjligheter för företag. Kommunen blir en allt mera aktiv aktör som agerar i samspel med marknadens privata aktörer. Ale fokuserar också mycket på att bevara den närhet och småskalighet som upplevs som starka kvaliteter av Aleborna och som skapar attraktiviteten för nya invånare.

En ny tid med nya krav och en växande befolkning ställer nya krav på kommunens organisation. Allt fler av kommunens verksamheter agerar på direkt konkurrensutsatta marknader som ställer stora krav på servicekänsla, flexibilitet och snabb omställningsförmåga. Dessutom är kraven på effektivitet och utveckling med t ex e-tjänster stora. Jämförelser och rankingar av verksamheter blir allt mera vanliga med betydelse både externt när verksamheter ska bedömas och jämföras och internt som verktyg i verksamhetsutveckling. Organisationen utmanas och jämförs idag inom allt fler områden och den självklara utgångspunkten är att detta är mycket positivt och stimulerande.

2008 års verksamhet i Ale kommun gav ett ekonomiskt resultat som är betydligt bättre än budget. Detta är mycket bra men resultatet innehåller samtidigt stora strukturproblem i de två nämnderna inom utbildningsområdet. En fortsatt och kraftig omställning är avgörande för budgetbalans de närmaste åren. Omställningen handlar både om en anpassning till de ekonomiska ramarna och till förutsättningen att man blir allt mera direkt konkurrensutsatt. Tydliga utvecklingsstrategier, kompetensförsörjning och kompetensutveckling, nya e-tjänster och en professionell profilering av verksamheterna är nödvändig. Detta bidrar också till att bygga den marknadsföring av Ale som boendeort som blir allt mera viktig.

Gemensamma utvecklingsprocesser

Hela kommunens organisation arbetar mycket med stora gemensamma utvecklingsprocesser. Ales kvalitetstrappa, servicedeklarationer, synpunktshantering, hemsidan, ledarutveckling, medarbetarutveckling, tillgänglighet och bemötande är exempel på områden där gemensamma aktiviteter pågår. Kommunkompassen, kommunens kvalitet i korthet, kvalitetsnätverk Västkost och medborgarundersökningar är exempel på verktyg för ökade jämförelser och lärande. Ale kommuns organisation är verktyget för att genomföra de politiska intentionerna. Vi arbetar nu mycket metodiskt, målmedvetet och långsiktigt för att utveckla en organisation med tre huvuduppdrag: myndighetsutövning som är rättssäker och respektfull, offentlig serviceproduktion med brukaren i centrum, hög kvalitet och stor effektivitet samt en samhällsutveckling som skapar förutsättningarna för Ale 2020.

Nytänkande är viktigt

Ales långsiktiga inriktning på tillväxt är tydlig och de långsiktiga planeringsprocesserna måste drivas vidare. Under hösten 2008 kom dock en tydlig påminnelse om hur den globala ekonomin och förändringar i omvärlden har en direkt påverkan på vår kommunala vardag. De ekonomiska ramarna för de närmaste åren är mycket osäkra och behovet av flexibilitet och nya prioriteringar utifrån bland annat en förändrad arbetsmarknadssituation är stora. Det kan vara så att vi möter en dämpad befolkningsutveckling, ett betydligt svagare intresse för bostadsbyggande än tidigare beräknat och en kraftig dämpning för tillväxten av skatteunderlaget under de närmaste åren. Ordet nytänkande i Ales vision 2020 är då extra utmanande men också inspirerande för kommunens organisation. Nya osäkra ekonomiska förutsättningar understryker betydelsen av att kraftfullt driva arbetet med verksamhetsutveckling, brukarfokus och effektivisering vidare.

Stig Fredriksson, kommundirektör

Sammanfattning

Plus 37,5 Mkr i 2008 års bokslut

Ale kommun visar i 2008 års bokslut ett positivt resultat på 37,5 Mkr. Av detta låg 25 Mkr redan i budget för att fortsätta att möta den pensionsskuld som finns för pensionsåtaganden före 1998. Det är således 12,5 Mkr som är budgetöverskott och resultatet ligger inom kommunens finansnetto.

Budgetöverskottet motsvarar 1% av nettokostnaderna och behövs för att finansiera kommunens investeringar. Resultatet för föregående år, 2007, låg på 25,3 Mkr varav 23 Mkr var avsatta för att möta pensionsskulden.

Kommunens långfristiga låneskuld har under året minskat med 28 Mkr och uppgår nu till 107 Mkr. Detta är positivt men det måste också beaktas att kommunen återlämnar betydande belopp från pensionsskulden i stället för att göra finansiella placeringar.

Kommunens egna kapital uppgår nu till 506,4 Mkr.

Omställningsarbete i nämnderna

Ales två nämnder inom utbildningsområdet (barn- och ungdomsnämnden respektive utbildnings- och kultur nämnden) visar på underskott på totalt 14,6 Mkr i förhållande till budget. Omställningsarbetet pågår och anledningen till detta är att antalet elever i kommunens skolor minskar. Demografiska förändringar ligger bakom en del av minskningen men också att fler elever väljer skola/utbildning på annat håll och förändrade ekonomiska förutsättningar för vuxenutbildningen. En fortsatt och kraftfull omställningsprocess är helt nödvändig. Men kommunen expanderar också och barnantalet i förskolorna ökar för varje år.

Vård- och omsorgsnämnden, tekniska nämnden samt miljö- och byggnämnden visar resultat som ligger nära budget och kommunstyrelsen redovisar ett plus på 2,8 Mkr.

Fler Alebor

Vid årsskiftet hade Ale kommun 27 323 invånare, vilket är en ökning med 231 invånare sedan 31 december 2007.

Bana Väg i Väst-projektet fortskrider

I stort sett samtliga nämnder är berörda av allt från planer och tillstånd till omläggning av VA-ledningar och ekonomiska transaktioner. Exempel på det sistnämnda är att kommunen erhållit betydande ersättning för deponering av massor och försäljning av stenmaterial vilket påverkat kommunens resultat positivt.

Vikande skatteintäkter

Skatteprognoserna under senare delen av året har visat på försämring av skatteintäkterna. I bokslutet för 2008 visar prognosen för skatteintäkterna ett underskott mot budget på -4,5 Mkr.

Investeringar

Nettoinvesteringarna under året uppgår till 67 Mkr, vilket är betydligt lägre än budgeterat. De flesta investeringarna är påbörjade men har förskjutits något i tid. Årets största investeringar är förvärvet av Ale Arena och vägen till Alekrossen samt byggandet av gång- och cykelvägar vid Vimmersjön och Sjövallen. Under året har den nya förskolan Storgården i Nödinge tagits i bruk.

Personal

Det totala antalet tillsvidareanställda är i stort sett oförändrat, 1 969 personer, men personalomsättningen i denna grupp har under året uppgått till ca 180 personer. Den arbetade tiden har däremot ökat med ca 15 årsarbetare exkl. plusjobbansställda. Den största ökningen, 13 årsarbetare, finns inom Barn- och ungdomsnämnden medan Utbildnings- och kultur nämnden minskat med 14,6 årsarbetare. Sjukfrånvaron bland de tillsvidareanställda har fortsatt att minska och var under 2008 totalt 6,8%, vilket är den lägsta nivån som kommunen haft på 2000-talet. Personalkostnaderna har ökat med 2,7% i förhållande till 2007 års kostnader och utgör ca 60% av kommunens totala kostnader.

Miljö

Kommunens miljömål uppfylls till största delen med undantag för inköp av krav- och miljömärkta produkter.

Projektering, upphandling mm för de omfattande saneringsprojekten har pågått under året.

Ale kommun i framtiden

Ale kommun har nu fyra ekonomiskt goda år bakom sig, vilket ger ett bra utgångsläge inför de utmaningar som kommunen kommer att möta under kommande år. Omställningsarbetet måste drivas vidare så att alla nämnder kommer i ekonomisk balans. Ale kommun måste både offensivt kunna möta den expansion som redan inletts genom Bana Väg i Väst projektet men samtidigt parera de snabbt förändrade ekonomiska förutsättningar som uppkommit genom den kraftigt förändrade konjunkturen och därmed försämrade prognoserna för skatteintäkterna.

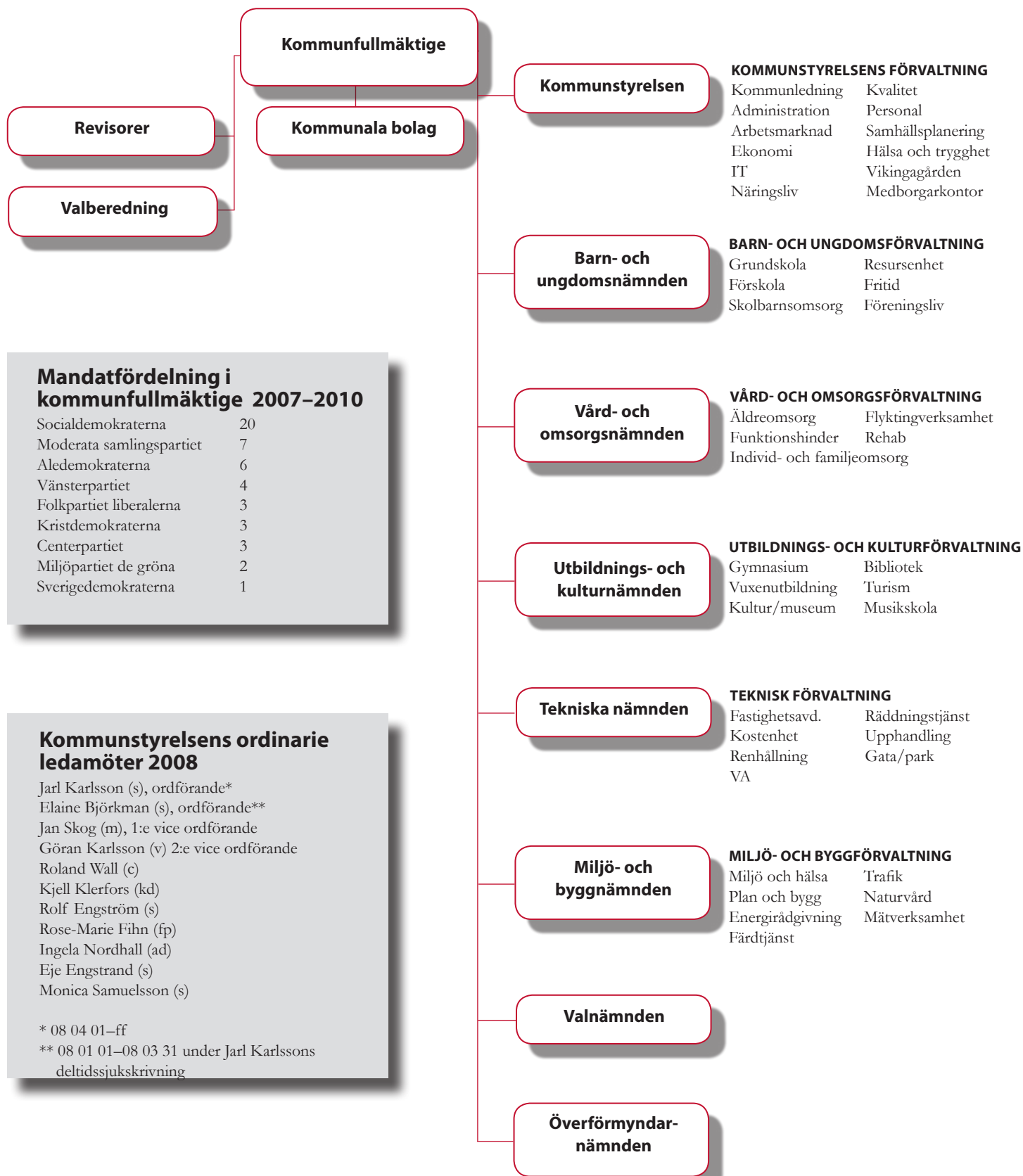
Sammandrag fem år, kommunen

	2004	2005	2006	2007	2008
Allmänt					
Folkmängd 31/12	26 288	26 405	26 800	27 092	27 323
Skattesats, kr	22,00	22,00	22,00	22,00	22,0
Ekonomiskt resultat					
Årets resultat, Mkr	0,6	22,2	41,7	25,3	37,5
Nettokostnadsandel	99,9%	97,7%	96,0%	97,7%	96,8%
Nettoinvesteringar, Mkr	70,1	35,5	44,1	63,2	67,0
Tillgångar och skulder					
Anläggningstillgångar, Mkr	667,7	659,2	660,9	679,1	696,9
Långfristiga skulder, Mkr	225,0	205,0	175,0	135,0	107,0
Lån som andel av anläggningstillgångar	34%	31%	26%	20%	15%
Eget kapital, Mkr*	379,7	401,9	443,6	468,9	506,4
Soliditet*	43,9%	46,2%	49,0%	51,3%	54,8%
Borgensåtagande, Mkr	744,6	746,8	698,7	691,1	674,0
Pensionsskuld, Mkr	19,1	21,5	28,4	42,5	44,7
Ansvarsförbindelse, pensioner f 1998, Mkr	417,6	423,6	468,5	554,5	559,1
Per invånare					
Anläggningstillgångar, kr	25 399	24 965	24 660	25 067	25 507
Långfristiga skulder, kr	8 559	7 764	6 530	4 983	3 916
Borgensåtagande, kr	28 325	28 283	26 071	25 511	24 667
Pensionsskuld inkl ansvarsförbindelse, kr	16 612	16 857	18 541	22 036	22 099

* Från och med 1998 redovisas pensionsskulden enligt ”blandmodellen” och från och med 2000 redovisas den del, som den anställda själv ska placera som kortfristig skuld.

Soliditetsvärdena har ändrats från vad som tidigare redovisats på grund av omräkning med bruttoredovisning av koncernkontot.

Ale kommuns organisation

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2007–2010

Socialdemokraterna	20
Moderata samlingspartiet	7
Aledemokraterna	6
Vänsterpartiet	4
Folkpartiet liberalerna	3
Kristdemokraterna	3
Centerpartiet	3
Miljöpartiet de gröna	2
Sverigedemokraterna	1

Kommunstyrelsens ordinarie ledamöter 2008

Jarl Karlsson (s), ordförande*
 Elaine Björkman (s), ordförande**
 Jan Skog (m), 1:e vice ordförande
 Göran Karlsson (v) 2:e vice ordförande
 Roland Wall (c)
 Kjell Klerfors (kd)
 Rolf Engström (s)
 Rose-Marie Fihn (fp)
 Ingela Nordhall (ad)
 Eje Engstrand (s)
 Monica Samuelsson (s)

* 08 04 01–ff

** 08 01 01–08 03 31 under Jarl Karlssons deltidssjukskrivning

Uppföljning Strategisk plan

Den strategiska planens struktur följer inte den kommunala organisationen utan bygger på övergripande mål och inriktningar samt fem viktiga byggstenar och två generella perspektiv som gäller all verksamhet. Det är varje nämnds uppgift att analysera hur man i sin verksamhet kan bidra till utvecklingen inom var och en av byggstenarna med vision 2020 som ramverk. De generella perspektiven ska alltid beaktas. All verksamhet skall bedrivas inom de ekonomiska ramarna.

Den strategiska planen har även två verksamhetsperspektiv; verksamhetsutveckling och personalpolitik, som mera tydligt riktar sig enbart inåt den kommunala organisationen. Nedan redovisas i punktform ett urval av de åtgärder som har genomförts eller pågår i förvaltningarna.

Generella perspektiv

Demokrati

- Ortsutvecklingsmöten har vid två tillfällen genomförts på tio platser i kommunen
- Ungdomsfullmäktige har haft två sammanträden under året
- Medborgarkontoret erbjuder information och service till kommuninvånarna
- Demokratikarta över kommunen har tagits fram
- Tre nya e-tjänster har införts; It's learning-en lärplattform på gymnasiet, frågepanelen och medborgarpanelen
- Informationen på kommunens hemsida har förbättrats
- Tekniska nämnden har beslutat om två offentliga nämndsammanträden per år; i januari och augusti
- En del av kommunens personal har fått utbildning i kundfokus och bemötande
- Införande av synpunktshantering pågår
- Framtagande av servicedeklarationer pågår
- Individuella genomförandeplaner upprättas i samverkan med alla brukare i äldreomsorgen och funktionshinderområdet
- Anhörigkonsulenten har påbörjat ett nytt arbete med brukarråden och att hitta nya vägar för personliga kontakter inom äldreomsorgen

Hållbar utveckling

Den ekologiska dimensionen

- Genomförande av kommunens handlingsplan för "Förorenad mark" pågår genom marksaneringsarbeten vid Bohus varv, Tidermans utfyllnadsområde och Surte glasbruk
- En handlingsplan har upprättats för hur bristfälliga avlopp kan åtgärdas i Ale kommun
- Grodtunnel vid Hälltorpssjön har byggts i enlighet med kommunens naturvårdsprogram
- Kalkning och uppföljning av kommunens sjöar har genomförts
- Tillgängligheten till Vättlefjäll och Risveden har ökat i samverkan med markägare/länsstyrelsen
- Arbete med kompensationsåtgärder i samband med Banaväg i Väst har fortgått under 2008
- Tillgängligheten till Göta Älv belyses i samband med arbetet med strukturstudie för Älvängen

- Projekt "Attraktiv Älv" med åtgärdsplan var utställd för synpunkter under Alemässan
- Förberedelser har pågått för att stänga Sörmossens avfallsdeponi vid årsskiftet 2008/2009
- Åtgärder för att minska negativ påverkan av höga vattenflöden har genomförts i Nol
- En ny långsiktig VA-plan har tagits fram
- Källsortering av mjukplast har startat
- För fyra kommunala byggnader med hög energiförbrukning pågår analys av vilka förbättringsåtgärder som kan vidtas
- Två av kommunens 14 miljömål uppnås inte inom tidsperioden; förstahandsval bilpool och kollektivtrafik samt utredning avseende ekonomi och miljömässiga vinster avseende kommunens fordon. För två av miljömålen är det tveksamt om målen kommer att uppnås; inköp av KRAVMärkta produkter samt källsortering av kommunens avfall

Den ekonomiska dimensionen

- Kommunens totala ekonomi är i balans – nämnderna arbetar med omställningsåtgärder för att anpassa verksamheten efter förändrad befolkningssammansättning och efterfrågan samt ekonomiska ramar
- Stora ekonomiska satsningar på infrastruktur genomförs bland annat kommunal delfinansiering av trafikplats samt kraftigt ökade kostnader för kollektivtrafik
- Medel reserveras för framtida pensionskostnader och den externa låneskulden minskar

Den sociala dimensionen

- Verksamheten i förskola/skola/gymnasium/vuxenutbildning strävar efter att ge alla invånare goda förutsättningar för ett gott liv
- Kommunen stödjer insatser för folkhälsa och mot drogmissbruk och kriminalitet
- Arbetsmarknadsenheten fortsätter att genomföra arbetsmarknadsåtgärder men i begränsad omfattning pga förändrade statliga regler
- Näringslivsklimatet stimuleras genom kommunens engagemang med Alemässa, Ale Utveckling AB och övriga kontakter
- Ale samverkar med övriga kommuner i regionen genom bl a finansiell samverkan och Leader+

Byggsten 1:

Samhällsbyggnad och boende

- Vid årsskiftet 2008/09 var antalet Alebor 27 323 vilket är en ökning med 231 sedan årsskiftet 2007/08
- Kommunfullmäktige har antagit ett Bostadsförsörjningsprogram för 2008-2015
- Under året har bostadsexploaterer för Kronogården i Älvängen utsetts av Kommunstyrelsen
- Strukturstudie för Älvängens centrum har slutförts och arbete pågår för Nödinge
- Arbete med detaljplaner för bostäder pågår i flera orter i kommunen
- Kommunen har utfört två utredningar i syfte att förbättra och utveckla kollektivtrafiken
- Projekteringsarbetet för ett nytt äldreboende i Nödinge har påbörjats
- Inför badsäsongen 2008 rustades kommunens största och populäraste badplats, Vimmersjön, upp och anpassades för funktionsnedsatta
- Två viktiga och efterlängtrade gång- och cykelvägar, till Vimmersjön och Sjövallen, har färdigställt under året
- Kommunen är i så gott som samtliga verksamheter djupt engagerad i BanaVäg i Väst projektet

Byggsten 2:

Arbete och företagsamhet

- Programmet ”Mark för verksamheter” avseende försörjning av etableringsbar kommersiell verksamhetsmark för nyetablering av företag har remissbehandlats
- Företagsbesök genomförs och nya dialogformer med näringslivet prövas
- Kommunen medverkar i utvecklingen av EnergiTekniskt Centrum, ETC
- Upphandlingsenheten har under året anordnat träff med företagarna avseende hur man gör affärer med kommunen.
- Alemässan har genomförts med närmare 110 utställare och ca 5 000 besökare
- Feriearbete för 190 ungdomar i åldrarna 16-18 år har tillhandahållits
- Arbetsmarknadsenheten har startat projektet ”Meritea” för att hjälpa långtidsarbetslösa och personer med utländsk härkomst att skapa en adekvat meritportfölj för att underlätta när deltagarna ska söka jobb
- IFO och AME har successivt sedan 2007 utvecklat kommunala arbetsmarknadsåtgärder riktat till försörjningsstödsberättigade ungdomar och vuxna samt flyktingar i introduktion. Utvecklingen under 2008 har varit att behovet av aktiviteter i egen regi ökat
- Alla 30 sökande från vårdutbildningarna som har sökt till Ale kommun har fått en praktikplats inom äldreomsorgen eller funktionshinderenheten
- IFO samverkar med funktionshinderenheten om arbetsuppgifter för daglig verksamhet. Det pågår också ett arbete i syfte att hitta fler arbeten för personer med funktionshinder på den öppna arbetsmarknaden

Byggsten 3: Lära hela livet

- Skolinspektionen har under året genomfört inspektion av kommunens förskolor och skolor. Inspektionen behandlade tre områden; Kunskaper, Normer och värden samt Ledning och kvalitetsarbete. Skolinspektionen redovisar brister som måste åtgärdas och ett antal förbättringsområden där utvecklingsarbete har påbörjats
- Ett samarbete har inletts med Myndigheten för Skolutveckling och en arbetsgrupp som täcker över alla åldrar arbetar med ett uppdrag Betyg och bedömning – Målstyrd skola
- En skrivutvecklare och en matematikutvecklare har utsetts och kommer att medverka i ett utvecklingsarbete med implementering av nationella prov och mål i skolår tre
- Ale gymnasium genomgår en process till en ekonomiskt starkare skola, med delvis nytt innehåll anpassat till demografiska förändringar, efterfrågan på programinnehåll och ökad konkurrens från andra kommunala skolor och huvudmän
- I lärandet inom skolformerna i kommunen har det internationella utbytet ökat under 2008
- Trots ett omfattande omställningsarbete inom den kommunala vuxenutbildningen erbjuds Aleborna fortfarande ett utbud för att möjliggöra en vidaregång till högskolestudier och för att öka sin anställningsbarhet på arbetsmarknaden
- Inom Funktionshinderenheten anställs fler pedagoger i verksamheterna
- Kommunens olika enheter tar regelbundet emot PRAO-elever från kommunens skolor
- Kommunstyrelsens riktade medel för pedagogisk utveckling och stöd till barn och ungdomar med särskilda behov har fördelats till flera projekt

Byggsten 4:

Omsorg, trygghet och hälsa

- Behoven inom äldreomsorg och funktionshinder har i de flesta fall kunnat tillgodoses
- Individ och familjeomsorgen har fortsatt sitt arbete med fokus på barnperspektivet
- Aktiviteter inom hälsa- och trygghetsarbetet; LUPP-undersökningen om hur unga i Ale mår, Friska-Tag för bättre hälsa bland Aleborna, Festivalborg för ett drogfritt Valborgsfirande samt informationsbrev till föräldrar om moped och vattenpipa
- Trygghetsvandringar anordnas i kommunen
- Samverkan kring barn med särskilda behov sker genom SSPF (samverkan mellan skola-socialtjänst-polis-fritid) och genom Västbus (samverkan barnpsykiatri-socialtjänst/skola). En koordinator anställdes i dec 2008 och har som uppgift att samordna detta arbete mellan förvaltningarna inom BoU, UoK och VoO
- En Krismottagning för män har startats i samarbete med Kungälv kommun och ingår som en del i kommunens kvinnofridsarbete
- Trafiksäkerhetshöjande åtgärder har genomförts i enlighet med beslutad Trafikplan

- Åtgärder för att klara tillgängligheten till kollektivtrafiken för funktionshindrade har utförts
- Åtgärder för att undanröja hinder i offentliga miljöer har vidtagits
- Beslut har tagits om kameraövervakning på två skolor i syfte att skadegörelsen ska minska
- Handlingsplan för en trygg och säker kommun har upprättats för 2009-2010

Byggsten 5: Mötesplatser

- Musikskolan utvecklas i en riktning där allt fler efterfrågar verksamheten och där allt fler bereds tillfälle att delta genom mer gruppundervisning
- Under 2008 har kontakter och samverkan med föreningsliv och studieförbund ökat. I utvecklandet av en kulturskola engageras dessa krafter för att öka effekten för brukarna av de kommunala medel som ställs till förfogande
- Tillgången till bibliotek i kommunens olika delar är fortsatt hög. För att kunna tillgodose detta inom givna budgetramar har öppettiderna behövt minskas. Folkbibliotek och skolbibliotek samordnas och ökar användningen av bibliotek som mötesplats
- Ale Vikingagård utvecklas till en mötesplats för att bevara en del av kommunens historiska kulturarv
- Ett internationellt utbyte för ungdomar med funktionshinder genomfördes i april 2008 i närheten av Bertinoro i Italien. I oktober genomfördes ytterligare ett utbyte för samma målgrupp när den italienska gruppen kom till Ale
- Ale Fritid medverkade tillsammans med olika samarbetspartners som arrangerar till tre stora arrangemang under våren; Alemässan, regionala UKM (Ung Kultur Möts) och Festivalborg där över 100 ungdomar mellan 13 och 18 år deltog i olika grupper som arrangerar
- Vänortsbesök med aktiviteter har gjorts i Kaufungen och Bertinoro samt i Budesti, Moldavien

Verksamhetsperspektiv

Verksamhetsutveckling

- Kommunstyrelsen har fastställt handlingsplanen för arbetet med systematisk verksamhetsutveckling med kontinuerliga förbättringar, innehållande modellen Ales kvalitetstrappa
- Arbetet med att utveckla servicedeklarationer i organisationen har påbörjats och varje nämnd har uppdraget att anta minst 2 servicedeklarationer för sina ansvarsområden
- Arbetet med att utveckla synpunkts- och klagomålshandling i hela organisationen pågår och ambitionen är att projektet ska vara avslutat under våren 2009, då kommunövergripande synpunktshandling ska vara införd
- Kommunstyrelsen har beslutat att kommunen ska medverka i SKL:s projekt "Kommunens kvalitet i korthet", ett verktyg som beskriver kommunens kvalitet i ett medborgarperspektiv
- Kvalitetsnätverket Västkust har genomfört två jämförande undersökningar under året; "Kommunens äldreomsorg ur ett medborgarperspektiv" och "Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen"

- Kvalitetsmätningar har gjorts inom äldreboende och hemvården avseende bl a bemötande och tillgänglighet.
- Ett förslag till e-strategi och en handlingsplan för e-tjänster har tagits fram
- Arbetet med att införa elektroniska kundfakturer och ta emot elektroniska leverantörsfakturer fortskrider
- Ledningsinformationssystemet Qlik View är upphandlat och införandefasen har påbörjats

Personalpolitik

- Arbetet med att öka sysselsättningsgraden pågår kontinuerligt. Sysselsättningsgraden 2008 ligger på 93,7% för tillsvidareanställd personal. Det är en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med 2007
- Andelen tillsvidareanställda har ökat med 0,7 procentenheter jämfört med 2007. Av samtliga månadsanställda är 92,7% tillsvidareanställda
- Den positiva trenden med minskad sjukfrånvaro håller i sig och jämfört med 2007 har sjukfrånvaron för tillsvidareanställd personal gått ned med 1,2 procentenheter och ligger 2008 på 6,8%
- Med anledning av regeländringar i sjukförsäkringen från och med 2008-07-01 har det utarbetats nya rutiner för rehabiliteringsarbetet samt för hantering vid eventuell övertalighet
- Ett ledarutvecklingsprogram påbörjades under hösten och under 2009 kommer samtliga kommunens chefer att ha genomgått programmet som har fokus på det personliga ledarskapet och Ale kommuns värdegrund för ledarskapet
- Med den årliga lönekartläggningen som bas pågår arbetet för att nå jämställda löner
- Arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal och lönesamtal genomförs regelbundet
- Under året har kommunens chefer och fackliga företrädare fått utbildning kring reglerna för rehabiliteringsarbetet utifrån de nya förutsättningar som gäller för sjukskrivna från och med 2008-07-01. Utbildningar har också hållits kring arbetsmiljöfrågor, arbetsrätt och medarbetarsamtalet
- Vård- och omsorgsförvaltningen har startat en förstudie i avsikt att införa arbetskläder för omsorgspersonalen

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning finns i strategisk plan 2008-2010. Nedan lämnas en kort uppföljning av de mål som enligt Kommunstyrelsens beslut skall följas upp i samband med årsbokslutet.

I kommunägda lokaler med kommunal- eller föreningsverksamhet skall elförbrukningen exklusive uppvärmning (kWh/m²) ha minskat med 5% år 2010 jämfört med 2006.

Såsom målet är formulerat kan det inte avläsas förrän 2010 men trenden visar sjunkande el-förbrukning.

I kommunägda lokaler med kommunal- eller föreningsverksamhet skall energiförbrukningen (kWh/m²) för uppvärmning ha minskat med 5% år 2010 jämfört med 2006.

Såsom målet är formulerat kan det inte avläsas förrän 2010 men trenden visar sjunkande energiförbrukning.

Andelen miljöfordon ska öka med 25% under planperioden

Alla nya fordon som anskaffas är miljöfordon i den mån sådana finns tillgängliga på marknaden inom den aktuella fordonstypen och lämpar sig för verksamheten.

Renvattenförlusterna ska högst uppgå till 16%.

För år 2008 redovisas renvattenförluster på ca 19%. Orsaken till att siffran är högre är bland annat effekterna av Bana Väg i Väst projektet.

Resandet med kollektivtrafik ska öka till 100 resor/invånare och år under planperioden

För 2008 uppgår resandet med kollektivtrafik till 112 resor/invånare och år

Kommunen ska verka för att minska arbetslösheten bland långtidsarbetslösa och medborgare med utländsk bakgrund med 20% jämfört med år 2007.

Jämförelsen gäller vecka 50, 2008 (2007). Antalet arbetslösa har ökat till 648 (516) varav antalet långtidsarbetslösa 79 (78) ökat med 1 person. Av de arbetslösa är 203 (159) födda utanför Sverige och av dessa är 34 (26) långtidsarbetslösa. Av de arbetslösa är 148 (104) ungdomar 18-24 år vara 7 (6) är långtidsarbetslösa. Situationen för personer födda utanför Sverige och för ungdomar har försämrats under sista kvartalet 2008.

Antalet barnomsorgsplatser ska dimensioneras efter behoven.

Samtliga som ansöker om plats inom barnomsorgen får erbjudande om plats senast fyra månader efter ansökan. Däremot har inte allas önskan om särskild förskola eller ort kunnat uppfyllas.

Lokalkostnaden per barn/elev inom grundskolan ska vara lägre eller som högst det samma som snittet för övriga kommuner i Göteborgsregionen.

Kommunens kostnader för lokaler och inventarier per elev i grundskolan är enligt Skolverkets statistik 14 900 kr (2007). Genomsnittet för övriga kommuner i Göteborgsregionen är 14 815 kr.

Alla elever ska vara nöjda med sin skoltid (mäts i skolar 2, 5 och 8).

Mäts inte 2008.

Andelen elever i grundskolan med betyg i samtliga ämnen ska uppgå till 85% senast 2010.

Alla elever i grundskolan ska ha minst betyget godkänd i kärnämnen. Det kan konstateras att meritvärdet 2008 var högre än 2007 men samtidigt är andelen behöriga till nationella program det lägsta på flera år. Andelen elever med betyg i alla ämnen var 2008 70,1%. Detta är det lägsta värdet sedan 2003.

Klasserna i grundskolan ska vid planperiodens slut till 90% bestå av högst 25 elever.

Flera skolor har endast en eller två klasser med fler än 25 elever. Vid tre skolor finns inga klasser med fler än 25 elever.

Andel 20-åringar med grundläggande behörighet till universitet och högskola ska uppgå till 90%.

Andelen invånare 20 år med grundläggande behörighet för universitet och högskola uppgår till 64% vilket är samma som genomsnittet för samtliga kommuner i Sverige.

Andelen elever på det individuella programmet ska inte överstiga 4% av det totala antalet gymnasieelever.

Av elever folkbokförda i kommunen uppgick andelen som går på individuella programmet till 5%. Genomsnittet för samtliga kommuner är 8%.

Kommunens kostnader för skadegörelse ska minska med 20%.

Målet är oprecist och behöver förtydligas. Det kan dock konstateras att skadegörelsen ökat betydligt under 2008.

Andelen grundskoleelever som konsumerar alkohol ska halveras under planperioden.

Elevernas tobaks- och alkoholvanor mäts i skolar åtta i skolsköterskornas hälsosamtal under vårterminen. De visar överlag små förändringar jämfört med tidigare mätningar. Tendensen är dock att andelen som:

- röker dagligen minskar
- snusar dagligen minskar
- druckit alkohol under senaste året minskar
- testat alkohol någon gång ökar
- provat annan drog minskar

Andelen i hemtjänsten tillgänglig vård-/omsorgstid för brukare i förhållande till personalens totala arbetstid ska uppgå till minst 65% år 2010.

En mätning av kringtiden i hemvården visar att tillgänglig tid/omsorgstid för brukarna idag är 65% och att målet därmed uppnås.

Minst 95% av fritidsanläggningarnas tider ska nyttjas.

Målet har uppfyllts med råge. Det finns också föreningar som söker lokaler

Sjuktalen i den kommunala organisationen ska minska med 2% -enheter under perioden 2008–2010

Sjukfrånvaron för samtliga anställda ligger vid halvårsskiftet på 6,1% och är en minskning med 1,2 procentenhet då sjukvaron 2006 och 2007 uppgick till 7,3%.

Kommunens förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Årets resultat är 37,5 Mkr. I budgeten för 2008 reserverades 25 Mkr för framtida pensionskostnader i övrigt budgeterade ett "nollresultat". 2008 års bokslut visar således ett resultat som är 12,5 Mkr bättre än budget. Det ekonomiska överskottet förklaras primärt av att kommunens finansiella intäkter och kostnader ger ett överskott mot budget på 13,5 Mkr. Trots kommunens totalt positiva resultat är det dock bekymmersamt att främst utbildningsnämnderna uppvisar stora negativa budgetavvikelser. Nämndernas underskott balanseras 2008 av bland annat temporära intäkter från BanaVäg i Västprojektet, samt positiv budgetavvikelse för pensionskostnader och löneavtal. Nettokostnadsandelen exklusive pensionsreserveringen uppgår till 96,8%.

Enligt lagstadgade redovisningsprinciper bokförs inte hela pensionsskulden. Pensionsförmåner intjänade före 1998 visas endast som ansvarsförbindelse och påverkar ej resultat och eget kapital. Denna, ej bokförda pensionsskuld, ökade under året med 4,6 Mkr till 559,1 Mkr. Ökningen är således betydligt lägre än tidigare år men ansvarsförbindelsen är fortfarande större än kommunens hela egna kapital som nu uppgår till 506,4 Mkr.

Årets nettoinvesteringar blev 67 Mkr, vilket är 43 Mkr mindre än budgeterat. Detta beror till största delen på en tidsmässig förskjutning av vissa projekt. Investeringarna har kunnat direktfinansieras med skattemedel.

Kommunens långfristiga låneskuld har under året minskat med 28 Mkr och uppgår nu till 107 Mkr.

Kommunens budget

I den av fullmäktige antagna budgeten för år 2008 uppgick årets resultat till 0 Mkr. I budgeten reserverades 25 Mkr för framtida pensionskostnader. Enligt gällande lagstiftning ska en sådan reservering inte minska årets resultat utan istället överförs till eget kapital. Ur denna synvinkel är således kommunens budgeterade resultat 25 Mkr.

Årets resultat bättre än budget

Årets resultat 37,5 Mkr är 12,5 Mkr bättre än det budgeterade resultatet. Föregående års resultat uppgick till 25,3 Mkr. Kommunens bättre resultat i förhållande till budget kan i sin helhet tillskrivas den positiva avvikelsen för finansnettot på 13,5 Mkr.

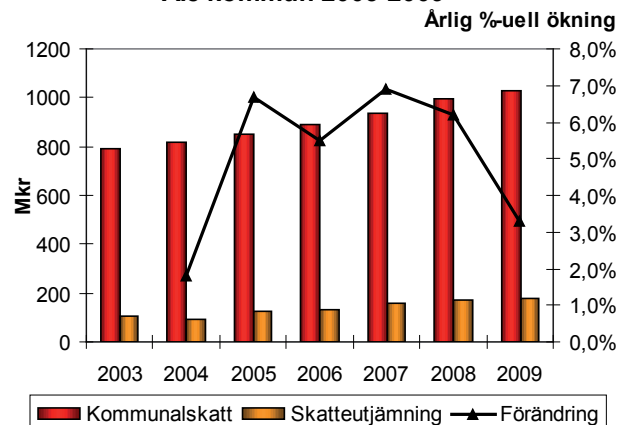
Ett positivt resultat ökar det egna kapitalet

Årets resultat på 37,5 Mkr ökar det egna kapitalet till 506,4 Mkr. Detta bör ställas i relation till att ansvarsförbindelsen avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 uppgår till 559,1 Mkr. Om ansvarsförbindelsen läggs in i balansräkningen uppstår ett negativt eget kapital på -52,7 Mkr.

Skatteintäkter något sämre än budgeterat

Skatteintäkterna i bokslutet baseras på SKL:s prognos 08:90. Skatteintäkter/generella statsbidrag uppgår till 1 164,2 Mkr vilket är 4,5 Mkr sämre än vad som beräknades i budget 2008. I förhållande till föregående år är det en ökning på 67,9 Mkr, vilket motsvarar 6,2%. Fr.o.m. 2007 redovisas den återsökta momsen under nämnderna och ingår således inte under skatteintäkter/statsbidrag. I nedanstående tabell visas utvecklingen av kommunalskatten inkl skatteutjämningen de senaste åren. Fr.o.m. 2008 ingår den kommunala fastighetsavgiften. I prognosen för 2009, som är baserad på skattsats 22 kr, ser man tydligt uppbromsningen i ekonomin. Linjen visar den procentuella ökningen av kommunalskatt och skatteutjämning per år. Från en ökning på mellan 5-7% per år är nu prognosen en ökning på endast 3,3%. Vid en skattesats på 22,30 blir ökningen 4,6%. Den senaste prognosen från SKL 09:10 visar en ännu lägre ökning; 2,5% (22:00) resp 3,7% (22:30).

Kommunalskatt och skatteutjämning
Ale kommun 2003-2009

Fortsatt låga finansiella nettokostnader

Enligt strategisk plan får låneskulden vid årsskiftet 2008/09 högst uppgå till 275 Mkr. Sedan 2004, då den långfristiga låneskulden uppgick till 225 Mkr, har skulden successivt minskat. Den långfristiga låneskulden har under 2008 minskat med ytterligare 28 Mkr och uppgår nu till 107 Mkr. Detta har varit möjligt genom att budgeterade överskott för framtida pensionskostnader "återlånats" för att minska de externa lånen. Någon ränta på "återlånade pensionsmedel" beräknas inte. Årets finansiella kostnader, räntekostnader på upptagna lån och ränta på pensionsskulden uppgår till 7,1 Mkr. Det är 0,5 Mkr lägre än föregående år och betydligt lägre än budgeten på 15 Mkr. Budgeten är beräknad efter den maximerade lånevolymen. Räntenivån har höjts kraftigt

under året men detta har inte påverkat Ale kommun i någon större omfattning på grund av en gynnsam kombination av lån med bundna och rörliga räntor. Lånen är tagna hos Kommuninvest i Sverige AB, Nordea och Swedbank. Den genomsnittliga räntekostnaden för lånen har under året varit 4,31%.

De finansiella intäkterna uppgår till 6,6 Mkr vilket är 1,2 Mkr högre än föregående år och 5,6 Mkr bättre än budget. Kommunen har under året haft en god likviditet som tillsammans med räntehöjningar gett ökade ränteintäkter. Här ingår också en räntekompensation från Vägverket på 2,5 Mkr för inlösen av mark i samband med projektet Bana Väg i Väst. Anledningen till att kommunen har behållit en sådan hög likviditet under året har varit den stora oron på finansmarknaden och genom att räntan på kommunkontot varit god har detta inte inneburet någon större belastning för kommunens ekonomi.

Nettokostnaderna ökade med 5,4%

Med nettokostnader menas samtliga driftkostnader efter avdrag för avgifter och ersättningar samt specialdestinerade statsbidrag. Årets nettokostnader, efter justering för interna kapitalkostnader och avskrivningar, uppgår till 1 126,2 Mkr, vilket är en ökning med 57,5 Mkr eller 5,4%. Motsvarande siffror 2007 var 79,4 Mkr och 8,0%. Det har således skett en uppbromsning av nettokostnadsökningen vilket också är nödvändigt.

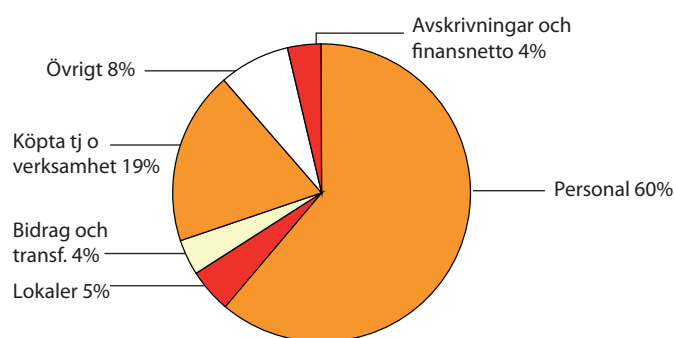
Verksamhetens intäkter uppgår till 265,9 Mkr. Det är en ökning med 8,2% från år 2007. Det är främst intäkterna från taxor, avgifter och ersättningar som ger intäktsökningen.

Verksamhetens kostnader exkl avskrivningar har ökat till 1 341,9 Mkr från 1 263,1 Mkr år 2007, vilket motsvarar 6,2%. Den största ökningen ligger på entreprenader och konsulttjänster samt bidrag och transfereringar och avser ökade kostnader för interkommunala ersättningar, kollektivtrafik, färdtjänst och försörjningsstöd. Här ingår även delbetalningen på 10 Mkr avseende trafikplatsen vid Stora Viken. Personalkostnaderna har ökat med 2,7% vilket är betydligt lägre än föregående år då motsvarande ökning var 4,2%. Inom personalkostnader redovisas även kostnader för pensionsutbetalningar och pensionskuldsökning.

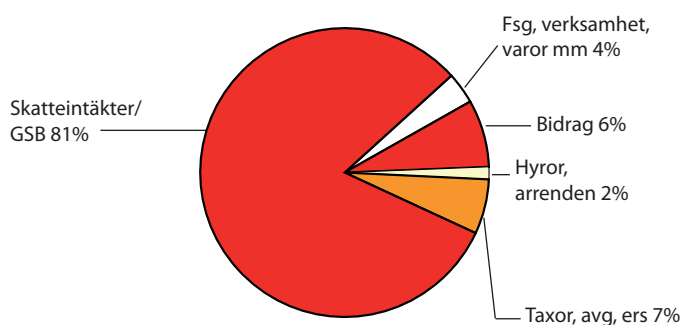
Nettokostnadsandelen 96,8%

Förhållandet mellan nettokostnaderna inklusive finansnettot och skatteintäkter/generella statsbidrag visar hur stor del av skatteintäkter/generella statsbidrag som åtgår för att täcka den löpande driften. Årets nettokostnadsandel blev 96,8% vilket är betydligt lägre än föregående års 97,7%.

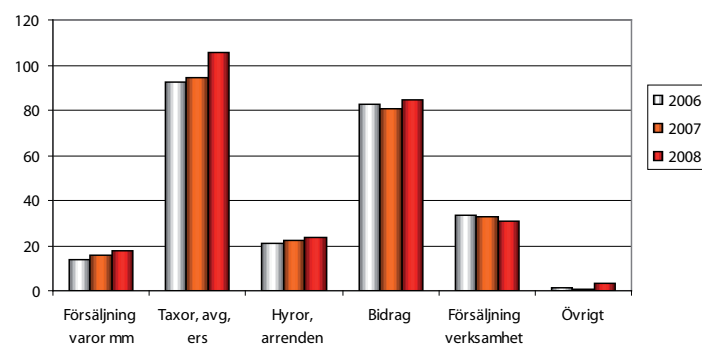
Kommunens kostnader 2008, 1 392,6 Mkr inkl avskrivningar och finansnetto

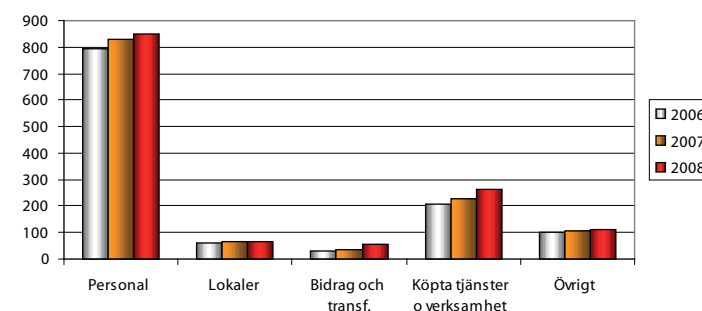
Kommunens intäkter 2008, 1 430,1 Mkr exkl finansnetto

Mkr Verksamhetens intäkter 2006–2008

Mkr Verksamhetens kostnader 2006–2008

Pensionskostnader

I driftsammanställningen finns en rad med texten ”Pensionsutbetalningar mm” med en positiv avvikelse på 9,7 Mkr. Posten har uppkommit genom en avstämning av det generella personalomkostnadspåslaget och särskilt budgeterade medel för pensionsutbetalningar mot de faktiska kostnader som ska täckas av påslaget och budget.

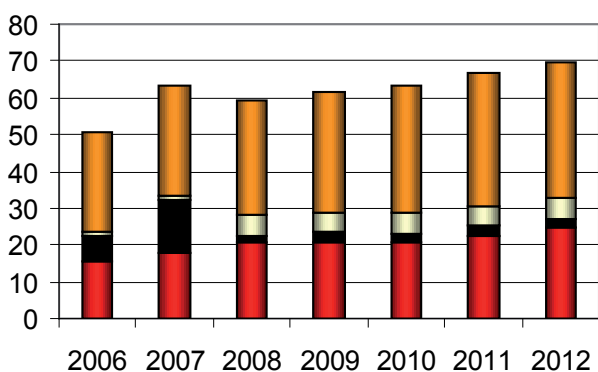
Pensionsskuldberäkningarna har baserats på uppgifter från KPA enligt det nya pensionsavtalet KAP-KL. Beräkningarna har gjorts enligt den rekommenderade modellen RIPS 07 med förändrade antaganden om livslängd och ränta. Årets pensionskostnader/avsättningar inkl löneskatt kan i jämförelse med föregående år sammanfattas enligt följande:

Pensionskostnader inkl löneskatt, belopp i Mkr

	2007	2008
Avgiftsbestämd ålderspension (individuell del, kortfristig skuld)	29,7	31,3
Ökad avsättning pensioner KPA inkl förtroendevalda	14,1	2,2
Årets nettopremie till SPP mfl	1,4	5,5
Pensionsutbetalningar, KPA	18,0	20,5
Summa pensionskostnad	63,2	59,5

Kommunens kostnader för pensioner och skuldökning är 3,7 Mkr lägre 2008 i förhållande till 2007. Förklaringen till detta är den kraftiga ökningen 2007 pga övergången till pensionsavtalet KAP-KL och beräkningsmodellen RIPS 07. Premierna till SPP har ännu inte helt samordnats enligt det nya avtalet vilket medför att det kan komma att ske en kraftig kostnadsökning 2009. Exklusive denna ökning ser prognosen för kommunens årliga pensionskostnader de kommande fyra åren ut enligt nedanstående tabell.

Kommunens årliga kostnad för pensionsutbetalningar och skuldökning inkl löneskatt Mkr

- Avgiftsbestämd ålderspension
- Premier SPP mfl
- Skuldökning enligt blandmodellen
- Pensions-utbetalningar

Pensionsskulden

Kommunens beräknade pensionsskuld inklusive ansvarsförbindelsen har ökat med 6,8 Mkr varav ökningen av ansvarsförbindelsen för pensionsförmåner intjänade före 1998 är 4,6 Mkr och har enligt gällande redovisningsprinciper ej resultatförts.

Pensionsskuld inkl löneskatt, belopp i Mkr

	2007	2008
Avsättning för pensionsskuld	42,5	44,7
Ansvarsförbindelse	554,5	559,1
Summa pensionsskuld	597,0	603,8
Antal individer, enl KPA	7 170	7 539

I budget 2008 finns 25 Mkr reserverade för att möta framtida pensionskostnader. Dessa medel reserveras i eget kapital. I bokslut 2006 reserverades 30 Mkr och bokslut 2007 reserverades ytterligare 22,9 Mkr i det egna kapitalet för framtida pensionskostnader. Kommunen har inte gjort några finansiella placeringar avseende pensionsmedel utan använder istället avsatta medel för att minska den externa låneskulden. Under året har en amortering på den externa låneskulden gjorts med 28 Mkr. Kommunens kostnader för pensionsutbetalningar/skuld kommer att fortsätta att öka de kommande åren och avsikten är att de minskade räntekostnaderna ska skapa ett budgetmässigt utrymme för detta. Prognosen för pensionsskuldens utveckling de kommande fyra åren ser ut enligt nedanstående tabell.

Pensionsskuld inkl löneskatt

Avsättning till deponi

2003 gjordes en avsättning på 8,9 Mkr för avslutningsarbeten vid Sörmossens avfallsupplag. När Länsstyrelsen 2007 lämnade det slutliga godkännandet av avslutningsplanen ställdes krav på omhändertagande av deponigas. Med den stora mängd av transporter som avslutningsarbetena leder till kommer det att krävas omasfaltering av vägen till deponin. Detta tillsammans med den kraftiga kostnadsutvecklingen inom entreprenadbranschen medförde att avsättningen i bokslutet 2007 ökades med 4,7 Mkr för ovan nämnda åtgärder. Avslutningsarbeten för 3,1 Mkr har under året utförts och det återstår nu 6,8 Mkr av avsättningen. Bana Väg i Väst projektet har under året deponerat lätt förorenade massor på Sörmossen och av den erhållna ersättningen har 4 Mkr överförts till skattekollektivet. Sörmossens avfallsdeponi stängdes vid årsskiftet 2008/2009.

Exploateringsfastigheter

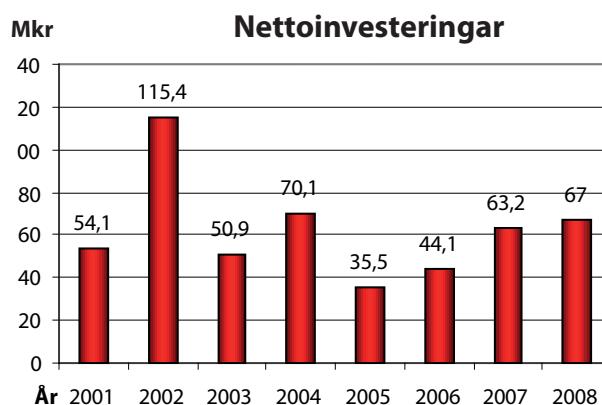
Det bokförda värdet av kommunens exploateringsfastigheter har totalt minskat något under året. Kommunens bundna medel i Bana Väg i Väst projektet har minskat kraftigt från 33,3 Mkr i bokslut 2007 till 17,8 Mkr i bokslut 2008 beroende på att Vägverket betalat ersättning till kommunen för inlösta fastigheter. Däremot har det bokförda värdet avseende övriga exploateringar ökat från 13,5 Mkr till 27,0 Mkr. De största posterna är ersättning för Ale Höjd, Skepplanda industriområde och Backa golf etapp 2. Dessutom har en genomgång gjorts av samtliga exploateringsfastigheter vilket resulterat i att kostnader motsvarande 3,3 Mkr avskrivits och vinster motsvarande 2,7 Mkr tillförts årets resultat. F.d. församlingshemmet i Nödinge har rivits och det bokförda värdet för denna fastighet har minskat med 1,6 Mkr under kommunens markreserv.

Betalningsberedskapen på kort och lång sikt

Kommunkoncernens likvida medel uppgick vid årsskiftet till 125,2 Mkr, vilket är 6,9 Mkr högre än föregående år. Av likviditeten avser 26,9 Mkr kommunens bolag. Kommunen och dess bolag har en checkräkningslimit på 30 Mkr vilken ej behövt nyttjas. Trots amortering på 28 Mkr av de långfristiga skulderna under året har således likviditeten ökat vilket förklarar av årets positiva resultat. Kassalikviditeten, omsättningstillgångar, exkl exploateringsfastigheter, i relation till korta skulder, uppgår till 70,4% och är något lägre än föregående års 73%. Soliditeten, som mäts genom att ställa eget kapital i relation till totala tillgångar har ökat till 54,8% mot förra årets 51,3% (beräkningen har ändrats fr o m 2008 och jämförelsetalen från tidigare år har räknats om på samma sätt). Om hänsyn tas till ansvarsförbindelsen för pensioner är dock kommunens soliditet negativ -5,7% mot förra årets -9,4%.

Förskjutning i investeringsplanen

Årets beviljade investeringsanslag, inklusive ombudgeteringar från 2007 var 110,6 Mkr. Nettoinvesteringarna under året uppgår till 67,0 vilket är 43,6 Mkr lägre än budgeterat. Orsaken är en tidsmässig förskjutning av investeringsprojekten. Större investeringar under året har skett genom förvärv av Ale Arena och väg till Alekrossen, den nya förskolan Storgården i Nödinge, gång- och cykelvägar vid Vimmersjön och Sjövallen och diverse VA-investeringar. För de investeringar som senarelagts finns önskemål om att dessa investeringsanslag ska överföras till 2009. Med anledning av förskjutningar i investeringsplanen kommer en översyn av 2009 års investeringsbudget att göras.

Finansiering infrastruktur

En överenskommelse har träffats mellan Ale kommun och Vägverket som innebär att parterna samfinansierar en fullständig trafikplats vid Stora Viken. Enligt överenskommelsen ska Ale kommun delfinansiera trafikplatsen med ett fast belopp på totalt 25 Mkr fördelat på år 2008 och 2009. Parterna har redan tidigare överenskommit att kommunen ska delfinansiera projekteringen av trafikplatsen med 1,5 Mkr. Under 2007 har 0,5 Mkr av dessa betalats. I strategisk plan 2008-2010 har medel reserverats för ovanstående överenskommelse. Någon avsättning har inte gjorts i kommunens räkenskaper eftersom projektet ännu inte påbörjats och någon ”nytta” ej heller uppstått.

Förorenad mark

Planeringen för de stora projekten avseende sanering av förorenad mark vid Surte glasbruk, Bohus varv och Tidermans utfyllnadsområde har fortgått under året. Den ekonomiska omfattningen av saneringen bedöms till totalt 250 Mkr varav Naturvårdsverket och Räddningsverket betalar merparten. Ale kommun ska svara för ca 10 Mkr.

Kommunen har stora borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden är höga och aktuell skuld uppgår vid årsskiftet till 674 Mkr. I förhållande till föregående årsskifte är det en minskning med 17,1 Mkr. Kommunens åtagande gentemot AB Alebyggen är det största och uppgår till 669,4 Mkr. Situationen på bostadsmarknaden är idag fortfarande gynnsam men oron på finansmarknaden och avmattningen av konjunkturen kan förändra situationen. Då kan detta borgensåtagande bli tungt för kommunen.

Kommunen gick 2007 i borgen för Ale-Surte Bandyklubb med 12 Mkr avseende bandyhallen i Bohus. Klubben fick så stora svårigheter med att klara finansieringen av bygget samt även svårigheter med att klara de löpande kostnaderna för hallen att kommunen under året övertagit Ale Arena för 17,2 Mkr. Därmed är även kommunens borgensåtagande gentemot Ale-Surte Bandyklubb löst. Även det tidigare borgensåtagandet gentemot Ale golfklubb har upphört under året.

Avstämning av kommunens ekonomiska mål

Ale kommun har följande ekonomiska mål:

1. Nettokostnadsandelen ska över tiden inte överstiga 98%. Årets nettokostnadsandel är 96,8%.

2. Investeringarna ska direktfinansieras med skattemedel.

Årets nettoinvesteringar uppgick till 67,0 Mkr och rymms inom årets avskrivningar på 50,2 Mkr och årets resultat på 37,5 Mkr.

3. Återbetalning av låneskulden ska påbörjas och kommunens låneskuld får vid årsskiftet 2008/2009 uppgå till högst 275 Mkr. Låneskulden har amorterats med 28 Mkr under året och uppgår nu till 107 Mkr. Kommunens totala skulder och avsättningar inklusive ej bokförd pensionsskuld uppgår till 976,7 Mkr och har under året minskat med 22,7 Mkr.

4. Av kommunens lånestock ska 60% ha en längre räntebindningstid än 6 månader. Av kommunens låneskuld på 107 Mkr ligger 20 Mkr med rörlig ränta (19%) och 87 Mkr (81%) har bunden ränta på hela lånetiden. I januari 2009 ska ett lån på 25 Mkr med fast ränta omsättas och kommer då att placeras till rörlig ränta. Kommunens genomsnittliga räntekostnad under året var 4,31%.

5. Soliditeten ska uppgå till lägst 40%. Soliditeten uppgår nu till 54,8%. Inklusivt ansvarsförbindelsen för ej bokförd pensionsskuld är dock soliditeten negativ, -5,7%.

Balanskravet – ett minimikrav

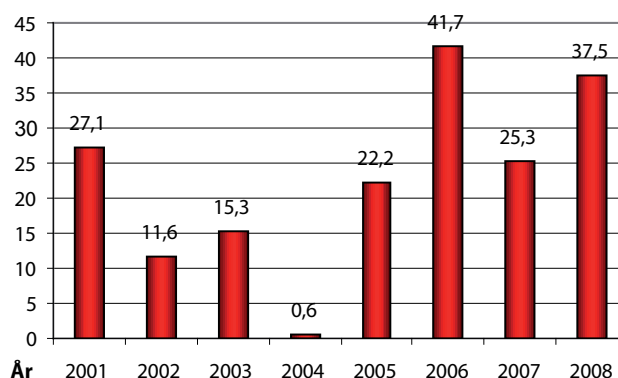
Balanskravet, som gäller fr. o m år 2000, innebär att "Årets resultat", med avdrag för realisationsvinster, ska vara större än noll kronor. Ale kommun har samtliga år uppfyllt balanskravet. Årets resultat på 37,5 Mkr med avdrag på drygt 2,8 Mkr i realisationsvinster ger ett resultat på 34,7 Mkr som med god marginal uppfyller balanskravet.

God ekonomisk hushållning

Balanskravet är ett minimikrav och kravet i kommunallagen på god ekonomisk hushållning sträcker sig längre. Det

är inte bara det ekonomiska resultatet i resultaträkningen som ska uppfyllas utan värdet på kommunens tillgångar ska bevaras, resursinsatser i förhållande till utförda prestationer ska mätas och kvaliteten på verksamheten värderas. Nämndernas ekonomiska resultat ställt i förhållande till verksamhetsmåtten ger följande aspekter på begreppet god ekonomisk hushållning:

Mkr Resultat respektive år för Ale kommun

BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDENS verksamhet har även detta år präglats av anpassning till minskade elevtal och ökat behov av förskoleplatser. Eftersom anpassningsåtgärderna och barn- och elevtalsförändringar mer följer läsåret än kalenderåret är det intressant att se förändringarna över ett tvåårsperspektiv. Sedan 2006 har antalet förskolebarn i den kommunala organisationen ökat med ca 120 barn medan antalet skolbarn minskat med 330. Antalet köpta skolplatser har under samma tid ökat med drygt 180. Mycket kraft har lagts på effektiviseringar och organisationsförändringar för att klara de förändrade behoven. Trycket mot förskolan har varit stort men situationen har i stort sett kunnat lösas med platserbidande inom fyra månader. I början av året öppnades den nya förskolan i Nödinge med fyra avdelningar.

Den totala personalvolymen mätt i antalet årsarbetare har mellan 2008 och 2007 ökat med 13 årsarbetare när justering gjorts för de plusjobb som upphört under året. Mellan 2007 och 2006 minskade antalet årsarbetare med drygt 27. Personalminskningen sammantaget under dessa två år är således en minskning på drygt 14 årsarbetare men det är oroväckande att personalvolymen har ökat under 2008. En närmare analys av personaltätheten måste ske. Sjukfrånvaron har minskat med 0,9 procentenhet sedan 2007.

Betygsresultaten för vårterminen 2008 nådde inte upp till de målsättningar som nämnden angett. Meritvärdet 2008 var högre än 2007 men andelen behöriga till nationella program var det lägsta på flera år. Skolinspektionen har genomfört en inspektion under året och i den pekats på ett antal brister och förbättringsområden. Flera utvecklingsprojekt för att möta bristerna och arbetet med förbättringar har nu påbörjats.

Nämnden har under året tillförts 1 Mkr för fler barn i

förskolan och i samband med bokslutet erhållit ytterligare 1 Mkr i bidrag till den extra satsning för barn och unga med särskilda behov som genomförts. Dessutom har nämnden avlastats kostnaden för den tomtställda Alaförsskolan. De åtgärder som vidtagits har inte räckt till för att bedriva verksamheten inom tilldelad ekonomisk ram och nämnden visar ett underskott på -7,6 Mkr i bokslutet.

Nämnden måste under 2009 vidta kraftfulla insatser för att anpassa verksamheten efter barn och elevantal. Detta gäller för personalvolym, lokaler och de kvalitetsmässiga förbättringar som påtalats så att både ekonomi och elevernas resultat förbättras.

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN visar ett underskott på netto -1,7 Mkr varav -3,3 Mkr avser nämndverksamheten och 1,6 Mkr avser det bundna kontot för institutionsvård. Totalt visar individ- och familjeomsorgen ett underskott på -2,7 Mkr inklusive flyktingmottagande och det bundna kontot. Budgetöverskottet på det bundna kontot beror på ökad satsning inom den öppna vården samt att familjehemsplacering av vuxna missbrukare ökat som ett alternativ till institutionsplacering. Underskottet för försörjningsstödet beror främst på att försörjningsstöd till personer med missbruksproblematik ökat men även på att antalet försörjningsstödsberättigade ungdomar har ökat. Individ- och familjeomsorgen fortsätter att fokusera på att stärka barnperspektivet, tydliggöra verksamhetens uppdrag, andra aktörers ansvar, stärka samverkan och gör medvetna satsningar på att arbeta med evidensbaserade metoder.

Äldreomsorgen visar ett överskott på 0,6 Mkr trots underskott för blockhyror, utskrivningsklara patienter och inhyrd personal. En enhet på särskilt boende har lagts ned och en enhet förändrats till korttidsplatser för personer med demenssjukdom. Efterfrågade behov av hemtjänst, hemsjukvård och boende har kunnat mötas inom skäligen tid. Verksamhetens kvalitet har följts genom bl a att Länsstyrelsen har gjort tillsynsbesök inom särskilt boende, de nationella öppna jämförelserna och jämförelsenätverket Västskust. Uppfattningen är att Ale kommuns äldreomsorg har ett stort utbud till relativt låg kostnad. I egna kvalitetsmätningar har både hemvården och särskilt boende fått mycket bra betyg av sina brukare.

Funktionshinderenheten visar i bokslutet budgetbalans men boendenas underskott balanseras av retroaktiva ersättningar för personlig assistans från Försäkringskassan. Vård- och omsorgsnämnden har 2008 minskat personalvolymen något efter den kraftiga ökningen som skedde under 2007. Personalminskningen beror delvis på att behovet lösts genom inhyrd personal. Sjukfrånvaron har sänkts från 10% till 8,1% bland tillsvidareanställd personal.

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet baseras i mycket hög grad på biståndsbedömningen. Årets resultat måste anses tillfredställande med avseende på kvalitetsmätning, tillgodoseende av efterfrågade behov, personalförändringar och sänkt sjukfrånvaro. Det ekonomiska underskottet förklaras till största delen av omstruktureringskostnader för lokaler samt högre kostnader p.g.a. inhyrd personal. Underskottet balanseras också av retroaktiva ersättningar från försäkringskassan.

UTBILDNINGS- OCH KULTURNÄMNDEN har under en följd av år visat ekonomiska underskott. Under 2008 har ett omfattande omställningsarbete pågått. Ale gymnasium måste förändras för att möta konkurrenssituationen i regionen, ny gymnasiereform samt minskande elevkullar. Omställningen påverkar både organisation och programutbud. En fortsatt förändring även av Lärcentrum Komvux har skett föranlett av ändrade ekonomiska förutsättningar. Detta har lett till en övertalighet som åtgärdats genom delvis överflyttning av personal till gymnasieskolan och en omfattande omställningsprocess. Årets ekonomiska resultat borde spegla det stora omställnings- och anpassningsarbete som gjorts men åtgärderna har inte räckt till för att nå balans.

För att få en bakgrundsbild till behovet av omställningsarbete för Utbildnings- och kulturnämnden kan man utgå från att det genomsnittliga elevantalet på Ale gymnasium minskat med ca 100 elever och den kommunala vuxenutbildningen med ca 400 elever mellan åren 2006 och 2008. Härtill kommer att antalet köpta gymnasieplatser ökat med drygt 150 platser under samma period. Jämförelse mellan läsåren visar på ännu större förändringar. Nämndens anpassningsarbete har nu lett till att personalvolymen 2008 jämfört med 2006 har minskat med nästan 24 årsarbetare varav den största minskningen skett under 2008 med ca 18 årsarbetare.

Nämndens nettokostnader för all verksamhet inom nämndens ansvarsområde har mellan 2006 och 2008 ökat med 13,7 Mkr, drygt 8% medan personalkostnaderna sänkts med 5,5 Mkr, ca 6,5%. Kostnaderna för köpta gymnasieplatser har ökat från 64,8 Mkr 2006 för 646 platser till 79,6 Mkr 2008 för 800 platser. Kostnaden per köpt plats ligger för samtliga år runt 100 tkr/plats, det är således volymökningen som ger kostnadsökningen. Härtill kommer ett kraftigt intäktsbortfall för nämnden då antalet sålda gymnasieplatser minskat från 287 platser 2006 med erhållna intäkter på 22,5 Mkr till 244 platser 2008 med erhållna intäkter på 19,5 Mkr. Det är således skett ett intäktsbortfall på 3 Mkr medan intäkten per plats ligger oförändrat på knappt 80 tkr/plats mellan åren. För interkommunala ersättning är den sammanlagda förändringen av kostnadsökning och intäktsbortfall således 17,9 Mkr för åren 2006-2008. Nämnden har inte klarat att sänka kostnadsnivån för den egna verksamheten i motsvarande takt vilket medfört att kostnaden per gymnasieplats på Ale gymnasium blir allt högre. Anledningen till att jämförelsen görs för perioden 2006-2008 är att det är en pågående process över flera läsår vilket gör att det är svårt att avläsa resultatet över kalenderår.

Nämnden har de senaste åtta åren inte bedrivit verksamheten inom budgetramen och underskotten de tre senaste åren ligger på mer än -7 Mkr per år vilket är en oacceptabelt hög nivå. Under 2008 har dock en mycket omfattande omställning och anpassning genomförts. De budgetmässiga förutsättningarna för Ale gymnasium kommer att analyseras ytterligare under 2009.

MILJÖ- OCH BYGGNÄMNDEN visar ett ekonomiskt underskott på 0,6 Mkr. Underskottet beror främst på kostnader

för bostadsanpassning. Under året har förvaltningen haft en fortsatt hög personalomsättning vilket bidragit till att personalkostnaderna är något lägre än beräknat. Personalstyrkan består av totalt 33 personer och under året har 8 tjänster tillsatts. Den totala sjukfrånvaron på förvaltningen har minskat mot föregående år.

Målen i nämndplanen har ändå till största delen genomförts. Projektet Bana Väg i Väst har inneburit mycket arbete för i stort sett samtliga funktioner på förvaltningen. Prioriterade uppgifter under året har dessutom varit naturvård och miljöfrågor, förebyggande räddningstjänst, strukturstudierna för Älvängen och Nödinge samt säkerhets- och tillgänglighetsåtgärder i trafiken.

En förutsättning för att på lång sikt kunna bibehålla en god ekonomisk hushållning är en stabil personalsituation. Verksamheten driver ett omfattande utvecklingsarbete för att höja effektivitet och kvalitet.

TEKNISKA NÄMNDEN visar för den skattefinansierade verksamheten ett överskott på 0,6 Mkr och den internfinansierade delen med fastighetsförvaltning, kostenhet och bilpool redovisar ett underskott på sammanlagt 0,7 Mkr. Fastighetsavdelningen har genomgått en genomgripande omorganisation samt infört en rad rutiner som syftar till att effektivisera verksamheten. Energigenomgång har gjorts på fyra byggnader. En ny förskola, Storgården i Nödinge, har färdigställts och bandyhallen Ale Arena har övertagits. Skadegörelsen på byggnader i kommunen har nästan fördubblats och som en följd av detta ökar inbrotts- och brandlarmsinstallationerna.

Räddningstjänsten har haft ovanligt många utryckningar under 2008 men har trots detta lyckats bromsa och bemästra en förväntad kostnadsökning. Gata/Parkenheten har påbörjat renovering av skolgårdar och två efterlängttade gång- och cykelvägar har färdigställts. Vid Röda dalen har ett utjämningsmagasin slutförts som ska ackumulera nederbörd vid stora flöden.

Affärsverksamheten, VA och renhållning, har ianspråktagit tidigare års resultat med 1,3 Mkr för VA och 0,6 Mkr för renhållning. 4 Mkr av ersättningen från Bana Väg i Västprojektet för deponering av massor har överfört till kommunens finansverksamhet.

Nämndens verksamheter har under året starkt präglats av den utvecklingsfas kommunen befinner sig i och Bana Väg i Västprojektet. VA-enheten har drabbats av ett flertal akuthändelser som krävt insatser för att bibehålla en acceptabel VA-säkerhet för kommuninvånarna. Härigenom har investeringsarbetena inte hunnit genomföras i önskvärd omfattning. Under året har enheten tagit fram en ny, långsiktig VA-plan. Avfallshanteringen har vuxit till följd av befolkningsökningen men avfall till förbränning har minskat i antalet kg/invånare medan återvinningsmängd/invånare och andel hushåll som komposterar har ökat.

Det är angeläget att utveckla mål och kvalitetsmätt för tekniska nämndens verksamheter som kan ställas i relation till resursförbrukningen.

KOMMUNSTYRELSEN har styrnings- och uppsiktsansvaret över övriga nämnders verksamheter. Samhällsplaneringsavdelningen har en central roll för att stödja kommunens utveckling som boendekommun och för att skapa förutsättningar för etablering av verksamheter. Här till kommer betydande insatser för Bana Väg i Väst-projektet, de omfattande saneringsprojekten, kollektivtrafiken och samordning av kommunens miljöarbete. Utöver detta finns under kommunstyrelsen även uppdragen för arbetsmarknadsåtgärder, det förebyggande arbetet för hälsa och trygghet och Vikingagården. När det gäller den administrativa delen har fokus riktats på kvalitetsarbete, ekonomisk kontroll och styrning, information, demokrati, it-utveckling och personalfrågor. Ett medborgarkontor har öppnats under året. Arbetsmarknadsfrågorna har ställts inför en ny ekonomisk och verksamhetsmässig situation, där grunden för uppdragen har förändrats. Kommunen står nu inför det svåra valet att avgöra hur stor beredskap för kommande uppdrag som ska behållas. En överdimensionering kan leda till dålig ekonomisk hushållning. Det förebyggande arbetet inom hälsa och trygghet är svårt att utvärdera i förhållande till kriminalitet och folkhälsa då det är så många andra faktorer som också har avgörande betydelse för utvecklingen. Verksamheten vid Vikingagården är under uppbyggnad men har i år inte uppnått det förväntade ekonomiska resultatet.

Kommunstyrelsens resultat sett ur perspektivet god ekonomisk hushållning bör relateras till åtminstone tre områden: 1. Drivandet av den interna processen för den kommunala organisationen. 2. stöd till externa processer som samhällsutveckling och fysisk tillväxt samt 3. ekonomisk styrning och ledning. Under året har temot varit mycket högt inom samtliga områden och Ale kommun har både som organisation och som kommun tagit stora steg framåt.

ALE KOMMUN som helhet lägger i sin vision en stor vikt vid en god ekonomisk hushållning. Målet är att kommunen ska expandera och dra nytta av den förändrade infrastruktur som väg- och järnvägsbygget för med sig. Ekonomin har baserats på en konsolidering genom minskad låneskuld och att nämnderna förändrar och anpassar sin verksamhet efter de behov som såväl nuvarande som kommande medborgare kommer att ställa. Kommunen ska ha bra kvalitet på sina tjänster till invånarna samt vara attraktiv för såväl näringsliv, turister och som arbetsgivare för kommunens anställda. Det sammanfattande omdömet blir att 2008 års verksamhet

bedrivits med denna inriktning men att omställningsarbetena måste fortsätta under 2009 för att bibehålla en god ekonomisk hushållning.

Personal

Utvecklingen av personalmåten och de insatser som gjorts för personalen redovisas under avsnittet ”Ale kommuns personal”.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmåten har kommenterats i avsnittet god ekonomisk hushållning och utvecklingen av måten framgår under respektive nämnd.

Miljö

Miljöredovisning lämnas i särskilt avsnitt i årsredovisningen.

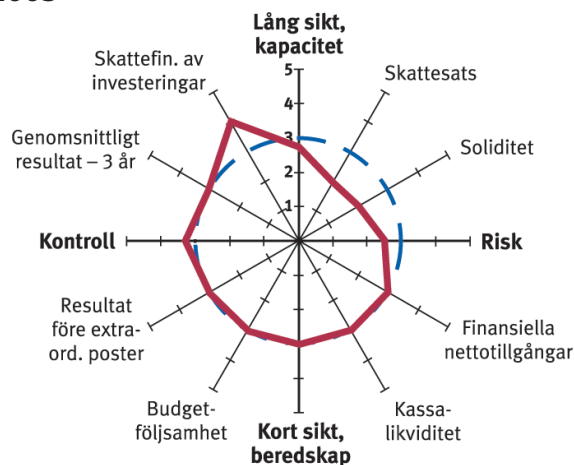
Finansiell utveckling

KommunForskning i Västsverige (KFi) utför årligen en studie av den finansiella utvecklingen och ställningen bland de 49 kommuner som ingår i Västra Götalands län. Den senaste rapporten avser åren 2005-2007. De finansiella nyckeltal som används i analysen är ovägda. Det innebär att alla de 49 kommuner som ingår i Västra Götalands län väger lika tungt avseende medelvärde oavsett storlek. Den finansiella profilen i form av ett sk spindeldiagram som används för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv.

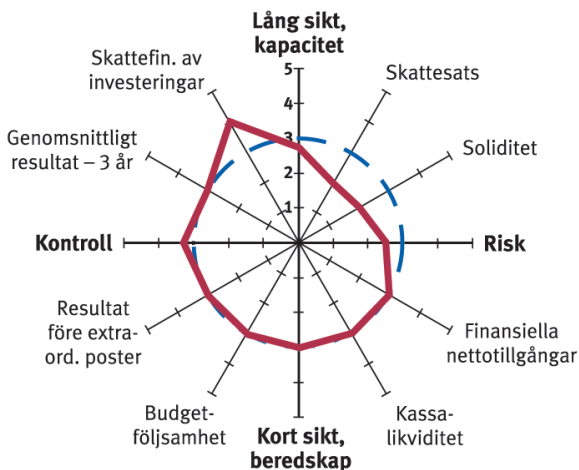
Den streckade cirkeln är genomsnittet för samtliga ingående kommuner medan den heldragna röda linjen visar värden för Ale kommun. Ales relativa finansiella ställning 2007 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götalands län har förändrat sig 2007 i förhållande till 2006 och 2005 för två av måtten; skattefinansiering av investeringar och budgetföljsamhet. Skattefinansieringsgraden 2007 försvagades till 121% (190% 2006) p.g.a. att nettoinvesteringarna ökade från 44 Mkr till 63 Mkr och att resultatet försvagades från 42 Mkr till 25 Mkr. 2008 års värde har ökat till 131%. Budgetföljsamheten mäts i avvikelserna av verksamhetens nettokostnader i förhållande till verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Budgetavvikelsen 2007 var -1,7% (0,5% 2006). 2008 års värde är 0,3%. Huruvida dessa förbättrade tal, och naturligtvis även de andra värdena, påverkar Ales värden i spindeldiagrammet 2008 är helt avhängigt av hur de andra kommunerna utvecklar sig.

KFi:s avslutande kommentarer angående Ale kommun är följande: *Ale har under de senaste åren haft god kontroll över sin ekonomiska utveckling. Detta är viktigt, eftersom vi redan nu ser tecken på att ekonomin i kommunsektorn kommer att bli ansträngd de närmaste åren. Detta visar sig bland annat i form av ett vikande skatteintäktsunderlag som i kombination med en ökad inflation kommer att medföra ett försvagat resultat. Läggs ovanpå detta att utgiftsnivån för olika typer av investeringar i byggnader och anläggningar fortfarande är hög, ser det finansiella*

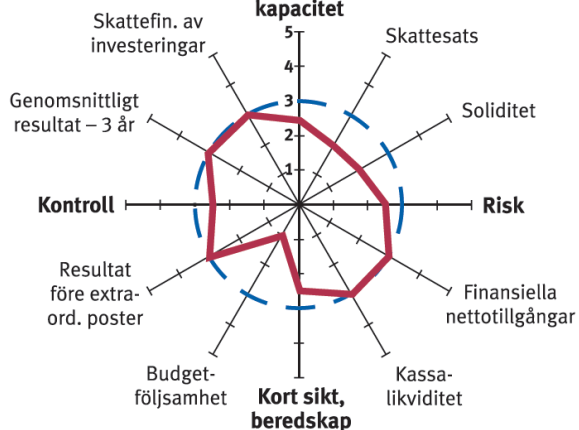
2005

2006

2007

läget inför framtiden mer ansträngd ut än på flera år. Kommunen bör därför försöka bibehålla en nettokostnadsandel under 98%. Kan kommunen kombinera en sådan resultatnivå med en balanserad investeringsvolym, kommer Ales långsiktiga finansiella handlingsutrymme att stärkas. Detta förutsätter dock en fortsatt aktiv styrning, där ekonomin hela tiden ställs mot de ökade verksamhetsbehoven.

En frågeställning som bör följas med vaksamhet av Ale och övriga kommuner i Sverige är hur pensionsförpliktelserna inom linjen kommer att påverka det framtida finansiella handlingsutrymmet. Varje åtgärd som i dagsläget kan utföras för att minska den finansiella belastningen på kommande generationer bör övervägas

Bokslutet för år 2008 har förbättrat Ale kommuns finansiella situation. Årets resultat på 37,5 Mkr är bättre än föregående års. På grund av att medel reserverats för framtida pensionskostnader samt att dessa medel "återlånats", har den externa låneskulden kunnat sänkas kraftigt de senaste åren. Därmed har kommunens finansiella kostnader minskat och bidragit till ett bättre resultat.

Kommunernas ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998 ökade kraftigt 2007 (86 Mkr), till största delen beroende på övergång till ny beräkningsmodell. 2008 års ökning av ansvarsförbindelsen är 4,6 Mkr. Detta innebär att kommunens soliditet inkl ansvarsförbindelsen nu förbättras från -9,4 % till -5,7%. Årets investeringar har kunnat rymmas inom avskrivningsunderlaget och resultatet. Likviditet har frigjorts för att betala av de långsiktiga skulderna med 28 Mkr. Kommunens borgensåtaganden vid årsskiftet har minskat med 17,1 Mkr i förhållande till föregående år men är fortfarande högt. När det gäller budgetföljsamhet har den vid den samlade nivån "verksamhetens nettokostnader" varit bättre 2008 men främst skolnämnderna måste vidta kraftfulla åtgärder för att anpassa verksamhetsvolymen efter budget.

Inför 2009 har beslut fattats om en höjning av skattesatsen med 30 öre till 22:30 kr och detta är i jämförelse med GR-kommunerna bland de högsta. Beslutet är överklagat och prövningsprocessen pågår. Preliminärskatteutaget från kommuninvånarna är dock 22:30 kr.

Framtida hot och möjligheter

2008 har varit ett finansiellt positivt år för Ale kommun och resultatet är bättre än budget. Nämnderna har arbetat med omställningsåtgärder och detta måste fortsätta även under 2009 för att skapa en mer ekonomisk stabil situation. Högkonjunkturen har snabbt förbytts till lågkonjunktur och den finansiella oron är påtaglig. Kraftiga räntehöjningar har skett under 2007/2008 för att mot slutet av året ersättas av räntesänkningar. Osäkerheten är stor hur den ekonomiska situationen kommer att utvecklas under 2009/2010 både vad avser finansmarknaden och konjunkturen. Kommunens strategi är att minska låneskulden så mycket som möjligt för att minska riskexponeringen men svårigheten på kreditmarknaden manar ändå till en viss försiktighet med att sänka kommunens likviditet. Den ekonomiska situationen i landet och världen har negativt påverkat skatteprognoserna inför 2009/2010.

Kommunen står inför en önskad expansion samt en förändring av samhällsstrukturen i samband med den stora satsning som sker i samband med väg- och järnvägsprojektet. Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter har varit stor i Ale kommun. För att kunna utnyttja befintlig kommunal infrastruktur optimalt bildar bl a bostadsbyggnadsprogram, plan för mark för verksamheter, strukturstudier för Älvängen och Nödinge underlag för hur och var den framtida byggnationen ska ske. Under de senaste åren har det skett en kraftig ökning av antalet bygglov och försäljning av tomter för bostadsbyggnation. Kommunen har också förvärvat mark för framtida bostadsutbyggnad. Oron på finansmarknaden och lågkonjunkturen kan nu medföra att det sker en uppbromsning av den förväntade expansionen.

De snabbt försämrade skatteprognoserna under hösten samt oron på arbetsmarknaden där stora varsel aviserats inom vår region, skapar en osäkerhet om kommunens verksamhetsmässiga och finansiella situation de kommande åren. En ökande arbetslöshet ger kommunen ökade kostnader och samtidigt lägre skatteintäkter. Kommunens strategiska plan med budget för 2009/2010 bygger på underlaget om en kraftig ökning av både befolkning och skatteunderlag.

Planer finns på betydande investeringar i bl a förskolor/skolor, idrottshall och infrastruktur. Minskade skatteintäkter medför att en ökad upplåning måste ske för att finansiera investeringarna. Lågkonjunkturen kan medföra en prispress på byggnadsprojekten och kommunen befinner sig i ett extremt omvandlingsskede genom det stora Bana Väg i Västprojektet. Eftersom kommunen tillämpar den lagstadgade "blandmodellen" för redovisning av pensionskulden framstår kommunens låneskuld som allt mindre betungande. Om kommunen lockas att öka låneskulden, kan den om ett par år, i en ny högkonjunktur med höjda räntor och ökade kostnader för pensionsutbetalningar, komma i ekonomiska svårigheter. Arbetsmarknadssituationen i regionen kan också ha en negativ inverkan på befolkningstillväxten och bostadsmarknaden.

Den expansion som nu har startat, ställer krav på kommunens omställningsförmåga. Kommuninvånarnas behov av kommunala tjänster måste tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt så att den kommunala ekonomin inte äventyras. Samtidigt måste medel reserveras för investeringar och stigande pensionskostnader. De senaste årens goda resultat i kommunerna leder till krav på utökad verksamhet och kraftiga löneökningar. Det är ytterst viktigt att i goda år konsolidera ekonomin för att ha en långsiktig uthållighet.

Ale kommun samlar kraft för att genomföra Vision 2020. Det finns många faktorer och förändringar i omvärlden som kan få stor betydelse för utvecklingen av den kommunala verksamheten t ex:

- Konjunkturutvecklingen
- Lönekostnadsutvecklingen
- Expansionstakten i kommunen
- Utveckling av social struktur
- Förändrad arbetsmarknadspolitik och omstrukturering av

socialförsäkringssystemen

- Investeringstakt, lån och ränteutveckling
- Borgensåtaganden, bostadsmarknaden
- Etablering av fristående skolor i kommunen och val av skola i annan kommun/enskild regi
- Klimatförändringens påverkan på den fysiska miljön
- Pensionskostnadernas utveckling

Med koppling till vision 2020 planeras följande verksamheter inför kommande år:

- Det omfattande genomförandet av projekt Bana Väg i Väst fortsätter 2009. Planering och projektering kring utbyggnaden kommer att pågå i kommunen ända fram till färdigställandet 2012. Fem pendeltågstationer planeras i Ale vilket kommer att innebära en mycket god kollektivtrafik
- Bostadsförsörjningsprogrammet kommer att styra arbetet med nya planprogram och detaljplaner för att möta efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter
- Gestaltungsfrågorna kommer att få större betydelse i planeringen av den yttre miljön
- Ytterligare några frågeställningar som kommunen står inför är de ökade skredriskerna i Götaälvdalen och det ökade fokus på trafikfrågor som skapas i samband med bostadsbebyggelse och väg- och järnvägsutbyggnaden
- När det gäller särskilt boende kommer åtgärder enligt i boendeutredningen att genomföras
- Utbyggnadsbehovet av barnomsorgsplatser kommer att vara stort eftersom antalet barn 1-5 år kommer att fortsätta öka. Antalet elever minskar mest i de högre åldrarna. Ungdomskullarna i gymnasieåldern kommer att kulminera efter 2010
- Behovet av fler mötesplatser är stort och trycket kommer att öka både på anläggningar och på föreningar
- En förändring pågår av program och programinriktningar på Ale gymnasium och förändringar kommer att ske av service och utbud inom Lärcentrum Komvux
- Kulturverksamheterna ska samlokaliseras där det bedöms som möjligt och musikskolan ska utvecklas till en attraktiv Kulturskola
- Fem politiskt styrda arbetsgrupper kommer att fokusera på utveckling, kostnader med mera för skola/gymnasium, Individ och familjeomsorg, funktionshinderverksamhet och klimatfrågor.
- Genom att satsa på ett utökat tillsynsarbete undanröjs risker för miljö, hälsa och säkerhet och skapar också förutsättningar för lika konkurrensvillkor för näringslivet
- Vid Vikingagården kommer arbetet med att bygga en hövdingahall att fortsätta
- Dialogen med medborgare och brukare är viktig och ska utvecklas och stärkas till exempel genom tjänster via hemsidan, ortsutvecklingsmöten, medborgarkontor, servicedeklarationer och synpunktshantering
- Med utgångspunkt bland annat från den utvärdering enligt Kommunkompassen som genomfördes i november 2006 förstärker hela den kommunala organisationen arbetet med systematisk verksamhetsutveckling. Genom kontinuerliga förbättringar, bättre uppföljningar, jämförelser och lärande

av andra samt en tydlig fokusering på kommuninvånare och brukare av de offentliga tjänsterna kommer kvaliteten och effektiviteten i Ale kommuns organisation att stärkas. En ny utvärdering enligt Kommunkompassen kommer att ske under 2009

- För kommunen som arbetsgivare är en långsiktig personalförsörjningsplan viktig eftersom ca 600 av kommunens anställda kommer att uppnå pensionsålder inom den närmaste 10-årsperioden
- Program för ledarutveckling och medarbetarskap kommer att genomföras

Budget 2009

I budgeten 2009 har samtliga medel fördelats och resultatet är därmed =0. Detta förutsätter att samtliga nämnder bedriver sin verksamhet inom de tilldelade ekonomiska ramarna. 10 Mkr har reserverats för framtida pensionskostnader. De budgeterade medlen för särskilda insatser är redan reserverade för målgruppsförändringar och speciella satsningar inom skolområdet.

I den osäkerhet som för närvarande råder om en konjunkturdämpning finns det också en risk för att skatteprognoserna under 2009 kan komma att skrivas ned ytterligare.

I SKL:s senaste prognos 09:10 sker en ytterligare nedskrivning av skatteunderlagsprognosen. I cirkuläret konstateras att den beskattningsbara lönesumman minskade i december 2008 jämfört med december 2007 trots att antalet arbetade timmar var i stort sett oförändrad. Den svaga ekonomiska tillväxten innebär små ökningar av skatteunderlaget till och med 2010, främst till följd av minskande sysselsättning och avtagande löneökningstakt.

Den negativa utvecklingen på de finansiella marknaderna under 2008 har bidragit till att skatteunderlagstillväxten hålls tillbaka 2010 och 2011. Det beror på att balanstalet i pensionssystemet var mindre än 1 vid utgången av 2008 (AP-fondernas tillgångar understeg pensionsskulden).

Därför träder den så kallade "bromsen" i kraft 2010. Indexuppräknningen på pensionsinkomsterna blir därför negativ, vilket påverkar skatteunderlagstillväxten. Det finns emellertid politisk enighet om att pensionärerna inte skall drabbas alltför hårt av den finansiella krisen. Försäkringskassan har fått i uppdrag att analysera situationen. Uppdraget kan leda till förslag som kan påverka skatteunderlagstillväxten. Om "bromsen" utlöses i det allmänna pensionssystemet ökas även kommunernas kostnader för pensioner.

I förhållande till Strategisk plan 2009-2010 är nu prognoserna för skatteintäkter och utjämningsystem -10 Mkr för 2009 och -41,5 Mkr för 2010. Utan skattehöjning är minskningen för 2009 - 24,2 Mkr och för 2010, -55,6 Mkr. Mot denna bakgrund är det inte bara nämndernas budgetunderskott som måste åtgärdas genom ett omfattande omställningsprogram.

Kommunens bolags förvaltningsberättelser

AB Alebyggen

Bolaget, med en omsättning på 165,0 Mkr, redovisar ett resultat efter finansiella poster på 0,45 Mkr. Efter upplösning av periodiseringsfond och skattekostnader är årets redovisade resultat 2,5 Mkr. Det budgeterade resultatet var 9 Mkr. Budgetavvikelsen förklaras av ökade underhållsinsatser och är en medveten och kontrollerad åtgärd från styrelsens sida. Styrelsens avsikt är att även under 2009 och 2010, inom ramen för en ansvarsfull ekonomisk balans, utnyttja lågkonjunkturen på byggmarknaden för ökade underhållsinsatser. För att skapa ett utdelningsbart resultat har styrelsen valt att utöver den tvingande upplösningen av 2002 års periodiseringsfond om 315 tkr även valt att upplösa hela 2003 års avsättning till periodiseringsfond om drygt 3 Mkr. Årets resultat innehåller engångsintäkter med 1,44 Mkr för försäljning av anläggningstillgångar.

Bolagets totala låneskuld till kreditinstitut har minskat med 0,8 Mkr. Nyproduktion i kooperativ hyresrätt finansieras delvis också av lån från de kooperativa föreningarnas medlemsinsatser, vilka vid årsskiftet uppgick till 23,3 Mkr. Trots turbulensen på räntemarknaden under året understiger räntekostnaderna budget med knappt 0,8 Mkr. men har ändå ökat med drygt 2,9 Mkr i jämförelse med föregående år. Bolagets synliga likviditet (eget kapital + 72% av obeskattade reserver/balansomslutningen) uppgår till 19,2%. Motsvarande siffra för år 2007 var 19,1%.

Totalkostnaderna för löpande och periodiskt underhåll uppgår till 41,9 Mkr (2007, 32,0 Mkr.), varav hyresgästerna inom lägenhetsfondsystemet har genomfört underhåll för 8,2 Mkr (2007, 6,4 Mkr). De totala underhållskostnaderna överstiger budget med 14,6 Mkr och beror, förutom hyresgästernas fondreparationer, på kostnadsföring med 5,3 Mkr av delar av ventilationsombyggnad på Vikadamm med därtill hörande lokalrenovering och takomläggning, upprustning av markanläggningar, lekplatser och belysning med 4,3 Mkr över budget samt obudgeterade underhållsåtgärder av mer akut karaktär för ca 2 Mkr. Bland större planerade underhållsinsatser under året märks fortsatta fasadreparationer i Nödinge Kyrkby, takomläggningar, fasadrenoveringar och målning av Björklidens servicehus, målning av Änggården etapp 1 samt utbyte av vitvaror.

Utfallet av hyresförhandlingarna för år 2009 blev att det genomsnittliga totaluttaget ökas med 3%. I höjningen ingår en ökad avsättning till hyresgästernas egna lägenhetsfonder med 5 kr/kvm. Såvitt bolaget kan bedöma ligger Alebyggens hyresökning i paritet med regionen och strax under riksgenomsnittet.

Hyresbortfallet för bostäder, garage och bilplatser uppgick under året till 130 tkr (2007:211 tkr) vilken är en mycket låg nivå som också återspeglar trycket på bostadsmarknaden. Under året har 6 800 kvm, av totalt 23 200 kvm, försålts inom fastigheten Utby 2:80, ”Cementgjuteriet” Älvängen. Styrelsen har fattat beslut om att förvärva Bohus centrum, som en del i ett större projekt innefattande även Bohus servicehus. Samtidigt beslutade styrelsen att i Surte försälja två fastigheter som en del i finansieringen av köpet. Styrelsen har även fattat beslut om att förvärva en fastighet avstyckad

från BRF Trollevik omfattande det markområde med byggnader som omfattas av 4 gruppboenden och huvudbyggnaden.

I början av 2008 färdigställdes det s.k. ”Bankhusprojektet” i Älvängen med inflyttning i det ursprungliga, ombyggda bankhuset.

Under mars och april 2008 skedde inflyttning i de 40 lägenheterna i det s.k. ”Bo Klok”-projektet i Nödinge. Bolaget har vidtagit och bekostat geotekniska utredningar och installation av ett elektroniskt övervakningssystem då det framkommit att det kan finnas skredrisk i en bäckkravin i Alafors. Den primära skredrisken påverkar inte bostäderna i sig självt och ligger utanför Alebyggens fastighet, men sekundära skred kan innebära risker för bostadsområdet. Omfattande markanläggningsarbeten kommer att behöva utföras under 2009 för att undanröja skredrisken. Kostnaden för dessa är beräknade till ca 5,5 Mkr. Bidrag har via kommunen sökts hos Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap.

Efterfrågan på bostäder är fortfarande mycket god. Det råder bostadsbrist i Ale. Efterfrågan och uthyrningsläget har under året varit fortsatt hög, möjligen med en något vikande tendens vid halvårsskiftet. Vad gäller lokaler har bolaget i slutet av året fått in flera uppsägningar för avflyttning under 2009. Någon nyproduktion av traditionella hyresrätter i bolagets regi de närmaste åren är, beroende på nuvarande regelverk, inte att förvänta och det finns en tveksamhet till att satsa på ytterligare kooperativ hyresrätt utöver de projekt som redan påbörjats. Den snabba konjunkturväxlingen gör det också svårt att bedöma hur marknaden ser ut de kommande åren. En ökad ungdomsarbetslöshet har tidigare inneburit kraftiga fall i efterfrågan. Utöver effekterna på efterfrågan finns betydande risker för många befintliga hyresgästers betalningsförmåga i händelse av arbetslöshet. Genom skattesänkningar, löneökningar och fallande konsumentpriser ökar samtidigt betalningsförmågan för de hyresgäster som fortfarande har arbete. Kraftigt sänkt ränta kan komma att stabilisera bolagets ekonomi genom lågkonjunkturen.

För kommande år är resultatprognoserna nu något försiktigare än tidigare år. Prognoserna ligger på positiva resultat på i storleksordningen 3,3-4,2 Mkr per år. Prognoserna utgår från en årlig kostnadsutveckling om 3% per år samt ökning av underhållsnivån med 5 Mkr från 2009. Vidare ingår ökning av genomsnittsräntan med ca 1,4% under perioden och en begränsad ökning av hyresintäkterna. Prognosen tar inte hänsyn till nyproduktion, försäljningar eller större renoveringar och ombyggnader. Prognosen är emellertid gjord under augusti, således före höstens räntefall. Särskilt vid beaktande av att fastigheternas ålderssammansättning kommer att kräva ökade underhållsinsatser och förmodligen även ombyggnader de kommande åren. Av bolagets ca 2 200 lägenheter är över hälften 35 år eller äldre. Ett upprätthållande av resultatnivån är även nödvändig om bolaget ska klara av, om än en försiktig nybyggnation. Alla projekt bör idag finansieras med 20% eget kapital för att upprätthålla bolagets soliditet.

Ale Exploatering AB

AB Alebyggens intressebolag (50%) Ale Exploatering AB redovisar före bokslutsdispositioner och skatt ett positivt rörelseresultat om 0,762 Mkr. Efter återföring av periodiseringsfond och skatter är årets redovisade resultat 1,2 Mkr.

I den sammanställda redovisningen för kommunen och dess bolag ingår 0,4 Mkr, vilket är 50 % av bolagets resultat reducerat med upplösning av periodiseringsfond och skatt.

Ale Utveckling AB

Bolaget har under året haft en omsättning på 3,2 Mkr varav 2,0 Mkr i driftbidrag från kommunen. Årets resultat efter skatt är 41,9 tkr.

Förutom uppdraget att stödja och utveckla näringslivet i kommunen har bolaget genom marknadsföring och åtgärder verkat för att göra Ale mer känt och öka dess attraktionskraft.

I ”Företagsforum” skapas ett nätverk för företagarna i kommunen. Under 2008 arrangerade Ale Utveckling det första eventet i Ale Arena, den så kallade Alemässan.

Deltagare var 120 utställare inom Ales näringsliv, bostadsbyggare, bilföretag, föreningar, kommunens verksamheter, samt regionala utställare såsom Göteborgs universitet, Business Region Göteborg och Almi. Ale Utveckling har också medverkat till utvecklingen av EnergiTekniskt Centrum, ETC

Inom miljöområdet medverkar Ale Utveckling med alemodellen för utbildning inom miljödiplomering för företagen. Under året har också startaaget-aktiviteter och rådgivning erbjudits. Ale Utveckling har även i år svarat för genomförandet av Young Entrepreneurs in new Europe, YEE.

Kommunens och dess bolags förvaltningsberättelse

Årets resultat

Det sammanlagda resultatet för kommunen och dess bolag uppgår till 37,9 Mkr, vilket är 0,7 Mkr sämre än 2007. I den sammanställda redovisningen ingår; kommunens resultat 37,5 Mkr minskat med utdelning från AB Alebyggen med 0,4 Mkr, AB Alebyggens resultat 0,4 Mkr och Ale Exploatering 0,4 Mkr. Resultatet har då justerats med upplösning av periodiseringsfonder och skatt.

Finansnetto

Det samlade negativa finansnettot uppgår till 26,5 Mkr. Kommunens och bolagens finansiella nettokostnader har ökat med 3,2 Mkr jämfört med föregående år.

Likviditet

I likviditeten avläses den kortfristiga betalningsberedskapen. De kortfristiga skulderna uppgår till 278,9 Mkr, medan de likvida medlen tillsammans med kortfristiga fordringar uppgår till 200,0 Mkr. Detta är en likviditetsförsämring från 0,77 (2007) till 0,72. Kommunen disponerar via koncernkontot en checkkredit med en limit på 30 Mkr.

Eget kapital

Det egna kapitalet för kommunen och dess bolag uppgår nu till 681,3 Mkr

Soliditet/skuldsättning

Den långfristiga betalningsförmågan avläses i soliditeten, som visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Den sammanlagda soliditeten för kommunen och dess bolag uppgår till 37,5% vilket är en förbättring med 2,1 procentenheter jämfört med föregående år. Låneskulden har minskat med 21,1 Mkr och uppgår nu till 798,2 Mkr.

Framtid och risk

Kommunen är beroende av att AB Alebyggen har en god ekonomisk stabilitet. Förutom sitt ägarskap har kommunen också ett stort borgensengagemang. När kommunens kreditvärdighet bedöms avläses kommunens totala åtaganden. Kreditvärdigheten har betydelse för möjligheterna att ta upp nya lån samt dess villkor.

Redovisningsprinciper

Kommunens redovisning

Redovisningen är anpassad till bestämmelserna i lagen om kommunal redovisning (1997:614). Enligt den kommunala redovisningslagen skall kommunerna redovisa i enlighet med god redovisningssed. Kommunen tillämpar, med få undantag de rekommendationer som lämnats av rådet för kommunal redovisning.

Anläggningstillgångar och kapitalkostnader

Värdering av anläggningstillgångar sker till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Anskaffningsvärdet innefattar investeringsutgiften minskat med eventuella investeringsbidrag.

Avskrivningarna beräknas på anskaffningsvärdet. Linjär avskrivning tillämpas och görs efter en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod. Viss vägledning finns i SKL:s förslag till avskrivningstider. Ale kommun tillämpar en beloppsträns på 50 kkr för aktivering av anläggningstillgångar.

50 år	Förvaltningsbyggnader.
33 år	Skolbyggnader, gymnastiklokaler, förskolor, vårdhemsbyggnader, brandstationer.
20 år	Fritidsanläggningar, provisoriska och temporära byggnader, förrådsbyggnader av enklare kvalitet. Parkeringsplatser och markarbeten.
10 år	Maskiner för storkök, kontorsmöbler och inredningsartiklar, ismaskiner, utrustning till lekplatser, brand- och räddningsfordon, större lastbilar och maskiner.
5 år	Skolmöbler, AV-utrustning, nätverks-utrustning, personbilar, mindre lastbilar och släpkärror.
3 år	Datorer och kringutrustning. Mark - ingen avskrivning.

Kapitalkostnader, dvs avskrivningar och internränta beräknas enligt nominell metod. Internräntan för 2008 uppgick till 5%.

Exploateringsstillgångar

Redovisning av exploateringsstillgångar sker som omsättningstillgångar. Årlig avskrivning sker inte och nedskrivning sker om det verkliga värdet är lägre än anskaffningsvärdet.

Koncernkonto

Bruttoredoisning av koncernkontot sker från och med 2008. 2007 års jämförelsetal har ändrats till att också omfatta bruttoredoisning.

Pensionssskuld

Kommunens pensionssskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen.

Pensionsförmåner intjänade före år 1998, förutom garanti- och visstidspensioner, redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalning av dessa förmåner redovisas bland verksamhetens kostnader.

Nyintjänade pensionsförmåner från räkenskapsåret 1998 redovisas dels som en kortfristig skuld (avgiftsbestämd ålderspension) och dels som en avsättning (förmånsbestämd ålderspension och visstidspensioner) i balansräkningen och ingår i verksamhetens kostnader i resultaträkningen. I såväl den kortfristiga skulden som avsättningsbeloppet ingår löneskatt. Räntan redovisas som en finansiell kostnad.

De årliga premier som inbetalas till SPP för de anställda som har en försäkringslösning för den kompletterande ålderspensionen ingår i verksamhetens kostnader. I och med denna premieinbetalning ingår inte dessa anställdas pensionssskuld för kompletterande ålderspension i skulden hos KPA utan är den anställdes relation till försäkringsbolaget. Beräkningar har gjorts enligt det nya avtalet KAP-KL och framräknade enligt den rekommenderade modellen RIPS07. SPP meddelar att fullständig samordning ännu inte skett men kan inte lämna uppgift om vad detta kommer att kosta.

Periodisering

Fördelningen av kostnader och intäkter på korrekt redovisningsperiod sker i allt väsentligt. Årets anslutningsavgifter för VA har i sin helhet intäktsförts under 2008. Motsvarande kostnader har under 2008 varit driftsrelaterade varför detta följer matchningsprincipen. Behov av periodisering av intäkterna kommer att beaktas i samband med att investeringsbehovet aktualiseras.

Skatteintäkter

Årets redovisade skatteintäkter består av tre delar.

1. Preliminära månatliga skattebetalningar.
2. Prognos över redovisningsårets slutavräkning.
3. Differens mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt för föregående redovisningsår.

Den preliminära slutavräkningen för 2008 har gjorts i enlighet med RKR:s rekommendation nr 4.2, vilket innebär att det är SKL:s decemberprognos, cirkulär 08:90, som använts.

Leasingavtal

Ale kommun leasar personbilar vilka betraktas som operationella leasingavtal baserat på en avtalstid på 36 månader.

Kommunen och dess bolag

Redovisningen av kommunen och dess bolag omfattar kommunen som moderbolag och företag i vilka kommunen direkt eller indirekt innehar en röstandel av minst 20%.

De bolag som inte i väsentlig omfattning påverkar den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning har inte konsoliderats.

Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på aktier i dotterbolagen eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Någon differens vid förvärvet har inte uppstått. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterföretagens tillgångs- och skuldposter respektive kostnads- och intäktsposter har tagits med.

Interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats. Redovisningsprinciperna är inte helt enhetliga mellan kommunen och dotterbolagen. I den mån det varit möjligt har kommunens principer styrts, någon anpassning av avskrivningsprinciper har t ex inte gjorts.

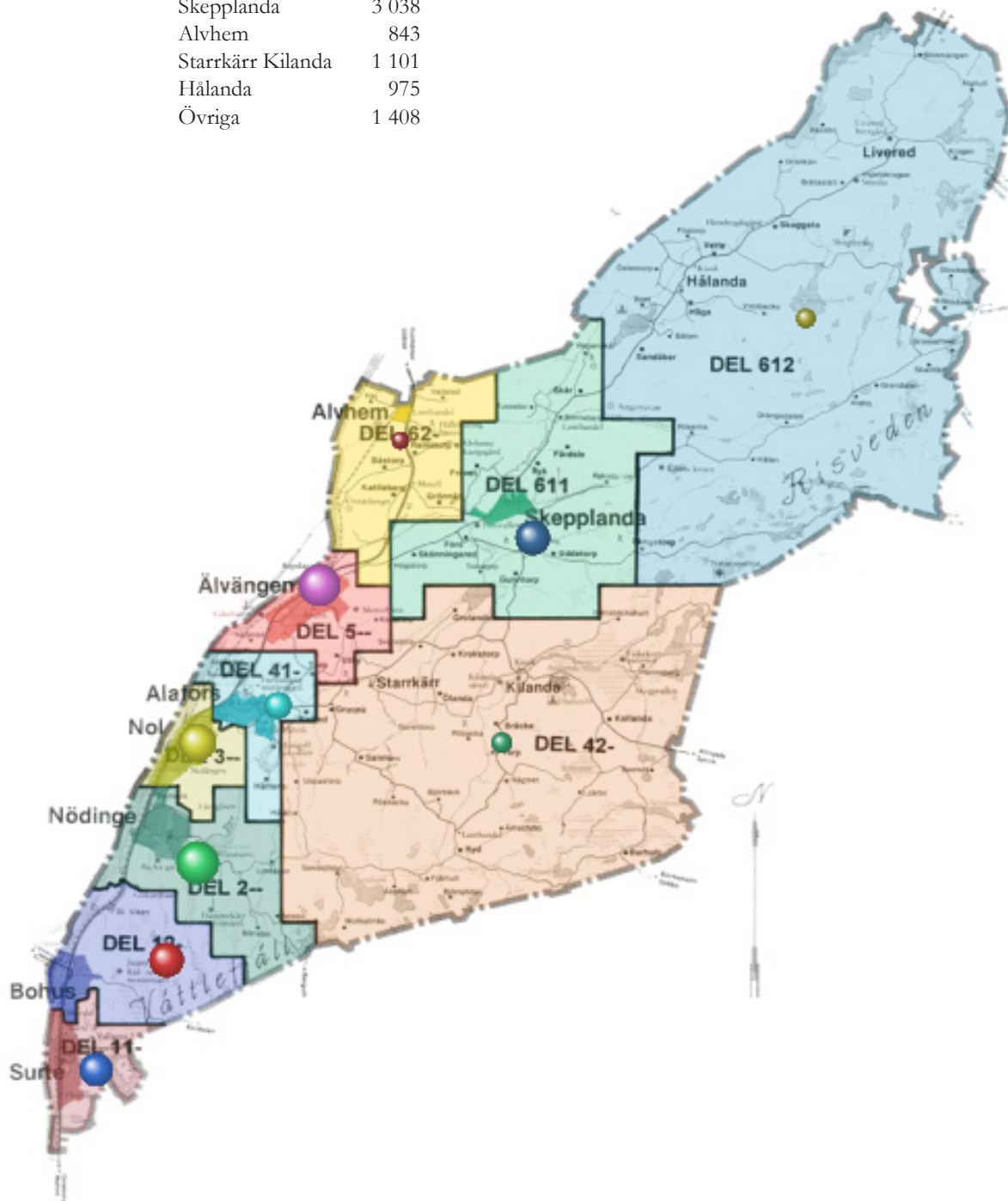
Affärsverksamheter

Enligt ”Lagen om allmänna vattentjänster” som trädde ikraft 2007-01-01 skall den ekonomiska redovisningen för VA-verksamheten särredovisas. Syftet är att tillgodose behovet av information till VA-kollektivet att de avgifter som tas ut är riktiga.

Ale kommun redovisar därför separat resultat- och balansräkning för VA-verksamheten för 2008.

Affärsverksamheternas resultat redovisas som förutbetalda intäkter i kommunens balansräkning (VA och renhållning).

Delområde	Invånare
Totalt	27 323
Ofördelat	14
Surte	2 806
Bohus	3 063
Nödinge	4 505
Nol	3 454
Alafors	1 868
Älvängen	4 228
Skeplanda	3 038
Alvhem	843
Starrkärr Kilanda	1 101
Hälanda	975
Övriga	1 408

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
		2007	2008	2007	2008
Verksamhetens intäkter	1	245,7	265,9	353,8	373,6
Verksamhetens kostnader	2	-1 263,1	-1 341,9	-1 306,4	-1 396,4
Avskrivningar	3	-51,3	-50,2	-76,3	-76,9
Verksamhetens nettokostnader		-1 068,7	-1 126,2	-1 028,9	-1 099,7
Skatteintäkter	4	938,0	992,9	938,0	992,9
Generella statsbidr. och utjämn.bidr.	5	158,3	171,3	158,3	171,3
Finansiella intäkter	6	5,4	6,6	8,5	7,8
Finansiella kostnader	7	-7,7	-7,1	-31,8	-34,3
Skattekostnad	8	-	-	-5,5	-0,1
Resultat före extraordinära poster		25,3	37,5	38,6	37,9
Extraordinära intäkter/kostnader		-	-	-	-
Årets resultat		25,3	37,5	38,6	37,9
Nettokostnadsandel inkl finansnetto,%		97,7	96,8		

Kassaflödesanalys

Mkr	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2007	2008	2007	2008
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	25,3	37,5	38,6	37,9
Justering för av- och nedskrivningar	51,3	50,2	76,3	76,9
Justering för gjorda avsättningar	12,5	1,6	16,9	-2,8
Justering för reavinster/förluster	-	1,9	-0,1	0,5
Justering för övr ej likv påverkande poster	-	-	-0,9	-
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	89,1	91,2	130,8	112,5
Ökning/minskning av kortfrist fordringar	-13,5	12,5	-32,4	27,5
Ökn/minskn förråd,varulager, påg.arbete	7,4	-1,3	8,9	-10,0
Ökning/minskning av kortfrist skulder	12,8	-0,9	33,7	-14,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten	95,8	101,5	141,0	115,3
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anlägg.n.tillgångar	-63,3	-67,0	-112,6	-93,8
Försäljning av materiella anlägg.n.tillgångar	0,2	0,4	1,1	2,4
Investering i finansiella anlägg.n.tillgångar	-	-	-	-0,1
Försäljning av finansiella anlägg.n.tillgångar	0,6	-	0,6	-
Kassaflöde från invest. verksamheten	-62,5	-66,6	-110,9	-91,5
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	20,0	32,0	51,6	55,2
Amortering av skuld	-60,0	-60,0	-97,5	-71,3
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	-	-	-	-5,0
Kassaflöde från finans. verksamheten	-40,0	-28,0	-45,9	-21,1
Årets kassaflöde	-6,7	6,9	-15,8	2,7
Likvida medel vid årets början	125,0	118,3	145,7	129,9
Likvida medel vid årets slut	118,3	125,2	129,9	132,6
Förändring likvida medel	-6,7	6,9	-15,8	2,7

Balansräkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
		2007	2008	2007	2008
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
-Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	595,1	613,5	1 425,7	1 480,4
-Maskiner, fordon och inventarier	10	60,0	59,4	63,1	62,4
-Pågående ny- och ombyggnader		-	-	40,0	3,3
Finansiella anläggningstillgångar	11	24,0	24,0	13,6	13,7
Summa anläggningstillgångar		679,1	696,9	1 542,4	1 559,8
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	12	46,8	44,8	46,8	44,8
Pågående arbeten		-	-	3,3	12,0
Övriga kortfristiga fordringar	13	69,6	57,1	94,9	67,4
Likvida medel	14	118,3	125,2	129,9	132,6
Summa omsättningstillgångar		234,7	227,1	274,9	256,8
Summa tillgångar		913,8	924,0	1 817,3	1 816,6
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat		25,3	37,5	38,6	37,9
Balanserat eget kapital		443,6	468,9	604,8	643,4
Summa eget kapital	15	468,9	506,4	643,4	681,3
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	16	42,5	44,7	42,5	44,7
Avsättning återställande av deponi		9,9	6,8	9,9	6,8
Uppskjuten skatt		-	-	8,6	6,7
Summa avsättningar		52,4	51,5	61,0	58,2
Skulder					
Långfristiga skulder	17	135,0	107,0	819,3	798,2
Kortfristiga skulder	18	257,5	259,1	293,6	278,9
Summa skulder		392,5	366,1	1 112,9	1 077,1
Summa eget kapital, avsättn och skulder		913,8	924,0	1 817,3	1 816,6
Ställda panter (fastighetsinteckningar)		-	-	11,5	11,5
Ansvars- och borgensförbindelser	19	691,1	674,0	85,0	77,9
Jämkad mervärdesskatt, Ale arena, avskrivs under en 10-årsperiod fr o m 2008		-	4,1	-	4,1
Pensionsförmåner intjänade före 1998 (inkl löneskatt)	20	554,5	559,1	554,5	559,1
Soliditet %		51,3	54,8	35,4	37,5

Notförteckning

Mkr

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2007	2008	2007	2008
Not 1				
Verksamhetens intäkter	2007	2008	2007	2008
Försäljning av varor	15,6	17,4	15,5	17,7
Taxor, avgifter och ersättn.	94,1	106,8	87,7	99,9
Hyror och arrenden	22,3	23,3	127,6	136,4
Bidrag	80,4	84,3	80,6	84,6
Försäljn. av verksamheter och entreprenader	32,7	31,1	32,3	31,2
Vinst vid realisering expl	-	2,7	-	2,7
Vinst vid fsg av anlägg.n.tillg.	0,6	0,3	10,1	1,1
	245,7	265,9	353,8	373,6

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2007	2008	2007	2008
Not 2				
Verksamhetens kostnader	2007	2008	2007	2008
Inköp anlägg.n./underhållsmat.	4,8	8,1	14,2	17,1
Inköp vatten/el för distribution	3,9	3,8	3,9	3,8
Bidrag och transfereringar	37,9	52,5	35,9	50,5
Köp av verksamhet o entrepr	228,4	263,7	228,4	263,4
Personalkostnader	829,5	851,6	849,2	871,3
Lokal- och fastighetskostn.	64,6	65,2	30,2	29,5
Försäkringar, skatter och avg.	11,2	12,6	21,9	24,7
Övriga verksamhetskostnader	82,8	82,4	122,7	134,1
Förlust vid realisering expl	-	2,0	-	2,0
	1 263,1	1 341,9	1 306,4	1 396,4

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2007	2008	2007	2008
Not 3				
Avskrivningar	2007	2008	2007	2008
Byggnader o tekniska anlägg.n.	29,0	31,1	52,9	56,7
Maskiner, fordon och inventarier	15,3	15,8	16,4	16,9
Nedskrivning av expl. fast.	7,0	3,3	7,0	3,3
	51,3	50,2	76,3	76,9

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2007	2008	2007	2008
Not 4				
Skatteintäkter	2007	2008	2007	2008
Prel. skatteinbet. under året	925,9	1 001,2	925,9	1 001,2
Prognos slutavräkning	15,1	-6,5	15,1	-6,5
Differens slutlig taxering och redov skatteintäkt för föreg. inkomstår	-3,0	-1,8	-3,0	-1,8
	938,0	992,9	938,0	992,9

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2007	2008	2007	2008
Not 5				
Generella statsbidrag/ utjämningsbidrag	2007	2008	2007	2008
Inkomstutjämning	166,5	178,8	166,5	178,8
Kostnadsutjämning	-21,8	-25,2	-21,8	-25,2
Regleringsavgift	24,4	-12,3	24,4	-12,3
LSS-utjämningsavgift	-10,8	-5,5	-10,8	-5,5
Fastighetsavgift	-	35,5	-	35,5
	158,3	171,3	158,3	171,3

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2007	2008	2007	2008
Not 6				
Finansiella intäkter	2007	2008	2007	2008
Ränteintäkter*	5,0	6,1	8,5	7,8
Utdelning	0,4	0,5	-	-
	5,4	6,6	8,5	7,8

* År 2007 och 2008 ingår ränteintäkter från Vägverket med 2 Mkr resp 2,5 Mkr. Avser ränta för innehållen ersättning för inlösen avseende vägprojektet.

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2007	2008	2007	2008
Not 7				
Finansiella kostnader	2007	2008	2007	2008
Räntekostnader	-6,4	-5,2	-31,0	-32,6
Ränta på pensionsskuld	-1,3	-1,9	-1,3	-1,9
Räntebidrag	-	-	0,5	0,6
	-7,7	-7,1	-31,8	-33,9

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2007	2008	2007	2008
Not 8				
Skattekostnad	2007	2008	2007	2008
Aktuell skatt	-	-	-4,2	-1,6
Uppskjuten skatt	-	-	-1,3	1,5
	-	-	-5,5	-0,1

Not 9

Mark byggnader och tekniska anläggningar	Markreserv	Verksamhets fastigheter*	Fastigheter för affärsverksamhet*	Publika fastigheter*	Fastigheter för annan verksamhet	Summa mark byggnader och tekniska anläggningar	
						2008	2007
Kommunen							
Anskaffningsvärde							
Ing. ack. anskaffningsvärde	6,1	706,3	74,5	59,5	1,8	848,2	802,1
Justering av ing. ack. ansk. värde	–	85,5	3,1	12,9	–	101,5	–
Årets investering	0,1	28,3	4,1	18,7	–	51,2	48,2
Fsg/utrangering	–1,7	–0,1	–	–	–	–1,8	–2,1
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	4,5	820,0	81,7	91,1	1,8	999,1	848,2
Avskrivningar/nedskrivningar							
Ing. ack. avskrivn/nedskrivn.	0,0	–189,3	–44,5	–18,9	–0,4	–253,1	–225,5
Justering av ing. ack. ansk. värde	–	–85,5	–3,1	–12,9	–	–101,5	–
Årets avskrivningar/nedskrivn.	–	–25,1	–3,1	–2,9	–	–31,1	–29,0
Fsg/utrangering	–	0,1	–	–	–	0,1	1,4
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivn/nedskrivn	0,0	–299,8	–50,7	–34,7	–0,4	–385,6	–253,1
Ing. planenligt restvärde	6,1	517,0	30,0	40,6	1,4	595,1	576,6
Utg. planenligt restvärde	4,5	520,2	31,0	56,4	1,4	613,5	595,1
Kommunen och dess bolag							
Anskaffningsvärde							
Ing. ack. anskaffningsvärde	41,1	706,3	1 108,7	59,5	1,8	1 917,4	1 819,3
Justering av ing. ack. ansk. värde	–	85,5	3,1	12,9	–	101,5	–
Årets investering	10,0	28,3	56,6	18,7	–	113,6	101,4
Fsg/utrangering	–1,8	–0,1	–0,5	–	–	–2,4	–3,3
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	49,3	820,0	1 167,9	91,1	1,8	2 130,1	1 917,4
Avskrivningar/nedskrivningar							
Ing. ack. avskrivn/nedskrivn.	–	–189,3	–296,3	–18,9	–0,4	–504,9	–457,0
Justering av ing. ack. ansk. värde	–	–85,5	–3,1	–12,9	–	–101,5	–
Årets avskrivn/nedskrivn.	–	–25,1	–25,4	–2,9	–	–53,4	–49,6
Fsg/utrangering	–	0,1	0,1	–	–	0,2	1,7
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivn/nedskrivn	–	–299,8	–324,7	–34,7	–0,4	–659,6	–504,9
Ingående restvärde	41,1	517,0	812,4	40,6	1,4	1 412,5	1 362,3
Utgående restvärde	49,3	520,2	843,2	56,4	1,4	1 470,5	1 412,5
Balanslänepost						9,9	13,2
Anl. tillg. inkl balanslänepost						1 480,4	1 425,7

Uppdelning av avskrivningar och nedskrivningar sker ej, då nedskrivningarna endast uppgår till smärre belopp.

* Ingående ack. anskaffningsvärden samt ingående ack. avskrivningar har justerats pga omläggning i inventarieregistret. Nettot är dock detsamma.

Not 10

Maskiner, fordon och inventarier	Maskiner	Fordon*	Inventarier byggn. inventarier*	Summa maskiner, fordon och inventarier	
				2008	2007
Kommunen					
Anskaffningsvärde					
Ing. ack. anskaffningsvärde	0,9	29,5	166,4	196,8	183,5
Justering av ing. ack. ansk. värde	–	0,3	3,9	4,2	–
Årets investering	0,9	1,1	13,8	15,8	15,1
Fsg/utrangering	–	–0,2	–0,5	–0,7	–1,8
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	1,8	30,7	183,6	216,1	196,8
Avskrivningar/nedskrivningar					
Ing. ack. avskrivn/nedskrivn.	–0,9	–18,2	–117,7	–136,8	–123,2
Justering av ing. ack. ansk. värde	–	–0,3	–3,9	–4,2	–
Årets avskrivningar/nedskrivn.	–	–2,8	–13,0	–15,8	–15,3
Fsg/utrangering	–	0,1	–	0,1	1,7
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivn/nedskrivn	–0,9	–21,2	–134,6	–156,7	–136,8
Ing. planenligt restvärde	0,0	11,3	48,7	60,0	60,3
Utg. planenligt restvärde	0,9	9,5	49,0	59,4	60,0
Kommunen och dess bolag					
Anskaffningsvärde					
Ing. ack. anskaffningsvärde	0,9	29,5	175,9	206,3	193,1
Justering av ing. ack. ansk. värde	–	0,3	3,9	4,2	–
Årets investering	0,9	1,1	14,8	16,8	16,4
Fsg/utrangering	–	–0,2	–0,8	–1,0	–3,2
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	1,8	30,7	193,8	226,3	206,3
Avskrivningar/nedskrivningar					
Ing. ack. avskrivn/nedskrivn.	–0,9	–18,2	–124,1	–143,2	–129,9
Justering av ing. ack. ansk. värde	–	–0,3	–3,9	–4,2	–
Årets avskrivn/nedskrivn.	–	–2,8	–14,1	–16,9	–16,4
Fsg/utrangering	–	0,1	0,3	0,4	3,1
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivn/nedskrivn	–0,9	–21,2	–141,8	–163,9	–143,2
Ingående restvärde	0,0	11,3	51,8	63,1	63,2
Utgående restvärde	0,9	9,5	52,0	62,4	63,1

Uppdelning av avskrivningar och nedskrivningar sker ej, då nedskrivningarna endast uppgår till smärre belopp.

* Ingående ack. anskaffningsvärden samt ingående ack. avskrivningar har justerats pga omläggning i inventarieregistret. Nettot är dock detsamma.

Kommunen **Kommunen
och dess bolag**

Not 11

Finansiella

anläggningstillgångar	2007	2008	2007	2008
Aktier	20,0	20,0	2,5	2,5
Andelar*	2,3	2,3	4,0	4,0
Långfristiga fordringar	0,5	0,5	2,4	2,5
Bostadsrätter	1,2	1,2	4,7	4,7
	24,0	24,0	13,6	13,7

* Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 181 756 kr för Ale kommun. Ale kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2008-12-31 till 895 083 kr.

Not 12

Exploateringsfastigheter	2007	2008	2007	2008
Vägprojektet "BanaVäg i Väst"	33,3	17,8	33,3	17,8
Övriga exploateringsfastigheter	13,5	27,0	13,5	27,0
	46,8	44,8	46,8	44,8

Not 13

Övriga kortfristiga fordringar

	2007	2008	2007	2008
Kundfordringar	19,3	*19,3	38,4	16,8
Övriga fordringar	0,1	0,2	3,5	12,3
Fordran statsbidrag	0,1	-	0,1	-
Fordran mervärdesskatt	5,6	5,1	7,9	5,4
Varulager	-	-	0,2	0,1
Upplupna skatteintäkter	17,9	6,8	17,9	6,8
Förutbetalda kostnader/ upplupna intäkter	26,6	25,7	26,9	26,0
	69,6	57,1	94,9	67,4

* 2008-12-31 uppgår kundfordringar äldre än 180 dagar till totalt 0,6 Mkr.

Kommunen **Kommunen
och dess bolag**

Not 14

Likvida medel	2007	2008	2007	2008
Postgiro	0,1	0,3	0,1	0,3
Bank*	118,2	124,9	129,8	132,3
	118,3	125,2	129,9	132,6
* varav förmedlade medel	0,2	0,1	0,2	0,1
banktillgodohavande				
spärrat konto bergstäkt	4,2	-	4,2	-

Beviljad checkkredit för koncernkontot är 30 Mkr. Koncernkontots saldo uppgår den 31 december 2008 till 124,8 Mkr. Kommunens behållning av koncernkontot är 97,9 Mkr. AB Alebyggen har en behållning på 26,5 Mkr. Ale Utveckling AB har en behållning på 0,4 Mkr. Kreditinstitut är Swedbank AB.

Not 15

Eget kapital	2007	2008	2007	2008
Ingående balans	*443,6	468,9	605,7	643,4
Utdelning till aktieägare	-	-	-0,9	-
Årets resultat	**25,3	***37,5	38,6	37,9
	468,9	506,4	643,4	681,3

* varav 30,3 Mkr är reserverade för framtida pensionskostnader.
** varav 22,9 Mkr är reserverade för framtida pensionskostnader.
*** varav 25,0 Mkr har budgeteras för framtida pensionskostnader.

**Kommunen Kommunen
och dess bolag**

Not 16

Avsättning för pensioner	2007	2008	2007	2008
Förmånsbestämd ålderspension	31,8	34,1	31,8	34,1
Löneskatt	7,7	8,3	7,7	8,3
Avsatt till visstidspensioner	2,4	1,9	2,4	1,9
Löneskatt	0,6	0,4	0,6	0,4
	42,5	44,7	42,5	44,7

Avser pensioner intjänade efter 1998 samt visstidspensioner. Pensionsavsättningen har beräknats exkl de personer som har sin förmånsbestämda ålderspension i SPP. Pensionskulden har beräknats enligt KAP-KL och RIPS 07. Aktualiseringsgraden är 94,2%, dvs av vilka alla pensionsgrundande tider är utredda. Medlen används i verksamheten, s k återlåning

	Belopp i tkr	inkl löneskatt
Förmånsbestämd ålderspension		
Avsatt till pensioner per 2007-12-31	31 802	39 517
Ränteuppräknig (uppräknig med en real ränta)	989	1 229
Basbeloppsändring	540	670
Nya utbetalningar, intjänade fr o m 1998	-884	-1 098
Grundändring (RIPS 07)/Övrigt	-35	-44
Intjänad PA-KL	668	830
Intjänad förmånsbestämd ålderspension (för lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp)	600	746
Nya efterlevandepensioner (pga dödsfall under året)	431	536
Avsatt till förmånsbestämd ålderspension per 2008-12-31	34 111	42 386

Fr o m 2003-04-01 har ca 100 anställda en försäkringslösning genom SPP. Kommunen betalar premier till SPP. Pensionsförpliktelsen ingår inte i ovan angivna skuld. SPP kan inte lämna uppgift om hur stor del av förpliktelsen som ingår i försäkringen.

	Belopp i tkr	inkl löneskatt
Avsatt till visstidspensioner		
Avsatt till pensioner ÖK-SAP per 2007-12-31	458	569
Ant. pensionsskuld avgående kommunalråd per 2007-12-31	1 922	2 387
Ränteuppräknig (uppräknig med real ränta)	10	12
Basbeloppsändring	8	10
Utbetalning ÖK-SAP	-294	-365
Grundändring (RIPS 07)/Övrigt	-57	-70
Arbetstagare som pensionerats	88	109
Justering ant. pensionsskuld avgående kommunalråd enl uppgift KPA 2008-12-31	-280	-347
Avsatt till pensioner ÖK-SAP per 2008-12-31	1 855	2 305

Not 17

Långfristiga skulder

Kommunen

Låneportföljens sammansättning 2008-12-31

	Belopp Mkr	Återbetalningsdag	Ränta %
Nordea Hypotek AB	20,0	tills vidare	rörlig
Kommuninvest i Sverige AB	25,0	2009-01-12	4,68
Kommuninvest i Sverige AB	20,0	2009-05-28	4,42
Kommuninvest i Sverige AB	30,0	2010-03-17	3,22
Swedbank Hypotek AB	6,0	2010-10-29	5,04
Swedbank Hypotek AB	6,0	2010-10-30	5,11
Summa	107,0		

20 Mkr (19%) har rörlig ränta och 87 Mkr (81%) har bunden ränta. Genomsnittlig ränta under året har varit 4,31%

Återstående lånetid:	0-6 mån	45 Mkr	42%
	0-46 mån	*62 Mkr	58%

* varav 20 Mkr tillsvidare, men kan sägas upp med kort varsel

Ale kommun tillämpar huvudmetoden vid redovisning av lånekostnader. AB Alebyggen aktiverar lånekostnader under byggtiden då extern upplåning skett. Under 2008 har lånekostnader på 248 tkr aktiverats.

Kommunens bolag

	Mkr
AB Alebyggen har långfristiga skulder på	691,2
Låneportföljens sammansättning 2008-12-31	
Lån med rörl. ränta alt.	
återst. räntebindn.tid inom 1 år:	273,3
Lån med räntebindningstid inom 2 år:	112,0
Lån med räntebindningstid inom 3 år:	74,5
Lån med räntebindningstid med 4 år eller fler:	218,9
Räntefri skuld till ek. för. Kooperativ hyresrätt:	23,3
Övrig långfristig skuld	1,0

Amorteringar inom 1 år uppgår till 11,8 Mkr.

Kommunen **Kommunen
och dess bolag**

Not 18

Kortfristiga skulder	2007	2008	2007	2008
Leverantörsskulder	51,2	46,3	76,4	55,3
Avräkning mervärdesskatt	–	–	3,2	–
Personalens skatter, avg/avdr	14,5	12,7	14,9	13,0
Upplupna kostnader/ företbetalda intäkter	102,7	111,6	119,8	134,0
Semester- och övertidsskuld	51,5	54,0	52,6	55,1
Företbetalda intäkter från affärsverksamheten, VA	5,5	4,2	5,5	4,2
Företbetalda intäkter från affärsverksamheten, Renhålln	0,9	0,3	0,9	0,3
Saldo konc.konto AB Alebyggen	29,0	26,5	–	–
Saldo konc.konto Ale Utv. AB	0,6	0,4	–	–
Övriga kortfristiga skulder	1,6	3,1	20,3	17,0
	257,5	259,1	293,6	278,9

Not 19

Ansvars- och borgensförbindelser	2007	2008	2007	2008
AB Alebyggen	669,8	669,4	–	–
Renova AB	0,9	1,0	0,9	1,0
GRYAAB	0,8	0,6	0,8	0,6
Föreningar med flera	17,5	1,4	17,5	1,4
Förlustansvar egna hem	2,1	1,6	2,1	1,6
FASTIGO	–	–	0,2	0,2
Lägenhetsunderhåll avtal HGF	–	–	63,5	73,1
Totalt borgensåtagande	691,1	674,0	85,0	77,9

Ale kommun har i oktober 1993, KfS179, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Detta borgensavtal är begränsat till den enskilde medlemmens andel av Kommuninvest samtliga åtaganden. Detta belopp bestäms utifrån medlemsinsatskapital i förhållande till det totala andelskapitalet.

Vid årsskiftet 2008 uppgick kommunkoncernens lånebelopp i Kommuninvest till 527,9 Mkr.

Not 20

Ansvarsförbindelser, pensioner intjänade före 1998

	Belopp i tkr exkl löneskatt	Belopp i tkr inkl löneskatt
Ansvarsförbindelse per 2007–12–31	446 256	554 516
Ränteuppräknings (uppräknings med en real ränta)	7 702	9 572
Basbeloppsuppräknings	12 907	16 038
Gamla utbetalningar, intjänade före 1998	–15 282	–18 989
Grundändring (RIPS 07)	–1 590	–1 976
Aktualisering	–39	–48
Ansvarsförbindelse per 2008–12–31	449 954	559 113

Utfall driftbudget

Resultatsammanställningen redovisar nämndernas nettokostnader för åren 2006–2008. För 2008 redovisas dessutom nämndernas bruttokostnader, intäkter och budgetavvikelse. Budget omfattar av fullmäktige antagen budget på 1 187 900 tkr –25 020 tkr (reserv framtida pensionskostnader) = 1 162 880 tkr

Tkr	Bokslut netto 2006	Bokslut netto 2007	Brutto-kostnader 2008	Intäkter 2008	Bokslut netto 2008	Budget-avvikelse 2008
Verksamhet						
Barn- och ungdomsnämnden	423 889	438 518	514 078	54 229	459 849	-7 603
Vård- och omsorgsnämnden	303 187	323 440	439 569	95 978	343 591	-3 256
- institutionsplaceringar	26 763	18 961	19 852	1 447	18 405	1 595
Utbildnings- och kulturnämnden	158 133	168 112	205 123	33 294	171 829	-7 031
Kommunstyrelsen	52 596	67 693	112 350	39 978	72 372	2 826
Tekn. nämnd skatte- o internfin.	33 348	35 043	212 041	173 334	38 707	-106
Tekniska nämnden affärsverksamhet	-404	-	69 605	69 605	-	-
Miljö- och byggnämnden	10 282	12 178	22 761	8 099	14 662	-605
Överförmyndarnämnden	993	1 229	1 180	-	1 180	68
Valnämnden	433	-	-	-	-	-
Revision	720	720	842	40	802	-82
Arbetsmiljöinsatser	999	681	996	1	995	5
Förorenad mark	-	1 412	6 305	5 305	1 000	-
Väg- och järnvägsprojekt	1 181	1 973	12 223	-	12 223	477
Särskilda insatser	1 594	128	2 287	-	2 287	3 258
Övriga intäkter/kostnader 1)	-1 624	3 482	4 416	13 381	-8 965	8 897
Pensionsutbetalningar mm 2)	2 290	8 266	10 368	-	10 368	9 732
Färdtjänst	3 923	4 885	5 219	126	5 093	-93
Kollektivtrafik 3)	1 739	5 520	11 171	-	11 171	-771
Totalt	1 020 042	1 092 241	1 650 386	494 817	1 155 569	7 311
Avgår kapitalkostnader	72 976	74 855	79 642	-	79 642	-1 258
Tillkommer avskrivningar	42 272	51 260	50 202	-	50 202	-2 502
Verksamhetens nettokostnader	989 338	1 068 646	1 620 946	494 817	1 126 129	3 351
Budgeterad reserv för pensionskostnader, ansvarsförb. 4)	5 280	22 880	25 020	-	25 020	-

Noter

- 1) Kostnaderna avser bl a real förlust och rivningskostnader för f d Nödinge församlingshem samt reala förluster vid utrangering av div inventarier. Intäkterna avser bl a intäkter för mottagande av massor från infrastrukturprojekt, ersättning för uttaget berg, återbäring av elkostnader samt överskott vid försäljning av exploateringsfastigheter.
- 2) Pensionsutbetalningar samt differens mellan uttaget personalomkostnadspålägg och verkliga kostnader.
- 3) Prognos, då bokslutet för Västrafik AB ej är klart.
- 4) KF beslutade 2007-03-26 att utöver den budgeterade reserven på 5,3 Mkr reservera ytterligare 25 Mkr av 2006 års positiva resultat för framtida pensionskostnader.

Utfall investeringsbudget 2008

I budget ingår av Kommunfullmäktige antagen investeringsbudget, ombudgeteringar från 2007 samt under året beviljade tilläggsanslag. I budget ingår även ett tilläggsanslag på 600 tkr, beslutat i början av år 2009, avseende väg vid Alekrossen.

Tkr	Budget utgifter	Utgifter	Inkomster	Netto	Avvikelse
Datorer, inventarier o dyl					
IT-investeringar	3 750	3 409		3 409	341
Kommunstyrelsen	1 695	892		892	803
Miljö- och byggnämnden	2 137	845		845	1 292
Utbildnings- och kulturnämnden	5 118	3 623	-53	3 570	1 548
Barn- och ungdomsnämnden	4 615	4 068	-33	4 034	580
Vård- och omsorgsnämnden	2 737	1 122		1 122	1 615
Tekniska nämnden	900	701		701	199
Idrottsanläggningar					
Ale arena, bandyhall	17 200	17 150		17 150	50
Upprustning idrottsanläggningar	1 276	138		138	1 138
Idrottshall	1 779	91		91	1 687
Upprustning badplatser	300	250		250	51
Park, gator och vägar					
Trafikinvesteringar	6 046	864	-36	828	5 219
Utbyggnad av gång- och cykelbanor	8 389	6 136	-560	5 576	2 812
Skredförebygg. o stabilitetsåtgärder	3 574	242		242	3 332
Väg vid Alekrossen	11 539	11 539		11 539	1
Resecentra i Älvängen	2 000	0		0	2 000
Skolor och förskolor					
Utökning skol- och förskoleverks.	6 751	5 870		5 870	881
Upprustning av skolgårdar	1 395	1 228		1 228	167
Ombyggn/byte ventilationsanläggng.	1 100	97		97	1 003
Ale gymnasium	649	121		121	528
Säkerhetsförebygg. åtgärder	519	354		354	165
Energibesparande åtgärder	350	310		310	40
Utökad driftövervakning	331	330		330	1
Arbetsmiljöåtg. skolor och förskolor	284	108		108	176
Mindre anpassningar skolor	200	196		196	4
VA och renhållning					
Flytt/dubbling VA-ledningar	5 999	90		90	5 909
VA-utbyggnad Sjövallavägen	4 000	2 564		2 564	1 436
Sanering VA ledningar	1 366	1 412		1 412	-46
Övervakningssystem VA	700	40		40	660
Fordonsbyte VA	350	0		0	350
Fordonsbyte renhållning	1 440	0		0	1 440
Älvängens reningsverk, ombyggn.	811	48		48	763
Kortsystem återvinningscentral	600	0		0	600
Komprimator återvinningscentral	435	0		0	435
Markreserv					
Utby 2:199 (Älvängen)	0	87		87	-87
Övriga investeringsobjekt					
Ombyggn brandstation Surte	4 348	163		163	4 185
Vikingagård/AME, Hövdingahall	1 465	2 126	-659	1 467	-2
Lednings-/informationsystem	1 100	1 033		1 033	68
Fordon och utrust räddn.tjänst	532	480		480	53
Ombyggnad förvaltningslokaler	780	599		599	181
Tillgänglighetsanpassn. fastigheter	500	39		39	461
Utrustning/effektivisering centralkök	1 608	0		0	1 608
SUMMA INVESTERINGAR	110 665	68 362	-1 341	67 021	43 644

Exploateringsredovisning, kommunen

Tkr	Netto före 2008	Inkomster 2008	Utgifter 2008	Resultat 2008 *	Netto 2008-12-31
Bostadsområden					
Sandliden	-1 461	33	-26	-1 454	-
Villaområde Källarliden	918	-	-226	-	692
Skogsvägen/Danska vägen	506	-	-	-	506
Lärkås/Keillers Damm	-706	-	-	-	-706
Älvängen C, bostadsområde	273	-	-	273	-
Backagård bostäder	-902	5 059	-5 048	-891	-
Vimmersjön	-312	1 901	-808	-	781
Klockarevägen	2 686	531	-1 536	1 000	681
Ale Höjd	-3 339	-	-10 031	-	-13 370
Övriga expl. områden för bostäder	4	-	-143	-	-139
Summa bostadsområden	-2 333	7 524	-17 818	-1 072	-11 555
Verksamhetsområden					
St Vikens verksamhetsområde	-3 036	-	-59	-	-3 095
Surte västra industriområde	-1 800	49	-28	-	-1 779
Eka - Stora Viken	-2 500	-	-	-	-2 500
Nödinge nya centrum	416	-	-	416	-
Ale torg syd	997	-	-	997	-
Rödjans väg	1 562	-	45	-	1 607
Älvängens norra verksamhetsomr	-2 384	-	-164	-	-2 548
Skepplanda industriområde	-2 218	4	-3 089	-1 000	-4 303
Osbackens verksamhetsområde	-1 420	-	-178	-	-1 598
Backa golf, etapp två	-	-	-492	-	-492
Övriga expl. områden för verksamhet	-800	90	-62	-	-772
Summa verksamhetsområden	-11 183	143	-4 027	413	-15 480
Vägprojekt Bana Väg i Väst	-33 252	70 574	-55 105	-	-17 783
TOTAL SUMMA KOMMUNEN	-46 768	78 241	-76 950	-659	-44 818

* En genomgång har gjorts av samtliga exploateringsfastigheter, vilket resulterat i att kostnader motsvarande 3,3 Mkr avskrivits och vinster motsvarande 2,7 Mkr tillförts årets resultat.

Kommunen har från 2008 utvecklat exploateringsredovisningen och kommer att följa varje exploateringsområde på ett väsentligt tydligare sätt än tidigare. Satsningarna på bostadsområden följer intentionerna i bostadsförsörjningsprogrammet med Kronogården och Ale Höjd som de kommande årens största projekt. Under 2008 har två exploatörer valts ut för att i samverkan med kommunen utveckla Kronogårdsprojektet. Planerad första inflyttning är under år 2011.

För Ale Höjd är planeringen i sitt inledningsskede: Kommunen köpte ett större markområde på Ale Höjd under 2008 och målsättningen är att inleda projektet så att första inflyttning kan ske under 2012.

För verksamhetsområden finns ett förslag till program för exploatering som bearbetas för beslut våren 2009. Programmet redovisar när olika områden kan göras tillgängliga och vilka planeringsinsatser i form av bland annat detaljplaner som krävs. Ett flertal områden är beroende av att väg/järnvägsprojektet färdigställs för att kunna exploateras vilket betyder att ett antal hektar ny verksamhetsmark blir tillgänglig under år 2012-2013.

Ale kommuns personal

PERSONALENS KOMPETENS ÄR AV AVGÖRANDE BETYDELSE för den service som kommunen kan erbjuda sina invånare. Under 2008 fastställde Kommunstyrelsen "Handlingsplan för det personalpolitiska arbetet 2008" med mål och insatser inom de fem områdena Hälsofrämjande arbetsmiljö, Mångfald och jämställdhet, Ledarskap, Personalförsörjning samt Kompetensutveckling, löner och belöning. Kommunen arbetar sedan flera år aktivt med att utveckla rollen som en god arbetsgivare där personalen trivs, har goda arbetsförutsättningar och en god arbetsmiljö. Med tanke på den framtida konkurrensen om arbetskraften, bl a beroende på de ökande pensionsavgångarna, är det än viktigare att vara en attraktiv arbetsgivare. En tydlig målsättning i arbetet har också varit olika insatser för att minska sjukfrånvaron.

Personalen i siffror

Anställda

Antalet tillsvidareanställda i kommunen uppgick 2008–12–31 till 1 969 personer. Detta är en ökning med två personer sedan förra årsskiftet.

De största förändringarna jämfört med 2007 när det gäller antal tillsvidareanställd personal har skett inom Barn- och ungdomsförvaltningen och Utbildnings- och kulturförvaltningen. Barn- och ungdomsförvaltningen har ökat antalet tillsvidareanställda med 16 personer. Ökningen har skett på förskolesidan medan det skett en viss minskning på skolsidan. Utbildnings- och kulturförvaltningen har antalet tillsvidareanställda minskat med 19 personer. För övriga förvaltningar har det skett smärre förändringar.

Antalet tidsbegränsat månadsanställda har fortsatt att minska och var vid årsskiftet 61 personer lägre än vid förra årsskiftet. Det beror på att plusjobben upphört under året, men också på minskad långtidssjukfrånvaro och det arbete som pågår inom framför allt Vård- och omsorgsförvaltningen för att möjliggöra ökad sysselsättningsgrad och minimera antalet tidsbegränsade anställningar.

Personalförändringar under 2008

Nämnd	Tot antal t.v. anställda	Antal nyanst.	Antal pers. som slutat	Tot pers. förändring
Barn- och ungdom	922	89	73	16
Vård- och omsorg	673	61	64	-3
Utbildning- och kultur	165	6	25	-19
Kommunstyrelsen	83	6	4	2
Tekniska	99	13	11	2
Miljö- och bygg	27	8	4	4
Totalt	1 969	183	181	2

Årsarbetare totalt per nämnd exklusive plusjobbare

	2007	2008	Förändring
Barn- och ungdom	830	843	13
Vård- och omsorg	616	613	-3
Utbildning- och kultur	173	159	-14
Kommunstyrelsen	95	103	8
Tekniska*	91	99	8
Miljö och bygg	23	26	3
Totalt	1 828	1 843	15

Verksamhetsmått

	2006	2007	2008
Anställda			
Tillsvidareanst. tot	1 992	1 967	1 969
- varav kvinnor	82%	82,4%	83,3%
- varav män	18%	17,6%	16,7%
Tidsbegr.anst. resp år			
- mån.avlönade dec.*	189	172	154
- timavlönad arb.tid helår (tim)	290 048	301 401	309 341
Årsarbetare			
- månadsavlönade*	1 667	1 660	1 672
- timavlönade	165	168	171
Totalt	1 832	1 828	1 843

* Exklusive plusjobsanställda.

Årsarbetare

Antalet årsarbetare (åa) -arbetad tid- uppgick 2008 till totalt 1854,6 åa. Det är en minskning med 8,4 åa jämfört med föregående år. I den jämförelsen ingår dock plusjobben. Dessa har successivt upphört under 2008 och därför kommer nedanstående uppgifter att baseras på jämförelser där plusjobben exkluderats.

När man jämför antalet årsarbetare 2007 och 2008, plusjobben exkluderade, konstateras att antalet ökat med 14,9 varav 2,9 utgörs av timanställd och 12,0 av månadsanställd personal. Den största ökningen finns inom Barn- och ungdomsförvaltningen som ökat med 13 åa totalt. Ökningar finns också på Kommunstyrelsens förvaltning och Tekniska förvaltningen. Den största minskningen finns på Utbildnings- och kulturförvaltningen som minskat antalet åa med 14,6. Vård- och omsorgsförvaltningen har också en liten minskning av antalet åa.

Att antalet arbetade timmar bland timanställda har ökat med 2,9 åa jämfört med 2007 bedöms bland annat bero på den ökade korttidssjukfrånvaron.

Under 2008 uppgick antalet timavlönade årsarbetare till 170,0 åa. Detta utgör 9,3% av all arbetad tid. Det är 0,1 procentenhet högre än 2007.

Verksamhetsmätt

	2006	2007	2008
Sysselsättn.grad i procent			
t.v.anst. Θ	92,8	93,4	93,7
– andel heltid	75,3	76,0	76,9
– andel deltid	24,7	24,0	23,1
– enbart kvinnor	92	92,4	92,8
– enbart män	97,8	98,4	98,0
Åldersfördelning			
Samtl. mån.anst. Θ ålder	45,7	45,5	45,4
– enbart kvinnor Θ ålder	45,6	45,6	45,2
– enbart män Θ ålder	46,2	45,9	46,1
29 år och yngre, antal	185	196	204
30–49 år, antal	1 148	1 113	1 071
50 år och äldre, antal	919	873	848
Personalomsättning t.v.anst.			
Externa avgångar	55	94	118
Pensionsavgångar	49	65	63
Pensionsålder Θ	63,2	62,8	64,1
Externa rekryteringar	38	46	66
Interna rekryteringar	89	88	117
– varav sk 2–5 anställn.	21	17	32
Sjukfrånvaro i procent			
Totalt t.v. anst.	8,6	8,0	6,8
– kvinnor	9,3	8,7	7,5
– män	5,4	4,9	3,8
Totalt samtl anst.	7,3	7,3	6,1
– kvinnor	8,0	8,0	6,7
– män	4,9	4,7	3,6
> 60 dgr i% av tot. sjukfr.	58,2	50,1	45,0
– kvinnor	58,1	50,2	46,2
– män	59,0	39,5	38,8
Första 14 dgr i% av sjukfr.	28,3	34,1	39,0
29 år och yngre	3,7	3,9	4,2
– kvinnor	4,5	4,3	4,8
– män	1,8	2,1	2,0
30–49 år	7,7	7,4	5,9
– kvinnor	8,5	8,1	6,4
– män	4,0	4,4	3,5
50 år och äldre	7,9	8,2	6,9
– kvinnor	8,4	8,8	7,5
– män	6,2	5,6	4,3

Θ = genomsnitt

Sysselsättningsgrad

Under året har olika insatser, främst på Vård- och omsorgsförvaltningen, gjorts för att erbjuda deltidsanställda höjd sysselsättningsgrad.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda har fortsatt att öka och var vid årsskiftet 93,7% jämfört med 93,4% år 2007. Sysselsättningsgraden har ökat med 0,4 procentenheter bland kvinnor medan den minskat med 0,4 procentenheter bland män. Vid årsskiftet var sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda kvinnor 92,8% och 98,0% för män. Även andelen heltidsanställda bland de tillsvidareanställda har fortsatt att öka, från 76% till 76,9%. Av samtliga anställda utgjorde de tillsvidareanställda ca 92,7% jämfört med 92,0% år 2007.

Kön- och åldersfördelning

Andelen män bland kommunens tillsvidareanställda har minskat. Av kommunens anställda var vid årsskiftet 83,3% kvinnor och 16,7% män. Motsvarande siffror 2007 var 82,4% och 17,6%.

Genomsnittsåldern för kommunens anställda har minskat obetydligt sedan år 2007 och var vid årsskiftet 45,4 år. Andelen anställda under 30 år har ökat något och utgjorde 9,6% av de anställda. Åldersgruppen 30–49 år utgör 50,4% av de anställda och gruppen över 50 år 40%.

Fler än 600 personer beräknas gå i pension de närmaste tio åren. Under 2008 gick 63 personer i pension. Detta var 2 färre än under föregående år. Den genomsnittliga pensionsåldern var 64,1 år, vilket är något högre än föregående år då den låg på 62,8 år.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland de tillsvidareanställda har fortsatt att minska och var under 2008 totalt 6,8% vilket är den lägsta nivån som kommunen haft på 2000-talet. Sjukfrånvaron har minskat både bland kvinnor och bland män.

Den mest positiva utvecklingen finns på Tekniska förvaltningen, Vård- och omsorgsförvaltningen och Barn- och ungdomsförvaltningen som minskat med 2,1, 1,9 respektive 0,9 procentenheter. Övriga förvaltningar har också en positiv trend.

Det är sjukfrånvaron över 60 dagar som minskat både bland kvinnor och män.

Tyvärr konstateras dock att korttidsfrånvaron, sjukfrånvaro kortare än 14 dagar, ökat. Den utvecklingen behöver uppmärksammas i det pågående arbetet med att sänka sjuktalet.

Sjuktalet har gått ner i samtliga åldersgrupper utom i den yngsta gruppen, de som är under 30. Detta bör också uppmärksammas i ambitionen att ytterligare minska frånvaron.

Personalavgångar och rekryteringar

Under året har 181 personer slutat sin anställning i kommunen. Av dessa har 63 slutat med pensionsavgång. Nyrekryteringen har skett genom att 66 personer rekryterats externt och 117 internt varav 32 varit så kallade 2–5 anställda.

Jämfört med 2007 är det en något ökad personalomsättning.

Personalkostnader

Personalkostnaderna totalt har ökat med 2,7% i förhållande till 2007 års kostnader. I denna ökning ingår en volymförändring med drygt 0,8% exklusive de plusjobbanställda.

Personalkostnader 2008

Mkr

Nämnd	Personal-kostnader	Total-kostnader	Procentandel
Barn- och ungdom	355,8	514,1	69%
Vård- och omsorg	288,3	459,4	63%
Utbildning- och kultur	81,5	205,1	40%
Kommunstyrelsen	57,7	112,4	51%
Tekniska*	52,0	117,4	44%
Miljö och bygg	14,9	22,8	65%
Totalt	850,2	1 431,2	59%

*Totala kostnader är minskade med interna kostnader enligt samma princip som tidigare år.

Årets verksamhet

I den strategiska planen lade Kommunfullmäktige under avsnittet Personalpolitik fast inriktningen för utvecklingen av det personalpolitiska arbetet. Under våren fastställde Kommunstyrelsen ”Handlingsplan för det personalpolitiska arbetet 2008”.

Handlingsplanen omfattar fem utvecklingsområden: Hälsöfrämjande arbetsmiljö, Mångfald och jämställdhet, Ledarskap, Personalförsörjning och Kompetens och lönepolitik.

Kommunstyrelsens förvaltning har lett och samordnat arbetet och varje förvaltning har haft ansvar för att planerade aktiviteter genomförts och för att uppställda mål eftersträvat och följts upp.

Handlingsplanen följs upp genom ett antal personalkostnadsnyckeltal och genom medarbetarundersökningar (enkäter) som genomförs vartannat år. Nästa undersökning kommer att genomföras 2009 varför alla mål inte är aktuella att följa upp 2008.

Nedan redovisas sammanfattningsvis genomförda och pågående aktiviteter inom respektive utvecklingsområde för att nå uppställda mål. Många av aktiviteterna är processer som sträcker sig över en längre tid.

Hälsöfrämjande arbetsmiljö

Det kommunövergripande arbetsmiljöarbetets syfte är att bidra till att skapa arbetsplatser och en arbetsorganisation som stödjer en god hälsa.

Företagshälsovården har varit en viktig aktör när det gäller arbetet med den förebyggande och hälsöfrämjande arbetsmiljön. Olika insatser som t ex organisationsutveckling, arbetsmiljökartläggningar, grupp- och chefshandledning samt tidiga individuella stödsamtal för att motverka sjukskrivning har genomförts. De anställda har även tillgång till ett personalvårdsprogram i form av ett kostnadsfritt stödssystem för alla problem som kan påverka arbetsförmågan. Programmet har använts av drygt 10% av medarbetarna.

All personal erbjuds subventionerad friskvård. Mer än 500 medarbetare har använt sig av den förmånen. Personal med värkproblematik har erbjudits smärtskola och för dem som riskerar ohälsa på grund av en pressad livssituation har funnits möjligheter att gå stresshanteringskurs.

Mångfald och jämställdhet

Jämställdhetsplan 2008–2010 och Plan för etnisk mångfald 2008–2010 har tagits fram utifrån kommunens policy och gällande lagstiftning.

Styrdokumentet är grunden för arbetet med mångfalds- och jämställdhetsarbetet på respektive arbetsplats. I november hölls ett inspirationsseminarium för att skapa ytterligare engagemang i frågan.

Arbetsvärderingar, lönekartläggningar och löneanalyser genomförs alltid i samband med den årliga löneöversynen som grund för arbetet med jämställda löner.

Ledarskap

Ett nytt ledarskapsprogram som utgår från Ale kommuns värdegrund för ledarskapet har utarbetats och upphandlats. Utbildningen för första gruppen chefer startade under oktober månad. Under 2009 kommer kommunens samtliga chefer att ha genomgått utbildningen.

Vid de frukostträffar som regelbundet hålls för kommunens chefer tas aktuella teman upp såsom kvalitetsarbetet, den strategiska planen, löneöversynsarbetet, personal- och budgetfrågor och också föreläsningar i ledarskapsfrågor.

De chefer som 2007 genomgick ledarutvecklingsprogrammet ”Creativity and Change Management” har haft i uppdrag att redovisa olika förslag på verksamhetsutveckling. Förslagen bearbetas nu i kommundirektörens ledningsgrupp.

Personalförsörjning

De tre största förvaltningarna har pågående verksamhetsförändringar som innebär personalminskningar. Omställningsprocesserna innebär mycket arbete med anpassning av personalvolymen till de förändrade förutsättningarna.

Om några år beräknas dock kommunen stå inför omfattande rekryteringar. Varje rekrytering innebär en stor kostnad och en uppgift är då att förbättra kvaliteten i rekryteringsarbetet. Därför har pågående arbete med att se över

rekryteringsprocessen utifrån den nya rekryteringspolicyn högsta prioritet. Detta arbete ska också leda till att personalförsörjningsplanen uppdateras och hålls ajour.

Inom Vård- och omsorgsförvaltningen har Flexpoolen haft stor betydelse i samband med rekrytering av vårdpersonal och bidragit till att förbättra rekryteringsprocessen.

Kompetensutveckling och lönepolitik

Under året har kommunens chefer och fackliga företrädare fått utbildning kring reglerna för rehabiliteringsarbetet utifrån de nya förutsättningar som gäller för sjukskrivna från och med den 1 juli 2008. Utbildningar har också hållits kring arbetsmiljöfrågor, arbetsrätt och medarbetarsamtalet.

Planeringsarbetet pågår för att kunna genomföra en utbildning av alla medarbetare i syfte att stärka medarbetarskapet och utveckla ett förhållningssätt och en kultur som främjar systematisk verksamhetsutveckling. Den utbildningen blir ett led i arbetet med att förbättra servicen till brukarna.

Barn- och ungdomsförvaltningen startade under hösten en omfattande kompetensutveckling inom IT-området. Lärarlyftet är en annan kompetenshöjande satsning som startat under 2008.

Inom Vård- och omsorgsförvaltningen fortsätter kompetensutveckling inom ramen för "Kompetensstegen".

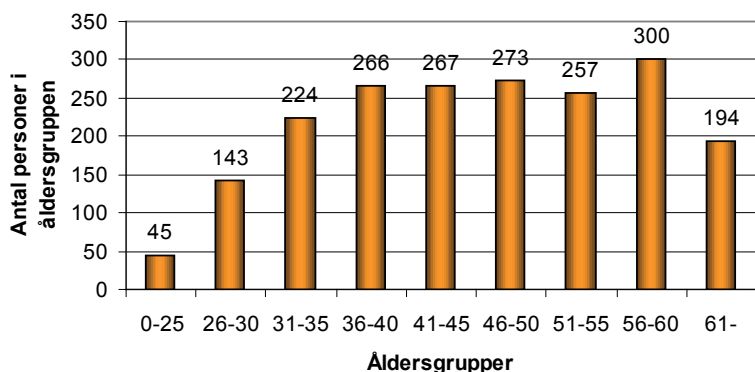
Arbetsvärderingar, lönekartläggningar och löneanalyser genomförs alltid i samband med den årliga löneöversynen. Resultatet ligger till grund för de satsningar och prioriteringar som genomförs.

Attraktiv arbetsgivare – en framtidsfråga

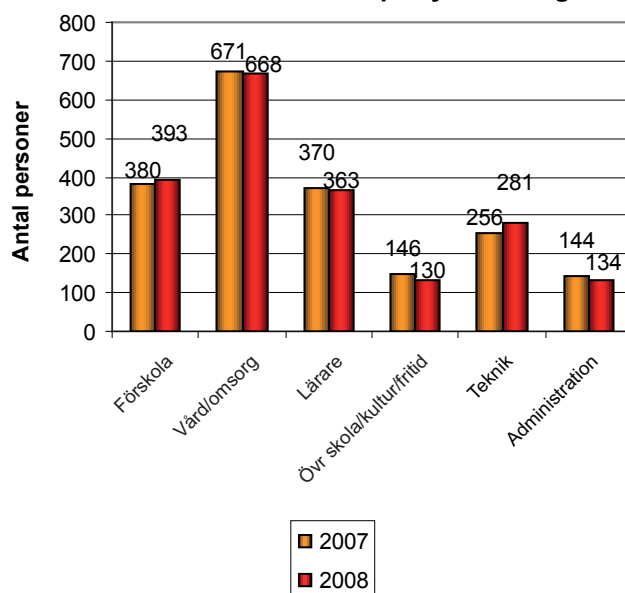
Personalförsörjningen, kompetensutvecklingen, nivån på sjukfrånvaron samt de framtida pensionsavgångarna och pensionskostnaderna är områden som kommer att ha betydelse för hur den service kommunen kommer att kunna ge sina invånare kommer att gestalta sig. Kommunen måste stärka utvecklingsarbetet med fokus på att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet med "utvecklande medarbetarskap" är en viktig satsning i ambitionen att bli en attraktiv arbetsgivare.

Konkurrensen om arbetskraften ökar och många medarbetare kommer att gå i pension de kommande åren. Detta ställer stora krav på kommunen när det gäller att rekrytera nya medarbetare. Här är både goda anställningsvillkor och konkurrenskraftiga löner av betydelse. Det är också nödvändigt att fortsätta det pågående arbetet för att minska sjukfrånvaron genom att förebygga ohälsa och genom att finna nya vägar för rehabilitering. De ökande pensionsavgångarna medför stora kostnader som kommunen måste förbereda sig för på ett sådant sätt att de inte påverkar kommunens verksamhet.

Åldersfördelning tillsvidareanställda 31 dec 2008

Tillsvidareanställda per yrkeskategori

Förklaringar för grupperna är följande (enligt SKL:s bsk-koder)

- Förskola: förskollärare, dagbarnvårdare, barnskötare, förskolechefer.
- Vård/omsorg: Vårdbiträde, sjuksköterska, undersköterska, vårdare, skötare, habiliter.pers, psykologer, kurator, socialsekr. mm.
- Lärare: Gymnasielärare, grundskollärare, annan lärare.
- Övrig utbildning/kultur/fritid/: skolläda, elevassistent, syokonsulenter, bibliotekarie, turistassistent, annan kulturpersonal.
- Teknik: Måltidspersonal, städpersonal, park-renhållningspersonal, ingenjörer, vaktmästare, annan teknisk personal.
- Administration: Chefer (ej avdelningschefer) handläggare, kontorspersonal (assistenter, administratörer)

Barn- och ungdomsnämnden

BARN OCH UNGDOMSNÄMNDEN ANSVARAR FÖR förskola, förskoleklass, grundskola, obligatorisk särskola, skolbarnsomsorg, föreningsstöd och kommunal fritidsverksamhet. Barn- och ungdomsnämndens uppdrag är att ge barn och unga god omsorg och grundläggande kunskaper samt möjligheter till ett rikt fritids- och föreningsliv. Nämnden ska också erbjuda förutsättningar för ett aktivt och berikande fritidsliv för kommunens invånare.

Ordförande: Eje Engstrand (s)
Förvaltningschef: Annika Sjöberg
Antal anställda: 922
Årets resultat: -7,6 Mkr
Nettokostnad: 459,8 Mkr

Årets verksamhet

Antalet barn i förskolan fortsätter att öka. Trots att en ny förskola öppnade i Nödinge har trycket på platser i förskolan fortsatt. Antalet skolbarn har minskat, men detta uppväger inte ökningen av barn 1–5 år samtidigt med fler barn i skolbarnsomsorgen.

Vid årsskiftet 2007/2008 infördes en ny ledningsorganisation i förvaltningen i syfte dels att införa ledningsteam för att säkerställa 1–16 års-perspektivet, dels att förstärka utvecklings- och strategiska planeringsresurser. De tre geografiska skolområdena togs bort och områdescheferna ersattes med fyra verksamhetschefer med personalansvar för ledningsteam samt utvecklings- och strategiskt ansvar för de olika verksamhetsområdena förskola, skola-skolbarnsomsorg, stödresurser, fritid, kök, städ och service. I organisationen har ytterligare förändringar gjorts för att stärka stödet till enheterna i kvalitets- och utvecklingsarbetet. Skolinspektionen genomförde en inspektion under året och har i den pekat på ett antal brister och förbättringsområden. Förvaltningen och enheterna har därefter startat flera olika utvecklingsprojekt för att möta bristerna och arbeta med förbättringar.

Betygsresultatet vid vårterminen 2008 nådde inte upp till de målsättningar som nämnden angett. Meritvärdet 2008 var högre än 2007 men andelen behöriga till nationella program var det lägsta på flera år.

Ale fritid har lagt ner mycket arbete på att besöka skolorna och tillsammans med ungdomarna gå igenom och ta hand om resultatet av LUPP:en (lokal uppföljning av ungdomspolitik). I samverkan med andra förvaltningar har Ale fritid arbetat för att engagera frivilligkrafter och hitta alternativa mötesplatser för ungdomar. Flera arrangemang har ha varit framgångsrika och lockat fler besökare än förväntat.

Ekonomisk analys

Förvaltningen har haft mycket svårt att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna. Förskolebarnen har fortsatt att öka medan antalet skolbarn har minskat. För att klara omställningen med fler barn i förskolan lades ett krav på kostnadsänkning i skolan redan 2007. Detta uppfylldes inte, vilket innebär att året startades med ytterligare krav på anpassningar och effektivisering.

De åtgärder som förvaltningen har vidtagit har inte räckt till. Kostnadsökningar för främst köpta platser, men även kostnader för mat och skolskjutsar har ökat och försvårat det ekonomiska läget ytterligare.

Verksamhetsmätt

	2007	2008	Budget
Skolor, förskolor (Antal barn/elever)			
Enskild verksamhet	104	115	111
Familjedaghem	91	91	86
Förskola 1–5 år	1 317	1 380	1 325
Fritidshem	1 216	1 163	1 130
Grundskola år F–6	2 258	2 196	2 237
Grundskola år 7–9	1 179	1 114	1 144
Förberedelseklass	31	32	31
Obligatorisk särskola	46	41	38
varav integrerade särskolebarn i grundskola	9	8	–
Modersmålsundervisn. – antal elever	193	195	195
Köpta platser			
Förskola 1–5 år	2	4	3
Fritidshem	92	122	92
Grundskola	298	358	347
Obligatorisk särskola	2	2	2
Sålda platser			
Förskola 1–5 år	1	–	–
Fritidshem	17	10	10
Grundskola	27	27	27
Obligatorisk särskola	2	2	2
Fritid			
Antal besök i simhall	50 215	48 298	–

Verksamhetsmätt

Antalet köpta platser fortsätter att öka kraftigt. Jämfört med år 2007 har de köpta grundskoleplatserna ökat med 20% (60 elever) och fritidshemsplatserna med 33% (30 elever). Samtidigt minskar antalet grundskolebarn totalt, framför allt i de senare skolåren. Antalet barn i förskoleverksamhet har ökat med 5% (76 barn).

Investeringar

Förvaltningens investeringar håller inte jämna steg med behovet. Tillgängliga investeringsmedel har under året använts. På grund av kostnadsökningar urholkas anslagen successivt. Förvaltningen ser därför ett behov av att öka anslagen till en mer realistisk nivå för de objekt som redan finns i investeringsplanen.

Personal

Omställningsprocesserna som en följd av färre elever i skolan och fler barn i förskolan har fortsatt också under 2008. Antalet tillsvidareanställda ökade med 16 personer och antalet årsarbetare med 13,0. Detta är exklusive plusjobbarna (6,23 årsarbetare), som successivt avvecklats under året.

Antalet tidsbegränsade anställningar minskade med 15, medan antalet arbetade timmar för timanställda ökade med 8,5%. 73 personer slutade i förvaltningen dels genom att lämna kommunen och dels genom pensionsavgångar. Externt rekryterades 32 personer. De kommuninterna rekryteringarna till tillsvidareanställningar ökade från 26 till 57. I denna ökning ingår en betydligt större andel så kallade 2–5-anställningar än tidigare år. Även arbetet med omstruktureringarna bidrar till ökat antal interna rekryteringar. Andelen heltidsanställda ökade, medan den genomsnittliga sysselsättningsgraden var i stort sett oförändrad.

Förvaltningen har fortsatt det målmedvetna arbetet med förebyggande insatser och med rehabiliteringsstöd till cheferna. Sjuktalet för barn- och ungdomsförvaltningen fortsatte att minska och var, beräknat på helår, 6,7 procent bland tillsvidareanställd personal och 6,2 procent bland samtliga anställda. Detta är en minskning med två procentenheter bland tillsvidareanställda sedan 2005 och 0,9 procentenheter sedan 2007.

I nedanstående tabell är fördelningen mellan olika verksamheter för år 2007 uppskattad i efterhand på grund av att organisationen var uppdelad på ett annat sätt jämfört med år 2008.

Under hösten startade en omfattande kompetensutveckling inom IT-området för all personal i barn- och ungdomsförvaltningen, PIM (praktisk IT- och mediekompetens), ett utbildningspaket som dåvarande Myndigheten för skolutveckling tagit fram. Utbildningen pågår till och med 2010. Lärarlyftet är en annan kompetenshöjande satsning som också den startade under hösten. Femton lärare deltar i högskolestudier på hel eller deltid. Intresset bland lärare för deltagande har dock varit något lägre än den poäng som Ale fått sig tilldelat.

Framtid

Ale kommuns expansion leder till behov av utökningar i förskolan och på längre sikt även skolan. Behovet av fler mötesplatser är stort och trycket fortsätter att öka både på anläggningar och på föreningarna.

Ökade krav på tydlighet och öppenhet mot brukarna, införande av servicedeklarationer, fler jämförande studier samt pågående förbättrings- och utvecklingsarbete kommer att påverka innehåll och arbetssätt i verksamheterna.

Förväntade förändringar

- Nationell satsning på matematik, naturvetenskap och teknik under 2009–2011
- Förtydligande av målen i förskolans läroplan
- Förslag om allmän förskola för treåringar 2010
- Förslag om barnomsorgspeng
- Möjlighet till kompetensutveckling för förskollärare och barnskötare genom det sk förskolläraryftet
- Ny skollag med betoning på skolans kunskapsuppdrag

Ekonomisk översikt				Barn- och ungdomsnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2007			Bokslut 2008		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Förskola	101 564	23 710	77 854	108 063	24 458	83 605
Skola	282 316	18 240	264 076	290 123	19 224	270 899
Elevhälsa och specialister	12 330	41	12 289	12 660	69	12 591
Fritidsverksamhet	28 233	1 995	26 238	25 506	1 525	23 981
Interkommunala ersättningar	31 100	4 537	26 563	38 517	5 116	33 401
Skolskjutsar	6 554	1 062	5 492	7 349	1 145	6 204
Nämnd och administration	27 952	25	27 927	30 418	280	30 138
Övrigt	-1 921	-	-1 921	1 442	2 412	-970
Summa	488 128	49 610	438 518	514 078	54 229	459 849
Kommunbidrag			438 527			452 246
Resultat			9			-7 603

Vård- och omsorgsnämnden

NÄMNDEN ANSVARAR FÖR äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, individ- och familjeomsorg med flyktningmottagande samt kommunal hälso- och sjukvård. När det gäller rehabiliteringsverksamheten omfattar den förutom det kommunala ansvaret också regionens, eftersom regionen upphandlat denna tjänst av nämnden. Från och med 1/10-08 gäller denna upphandling enbart arbetsterapi och hjälpmedel.

Ordförande: Eva Eriksson (s)
Förvaltningschef
Sven-Olof Frisk: T.o.m 30/3-08
Lisbeth Tilly: Fr o m 31/3-08
Antal anställda: 673
Årets resultat: -1,7 Mkr
Nettokostnad: 362 Mkr

Årets verksamhet

Inom Äldreomsorgen har vård- och omsorgsnämnden erbjudit boendeplatser inom den tid som Länsstyrelsen anser skälig, det vill säga tre månader. Efterfrågade behov av hemtjänst och hemsjukvård har kunnat mötas. Under 2008 har arbetet med AVH (Avancerad Vård i Hemmet) startat. Målet är att färre Alebor ska behöva vara på sjukhus utan i stället få vården i det egna hemmet.

Länsstyrelsen gjorde under hösten 2008 ett oanmält tillsynsbesök inom särskilt boende. Detta uppföljande besök gällde hur den sociala dokumentationen och de sociala aktiviteterna fungerade på en enhet. Skriftligt svar lämnades från förvaltningen till Länsstyrelsen.

Äldreomsorgen ingår sedan ca två år tillbaka i de Öppna jämförelser som sker på nationell nivå. Här redovisas bland annat tillgänglighet, delaktighet, personaltäthet, kompetens, kontinuitet, mat, stöd till närstående, ledning och uppföljning samt information. Jämförelsenätverket Västskust har be-lyst utbud och kvalitet inom biståndsenheten, hemvård och särskilt boende. Här tas även kostnaderna med och i denna jämförelse kan konstateras att Ale kommuns äldreomsorg har ett stort utbud till en relativt låg kostnad. I kommunens egna kvalitetsmätningar har både hemvården och särskilt boende fått mycket bra betyg av sina brukare.

En enhet på särskilt boende lades ner under våren 2008. Verksamheten på en enhet förändrades till korttidsplatser för personer med demenssjukdom.

Läkemedelsgenomgångar på särskilda boenden med stöd av stimulansmedel från Socialstyrelsen och i samverkan med apotek och läkare har genomförts.

Med stöd av stimulansbidrag från Socialstyrelsen riktat mot äldre har projekt med inriktning mot nutrition fortsatt under 2008. Genom det arbetet som den projektanställda dietisten drivit kan man inom äldreomsorgen se stora förbättringar. Tiden för nattfasta hos brukarna på de särskilda boendena har sänkts och kunskapen runt måltidsmiljöns betydelse har ökat.

Vård- och omsorgsnämnden har under 2008 startat en överföring av ansvaret för färdtjänsthandläggningen till Miljö- och byggförvaltningen och från den 1 jan 2009 tas detta ansvar över.

Under 2008 har planeringsarbetet påbörjats inför byg- gande av nytt särskilt boende i Nödinge.

Inom funktionshinderområdet har i de flesta fall efter- frågade behov kunnat tillgodoses.

Funktionshinderenhetens arbete med att utveckla Dag- ligt arbete har rönt uppmärksamhet inom regionen. Under

2008 startade enheten ett arbete för att kunna bedriva egna läger i kommunen. Funktionshinderenheten har under året också genomfört två internationella utbyten för ungdomar med funktionshinder.

Individ- och familjeomsorgen fortsätter att fokusera på att stärka barnperspektivet, tydliggöra verksamhetens uppdrag, andra aktörers ansvar, stärka samverkan och gör medvetna satsningar på att arbeta med evidensbaserade metoder.

Kvinnofridsärenden har haft en fortsatt hög prioritet. Samarbetet med Kvinnojouren i Kungälv fortsätter och en krismottagning för män startade i maj 2008. En viktig del i att stärka barnperspektivet är att kvalitetssäkra utrednings- arbetet som gäller barn och unga. Med BBIC-konceptet (Barnens Bästa I Centrum) ökar säkerheten i att utreda och följa upp insatser utifrån barnens bästa. I december var BBIC-konceptet implementerat i Individ- och familjeomsor- gens arbets sätt och en ansökan om permanent BBIC-licens inlämnad till Socialstyrelsen.

Den kraftiga ökningen till barn- och familjeenheten och ungdomsenheten av anmälningar och ansökningar som var under 2006 och 2007 har avstannat.

Utveckling av Familjhusets verksamhet har fortsatt enligt planering. Familjhuset är från och med 2008 barn- och familjeenhetens och ungdomsenhetens gemensamma öppenvårdsresurs.

Kostnaderna för försörjningsstöd har jämfört med 2007 ökat med ca 5%. Ökningen beror i huvudsak på att det missbruksrelaterade försörjningsstödet ökat.

Ekonomisk analys

Vård- och omsorgsnämnden har 2008 haft en nettobudget på 360,3 Mkr. Årets resultat är ett underskott på 1,7 Mkr. Äldreomsorgen har ett överskott på 0,6 Mkr. Underskott finns inom blockhyror, kostnader för utskrivningsklara patienter samt kostnad för inhyrd personal.

Funktionshinderenheten har ett överskott på 0,2 Mkr. Kostnaderna på boendena visar ett underskott men balan- seras av ett överskott inom personlig assistans avseende retroaktiva intäkter från Försäkringskassan.

Totalt visar individ- och familjeomsorgen ett underskott på 2,7 Mkr inklusive flyktningmottagande och det bundna kontot. Det bundna kontot visar ett överskott på 1,6 Mkr beroende på ökad satsning inom den öppna vården samt att familjehemsplacering av vuxna missbrukare ökat som ett alternativ till institutionsplacering. Underskottet på försörj- ningsstöd, 1,2 Mkr beror främst på att försörjningsstöd till

Verksamhetsmätt

	2007	2008	Budget
Äldreomsorg			
Särskilt boende (antal platser)			
– demensinriktn	95	87	87
– somatisk inriktn	70	70	70
Ej verkställda beslut	5	–	–
Korttidsplatser	24	31	31
<i>Hemtjänst</i>	177 339	175 392	170 000
<i>(beviljad tid plus kringtid i timmar)</i>			
Personer över 65 år	333	347	347
Personer under 65 år	49	50	50
Utskrivningsklara patienter, antal dgr	91	383	70
Funktionshinder			
Bostad med särskild service			
– antal platser	57	57	61
Boende psykiskt funktionshindrade	7	7	7
Daglig verksamhet funktionshindrade	74	74	79
Dagverksamhet psyk. funktionshindr.	17	17	17
Utskrivningsklara pat. dgr	–	–	–
Korttidsvistelse dygn/år	2 020	2 258	2 000
Personlig assistans (enl LSS), pers	10	9	13
Personlig assistans (enl LASS), pers	25	27	25
Personlig assistans (enl SoL), pers	1	1	1
Individ- och familjeomsorg			
Hushåll med för- sörjningsstöd	441	450	500
<i>Barn och ungdom</i>			
– köpta årsplatser inst.	13	12	12
– köpt öppenvård, årspl.	8	9	6
– egen inst. årsplatser	4	6	6
– antal köpta platser, kval fam.hem	–	2	–
<i>Missbruksvård för vuxna</i>			
– köpta årsplatser inst.	8	5	10
– köpt boende, årspl.	15	11	7
– antal köpta platser, kval fam.hem	–	4	–
<i>Familjerätt, familjerådgivning</i>			
– familjehem	30	30	28
– samtal familjerådg.	283	280	330

personer med missbruksproblematik ökat och även antalet försörjningsstödsberättigade ungdomar ökat under året. Nämnd och administration har ett överskott på 0,3 Mkr.

Verksamhetsmätt

Efterfrågan på boendeplatser inom äldreomsorgen har precis som året innan varit något högre på somatiksidan än på demenssidan.

Hemtjänsttimmar har minskat något jämfört med 2007. Utfall för 2008 blev 175 392 timmar, jämfört med 177 339 timmar året innan. Kostnaderna för utskrivningsklara patienter har ökat under 2008 med 1,0 Mkr jämfört med 2007, och här gör förvaltningen ett underskott.

Personlig assistans har utökats med 3 ärenden. År 2008 köptes cirka 12 årsplatser på HVB-hem (hem för vård och boende). Det innebär en sänkning med drygt 1 årsplats jämfört med 2007.

För de vuxna har placeringar på institution ökat med 1 årsplats till 9 jämfört med 8 årsplatser 2007. Antal köpta platser på boende har minskat från 15 årsplatser 2007 till 11 årsplatser 2008.

Personal

Antalet tillsvidareanställda har minskat med 3 personer jämfört med 2007. Minskningen av tillsvidareanställd personal beror bl.a. på nedläggningen av en boendeenhet (7 platser) på Trolleviks särskilda boende men påverkas också av ökningen av tillsvidareanställd i Flexpoolen. Under 2008 har den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökat med 0,8 procentenheter och är nu 91,1% för all tillsvidareanställd personal. Kvinnornas sysselsättningsgrad är 90,9% och männens 94,4%. Antalet heltidsanställda kvinnor har ökat från 364 till 387 och för männen har det blivit en minskning från 39 till 32. Antalet deltidsanställningar har glädjande nog minskat bland kvinnorna – från 263 till 245, och för männen har det skett en liten minskning från 10 till 9.

Trots ökad korttidsfrånvaro har det endast skett en liten ökning, ca 1 000 tim, i antal arbetade timmar för timanställda. Den genomsnittliga åldern på de anställda ligger exakt på samma nivå som året innan, 44,3 år.

När det gäller sjukfrånvaron är det mycket positivt att kunna konstatera att den sänkts från 10% till 8,1% för tillsvidareanställd personal.

Personalomsättningen har ökat jämfört med tidigare år. Under 2008 lämnade 43 personer förvaltningen för att gå till externa arbetsgivare och 21 personer slutade genom pensionsavgång. Fortfarande är antalet externa rekryteringar lågt. Av det totala rekryteringsbehovet på 61 personer har 16 rekryterats externt och 45 kommuninternt varav 12 stycken genom så kallad 2-5 anställning. Den genomsnittliga pensionsåldern har stigit med 2 år till 63,7 år.

Investeringar

Nämndens budget för investeringar har uppgått till 2,7 Mkr exkl. kostnader för kommunens leasingbilar. Under 2008 har 1,1 Mkr förbrukats. Överflyttning av 1,6 Mkr har begärts till 2009.

Anledningen till att alla medel inte ianspråktagits är att leverantören av ny IT-programvara för uppgradering av förvaltningens verksamhetssystem inte kunnat hålla planerad tidplan.

Framtid

Målet för kommunens äldreomsorg är att ge äldre möjlighet att leva ett normalt och självständigt liv. Det innebär att de så långt det är möjligt ska kunna bo kvar i den egna bostaden. Därför är det viktigt att, vid utbyggnaden av bostadsbeståndet och renovering av befintliga bostäder, beakta att bostäderna får en bra tillgänglighet. Bostäder där äldre kan bo kvar längre behövs i olika upplåtelseformer. Det är viktigt att vård- och omsorgsförvaltningen har en bra framförhållning när det gäller planering av särskilda boendeformer för de äldre och människor med funktionshinder.

Vård- och omsorgsförvaltningens omvärldsrelationer på regional, nationell och internationell nivå ska baseras på värdet av att lära av andra och se möjligheter till effektivise-

ringar och alternativa lösningar. Utvecklingsarbete kan med fördel ske i samarbete med organisationer i vänorter eller i andra städer i Europa.

Informationsteknologins betydelse ökar stadigt inom vård och omsorg, inte minst när det gäller nya krav på kommunikation och samordning mellan till exempel landsting och kommuner. Teknikutvecklingen lär inte stanna av och informationsteknologin kommer att förenkla och effektivisera fler administrativa rutiner och kommer att öka rörelsefriheten och tillgängligheten för både medarbetare, brukare och anhöriga. En ökad datoranvändning i verksamheten kräver fler datorarbetsplatser och omfattande utbildningsinsatser. Verksamhetssystemen för biståndsbedömning och hälso- och sjukvård kommer att uppgraderas till ny systemgeneration (Treserva) och system för samordnad vårdplanering (SVPL) kommer att börja användas redan under planperioden. Detta är två viktiga steg i den Nationella IT-strategin för vård och omsorg.

Ekonomisk översikt				Vård- och omsorgsnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2007			Bokslut 2008		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Äldreomsorg	205 779	44 681	161 098	212 604	45 691	166 913
Funktionshinder	122 541	34 955	87 586	136 819	36 754	100 065
Individ- och familjeomsorg	77 012	9 330	67 682	83 284	13 450	69 834
Institutionsplaceringar	19 797	836	18 961	19 852	1 447	18 405
Nämnd och administration	7 737	663	7 074	6 862	83	6 779
Summa	432 866	90 465	342 401	459 421	97 425	361 996
Kommunbidrag			338 034			360 335
Resultat			-4 367			-1 661

Utbildnings- och kulturnämnden

NÄMNDENS UPPDRAG ÄR ATT erbjuda ungdomar och vuxna utbildning av god kvalitet. Nämnden ska också erbjuda medborgarna ett brett utbud av kulturverksamheter samt ansvara för kommunens turistinformation. Nämnden har ansvar för gymnasieutbildning, kommunal vuxenutbildning, särskoleverksamhet för gymnasieelever och vuxna, svenska för invandrare samt kulturverksamhet med bibliotek, musikskola, museer, konst, kulturminnesvård och arrangemang, samt turism. Nämnden ansvarar också för fastighetservice, vaktmästeri, städ och teknisk support till förvaltningens verksamheter.

Ordförande: Monica Samuelsson (s)
Förvaltningschef:
Carina Abréu t.o.m 30/9-08,
Conny Andréasson fr.o.m 1/10-08
Antal anställda: 165
Årets resultat: -7,0 Mkr
Nettokostnad: 171,8 Mkr

Årets verksamhet

Ale gymnasium genomgår ett omfattande förändringsarbete för att möta konkurrenssituationen i regionen, ny gymnasie-reform samt minskande elevkullar. Detta arbete, som påverkar både organisation och programutbud, har ägnats mycken tid under 2008 och kommer att fortsätta under 2009.

Under året har också en fortsatt anpassning och förändring inom Lärcentrum Komvux verksamhet skett föranlett av ändrade ekonomiska förutsättningar. Detta har lett till en övertalighet som åtgärdats genom delvis överflyttning av personal till gymnasieskolan och en omfattande omställningsprocess.

Serviceavdelningen ansvarar för fastighetservice, vaktmästeri, städ samt teknisk support för Utbildnings- och kulturnämndens lokaler, samt elevrestaurang och caféverksamhet. Uthyrningsverksamhet har bedrivits vid Ale gymnasium samt Surte kulturhus och riktats till föreningsliv, organisationer, studieförbund, företag och allmänhet inom främst Ale kommun. Avdelningen har också medverkat och planerat vid lokalförändringar, ombyggnader, arbetsmiljöåtgärder och evenemang. Serviceavdelningen har under året fortsatt arbetet med både energibesparande åtgärder och förebyggande säkerhetsarbete. Serviceavdelningen har handlagt bidrag till olika delar av föreningslivet i Ale kommun.

Marknadsföringsaktiviteter har gjorts i samarbete och samverkan med kommunen och regionens övriga aktörer inom turismen.

Tillsättning av ny verksamhetschef för kulturen har skett under året. Allmänskulturen har bidragit till att ett brett, mångsidigt och högklassigt kulturutbud, spritt över hela kommunen har erbjudits. Detta har skett i nära samverkan med föreningar, studieförbund och andra aktörer inom kulturområdet. Musikskolan har utvecklats i en riktning där allt fler efterfrågar verksamheten och även bereds tillträde genom mer gruppundervisning. Musikskolan är en av de uttrycksformer som ingår i den framväxande Kulturskolan. Museiverksamheten har under året bedrivit en aktiv utställnings- och programverksamhet på respektive ort.

Bibliotekens medieutbud har riktats till alla åldersgrupper och alla studienivåer från grundskola till högskola. Ett nytt samarbete med kommuner i regionen om inköp och fjärrlån som påbörjats 2007 har varit lyckat och framför allt inneburit en tillgång för vuxenstudierande. Skolbiblioteksverksamheten har verkat som ett stöd för lärare, elever och studerande på alla nivåer. I uppdraget ingår lässtimulerande insatser för alla åldersgrupper. För grupper med läs- och skrivhandikapp har biblioteken erbjudit medier anpassade till

Verksamhetsmätt

	2007	2008	Budget
Gymnasieelever, antal			
Ale gymnasium, tot ⊖	903	835	950
- fr annan kommun	268	244	295
- fr Ale	635	591	655
- fr Ale i annan skola	717	800	756
- elever fr Ale tot.	1 352	1 391	1 411
Kommunal vuxenutbildning			
Elever, vt och ht	830	676	650
Bibliotek			
<i>Utlåning</i>			
- huvudbiblioteket	96 553	96 099	100 000
- filialbibliotek	109 523	107 396	90 000
Totalt	206 076	203 495	195 000
Besök huvudbibl.	127 400	114 000	150 000
Aktiva låntagare	8 170	7 990	8 500
Allmänskultur			
Elever i musikskola	529	549	590
Genomförda kulturevenemang	107	88	85
Publik vid scenframträdanden	7 613	5 333	7 000
Museer			
<i>Besök</i>			
- Glasbruksmuseet	9 069	6 086	5 500
- Repslagarmuseet	9 268	10 272	6 500

⊖=genomsnitt vt/ht

individens funktionshinder. Individer med annat modersmål än svenska har givits möjlighet att läsa böcker och tidningar på olika språk.

Ekonomisk analys

Utbildnings- och kulturnämnden har under ett antal år gått med underskott i förhållande till kommunbidraget. Problemet kvarstår med de interkommunala ersättningsarna; såväl kostnader som intäkter. Årets ekonomiska resultat borde spegla det stora omställnings- och anpassningsarbete som gjorts men åtgärderna har inte räckt till för att nå balans. De interkommunala ersättningsarna följer elevernas val av

utbildning. En konsekvens av detta blir att kostnaderna per elev i den egna verksamheten ökar. Orsakerna till nämndens underskott gentemot budget kommer nämnden att analysera och pröva i nära samarbete med Kommunstyrelsen under våren 2009.

Verksamhetsmått

Ale gymnasium nådde under vårterminen 2008 upp till 862 elever varav 615 var från Ale kommun och under höstterminen 2008 upp till 808 elever varav 567 var från Ale kommun.. Fler elever än vad som beräknats för 2008 studerade på andra gymnasieskolor utanför kommunen. Detta ledde till ökade kostnader inom de interkommunala ersättningarna. Lärcentrum Komvux har nått 676 elever med någon form av utbildning.

Utlåningen av böcker på huvudbiblioteket under 2008 var 96 099 och hos filialerna 107 396, en marginell minskning i förhållande till 2007. Antalet besökare på huvudbiblioteket och andelen aktiva låntagare i Ale kommun har sjunkit något till förmån för tjänster på internet.

Musikskolans elevantal har ökat till följd av ökad gruppundervisning under 2008.

Antalet besökare på de av allmänskulturen genomförda arrangemangen samt Glasbruksmuseet är lägre än tidigare. Repslagarmuseet har ökat besökstal inkl teaterföreläsningar.

Investeringar

Investeringarna har under året följt planeringen och hållits inom den tilldelade budgeten.

Personal

Nämndens ekonomiska omställnings- och anpassningsarbete har varit tungt inom vissa personalområden under året. Ekonomiska förutsättningar, uppföljningssystem och styrning har gjorts mer kända och därmed har acceptansen ökat bland medarbetarna. Ansvariga chefer har i sin

medarbetardialog beretts möjlighet att bjuda in till en större delaktighet i förändringsarbetet. Förvaltningen hade under 2008 en övertalighetsproblematik att hantera. Detta pågår också under 2009. Under 2008 hade nämnden 160,4 årsarbetare varav 1,6 plusjobbare vilket innebär en minskning med 17,9 årsarbetare jämfört med föregående år. Minskningen av antalet årsarbetare blir cirka 14 om plusjobbarna exkluderas.

Utvecklingen mot fler långtidssjukskrivningar har bromsats upp. Nämnden fortsätter sitt arbete med att minska sjuktalen genom att uppmärksamma medarbetarnas hälsotillstånd via medarbetarsamtal och medarbetarenkäter. Medarbetare som är långtidssjukskrivna erbjuds en lämplig dialog för att underlätta återgång. Nämnden utför ett regelbundet och tydligt arbetsmiljöarbete i syfte att förebygga ohälsa och att tidigt upptäcka och åtgärda risker i arbetsmiljön. Alla chefer har fått kompetensutveckling i ledarskapets värdegrund. En stor del av personalen har erbjudits kompetensutveckling under året. Allt fler medarbetare deltar också i nätverk inom GR och VGR.

Framtid

En särskild arbetsgrupp ska ta fram förslag på hur Ale gymnasiums långsiktiga utveckling och konkurrenskraft kan stärkas. Målet är att gymnasiets programutbud ska uppnå minst 90% förstahandssökande läsåret 2009/2010. Integration av vuxenutbildningen och gymnasiet skall ske 2009. Andelen 20-åringar med grundläggande behörighet till universitet och högskola skall uppgå till minst 80% år 2010. Minst 75% av dem som gått igenom kommunal vuxenutbildning skall gå vidare till högre utbildning eller arbete inom 12 månader. En attraktiv Kulturskola för alla ska finnas och en fortsatt satsning på ”Mötesplats Ungdom” ska ske. Servicedeklarationer kommer att upprättas och synpunktshantering att införas. El och energiförbrukningen ska minska.

Ekonomisk översikt				Utbildnings- och kulturnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2007			Bokslut 2008		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Gymnasieskola	145 388	26 272	119 116	153 593	25 165	128 428
Lärcentrum komvux	16 310	2 941	13 369	13 868	3 427	10 441
Kulturverksamhet	21 150	2 567	18 583	20 518	2 280	18 238
Övrig verksamhet	9 678	2 042	7 636	10 144	1 869	8 275
Administration	5 464	449	5 015	5 284	237	5 047
Oförutsett	4 595	202	4 393	1 716	316	1 400
Summa	202 585	34 473	168 112	205 123	33 294	171 829
Kommunbidrag			160 303			164 798
Resultat			-7 809			-7 031

Kommunstyrelsen

KOMMUNSTYRELSEN ÄR KOMMUNENS ledande politiska förvaltningsorgan, med det övergripande ansvaret för kommunens och dess företags utveckling och kommunens ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter samt ansvarar för samordningen inom koncernen. Kommunstyrelsen har uppsikt över nämndernas och bolagens verksamhet.

Ordförande: Jarl Karlsson (s)
Förvaltningschef: Stig Fredriksson
Antal anställda: 83
Årets resultat: 5,7 Mkr
Nettokostnad: 105,1 Mkr

Årets verksamhet

Utbyggnaden av E 45 och järnvägen, Bana Väg i Västprojektet, påverkar i mycket hög grad arbetet för ett flertal förvaltningar i den kommunala organisationen. Arbetet samordnas på tjänstemannanivå genom bland annat Ledningsgruppen för samhällsutveckling. Ett antal formella yttranden över arbetsplaner mm har utarbetats och alla de stora detaljplanerna har nu antagits av kommunfullmäktige. Förhandlingsprocessen med olika fastighetsägare om markinlösenfrågor är omfattande.

Ett antal initiativ har tagits för att driva en aktiv bostadspolitik. Under året har kommunfullmäktige antagit ett bostadsförsörjningsprogram som sträcker sig 2008–2015. I samband med Alemässan genomförde Kommunstyrelsens förvaltning en planutställning som beskrev kommunens byggnads- och verksamhetsutveckling. Två bostadsexploater har utsetts för Kronogården i Älvängen. Strukturstudien för Älvängens centrummiljö har antagits och den används nu som idéunderlag i dialogen med aktörerna. Arbetet med strukturstudien för centrala Nödinge pågår.

Ett program kallat "Mark för verksamheter" har under året arbetats fram tillsammans med Ale Utveckling AB. Arbetet med att sanera kommunens förorenade områden har fortskridit och den ekonomiska omfattningen av saneringen bedöms totalt till 250 miljoner kronor. En vattendomsansökan innefattande saneringsåtgärder för Bohusvarvområdet lämnades in till miljödomstolen i februari 2008. Förhandling och beslut väntas i början på 2009. I avvaktan på beslut har projektering genomförts och upphandling av geoteknikentreprenad liksom mottagare av förorenade massor har genomförts. Upphandlingen avseende Surte Glasbruk har avslutats och förstärkningsarbeten är planerat att påbörjas under 2009. Bidragsbeslut angående Tidermans utfyllnadsområde väntas inom kort.

Arbetet med demokratiutveckling har fortskridit under 2008. Kommunen har bland annat infört en medborgarpanel, bestående av Alebor mellan 16–85 år. En demokrati-karta över kommunen har tagits fram. Syftet med kartan är att på ett pedagogiskt sätt redovisa medborgarnas möjligheter att vara med och påverka utvecklingen i Ale kommun. Ungdomsfullmäktige har sammanträtt två gånger under året. Under året har medborgarkontoret tagit över flera serviceuppgifter från förvaltningarna. Medborgarkontoret fungerar som utställningslokal vid exempelvis detaljplaner. Kommunstyrelsens förvaltning har tagit fram ett skadeanmälningsssystem där samtliga skador på kommunens egendomska rapporteras. Dessutom har förvaltningen gjort risk- och

sårbarhetsanalyser, tagit fram aktuell brottsstatistik samt samarbetat med en brottsförebyggande grupp i Nödinge. Arbetslösheten i Ale har det senaste året ökat från 3,2 procent till 3,9 procent. Under året har 444 personer deltagit inom Arbetsmarknadsenhetens (AME) aktiviteter. Av dessa har 46 personer börjat en anställning och 199 personer (190 var feriearbetande ungdomar) har börjat eller fortsatt att studera.

Arbetet med att utveckla och införa en tvåårsbudget har pågått och budgeten för 2009–2010 togs under året i fullmäktige. Arbetet med att få fler av kommunens leverantörer att skicka e-fakturor har fortskridit under det gångna året. Dessutom har det skapats möjlighet för kommunens kunder att få e-faktura.

Arbetet med att försöka minska ungdomars alkohol- och drogkonsumtion pågår ständigt, främst genom "VAKNA – tillsammans mot droger!" Genom "FRISKA TAG" har arbetet fortsatt med att nå ut till kommuninvånarna med hälsofrämjande dialoger, information och aktiviteter.

Vikingagården har påbörjat arbetet med att bygga en ny hövdingahall och toalettbyggnad i Vikingaby. Under året har dessutom guidning, gillen, gästbud och en vikingatida marknad genomförts. Ale kommun har tillsammans med Vänersborg, Trollhättan och Lila Edet bildat ett Leader+ område som sedan slutet på 2008 är i drift. Kommunen har under året fortsatt att genomföra projekt och aktiviteter tillsammans med vänorterna Kafungen (Tyskland) och Bertinoro (Italien). Dessutom har Budesti (Moldavien) deltagit. Kommunstyrelsen har fastställt handlingsplanen för arbetet med systematisk verksamhetsutveckling med kontinuerliga förbättringar, innehållande modellen Ales kvalitetstrappa. Arbetet med att utveckla servicedeklarationer och synpunktshantering i hela organisationen har påbörjats.

Ekonomisk analys

Verksamheterna under kommunstyrelsen, exklusive specialdestinerade anslag, redovisar för år 2008 ett resultat om 2,8 Mkr. Det positiva resultatet kan främst härledas till delärsfekten för avsatta medel för kommunens löneavtal. Resultatet kan även förklaras av att många verksamheter inom kommunledningsadministrationen redovisar överskott vid årets slut.

I årsbokslutet redovisar kommunledningsadministrationen ett resultat om 3,5 Mkr. Resultatet förklaras av de ovan nämnda posterna. Resultatet är även påverkat av kostnader för kommunens tomställda lokaler. Kommunstyrelsens förvaltning bekostar 80% av kommunens total kostnad för

tomställda lokaler. I årsbokslutet för 2008 har de tomställda lokalerna en resultatpåverkan på årets resultat med knappt -1,2 Mkr.

AME redovisar för perioden ett resultat om -0,2 Mkr. Det negativa resultatet förklaras uteslutande av att intäkter från Arbetsförmedlingen (AF) har uteblivit under året som en följd av att färre personer än budgeterat har anvisats till programmen för Jobb och Utvecklingsgarantin respektive Ungdomsgarantin.

Förtroendemannaverksamheten redovisar i bokslutet ett resultat i stort sett enligt budget.

För 2008 redovisar Vikingagården ett resultat om drygt -0,6 Mkr. Det negativa resultatet beror delvis på att Vikingagården anställde tillfällig ej budgeterad personal under sommar månaderna för att kunna hålla verksamheten öppen. En annan förklaring till det negativa resultatet är att Vikingagården inte erhöll det sökta Code-X projektet. Kostnaden för att upprätta projektansökan uppgick till 0,2 mkr. Vid ett positivt utfall hade kommunen blivit ersatt för de kostnader som uppstod då projektansökan upprättades. Då projektet ej beviljades tvingades kommunen bekosta projektansökan. Även den allmänna konjunkturnedgång under 2008 har påverkat Vikingagårdens resultat, vilket främst har märkts genom att färre gillen och gästbud har genomförts under hösten 2008, jämfört med 2007.

Särskilda insatser redovisar i bokslutet ett resultat om knappt 3,3 Mkr.

BanaVäg i Väst projektet redovisar i bokslutet ett resultat om 0,5 Mkr. p.g.a. att kommunens delfinansiering av projekteringen gjordes redan 2007. Under året har kommunen gjort den första av två delbetalningar av trafikplats vid Stora Viken. Kostnaden för den första delbetalningen uppgick till 10 Mkr. Den andra delbetalningen sker i början av 2009 och uppgår till 15 Mkr. Kollektivtrafiken redovisar ett resultat om -0,8 Mkr. Resultatet förklaras uteslutande av att ägaresättningen till Västtrafik höjts med 2 Mkr. Färdtjänsten redovisar ett resultat om -0,1 Mkr. Avsättningen för att möta framtida pensionskostnader har resultatförts enligt gängse redovisningsnormer, vilket innebär en positiv resultatpåverkan med 25 Mkr. Föreorenad mark redovisar för helåret ett resultat enligt budget.

Verksamhetsmätt

Under sommarmånaderna har kommunen tillhandhållit feriarbete till 190 ungdomar, vilket är vad som budgeterats inför 2008. Jobb och Utvecklingsgarantin har i genomsnitt haft 9 personer i åtgärd per månad, vilket är avsevärt lägre än budgeterat. AME har under 2008 i genomsnitt sysselsatt 38 personer i åtgärd per månad, vilket är något lägre än budgeterat. Vikingagården har haft 9 200 besökare under året vilket är sämre än budgeterat. Nyckeltalen avseende Kollektivtrafik och Färdtjänst är uppskattade utifrån utfallet efter 10 månader. Detta på grund av att Västtrafik ännu ej kunnat leverera några uppgifter avseende helårsutfallet

Verksamhetsmätt

	2007	2008	Budget
Arbetsmarknadspolitiska program			
(antal platser per månad \ominus)			
Jobb och utvecklingsgaranti	16	9	40
Jobb och utvecklingsgaranti för unga	-	-	10
Arbetsträning	47	38	50
Lönebidrag t. fören.	32	31	32
Feriearbete < 3 v.	195	190	200
Museer			
(antal besökare)			
Vikingagården*	7 900	9 200	10 400
Kollektivtrafik			
Resor per invånare \ominus	112	112	100
Färdtjänst			
Resor totalt	21 422	19 497	22 500

\ominus = genomsnitt

*Besökare på Vikingagården under icke bemannad tid är inte inräknat = kvällar och helger

**Ny åtgärd från och med 1/7-07

Investeringar

Av det totala investeringsanslaget om knappt 7,9 Mkr har 6,8 Mkr tagits i anspråk. IT-avdelningen har fortsatt arbetet med att bygga ut kommunens tele- och datanät samt ökat möjligheten att lagra större mängder data. IT-avdelningen har även gjort riktade insatser mot grundskolan, främst genom att uppdatera personaldataparken och infrastrukturen för trådlösa nätverk. Under 2008 har AME inhandlat en ny minibuss. Kontorsservice har köpt en ny kopianator samt en ny postbil. Personalavdelningen har fortsatt arbetet med påbyggnaden av en ny webbapplikation till personalsystemet HR. Under året har byggnationen av en ny hövdingahall i vikingabyn inletts. Ekonomiavdelningen har fortsatt arbetet med e-fakturaprojektet avseende både leverantörer och kunder. Under året har det även inhandlats ett ledningsinformationssystem, som kommer att tas i bruk under 2009.

Personal

Vid utgången av 2008 hade kommunstyrelsens förvaltning 83 tillsvidareanställda. Det är en ökning med två personer jämfört med 2007. Förvaltningen hade vid årsskiftet 15 tidsbegränsat anställda, vilket är en minskning med en person jämfört med föregående år.

Antalet årsarbetare (arbetad tid) totalt under 2008 uppgår till 102,8 årsarbetare. Det är en ökning med 7,7 årsarbetare. Ökningen beror på den personalökning som redovisats ovan, fortsatt minskad sjukfrånvaro och fler timanställningar bl a för att hålla öppet på Vikingagården under sommaren. Genomsnittsåldern för förvaltningens månadsanställda är

48,7 år, vilket innebär att den ökat något jämfört med 2007. Sjukfrånvaron på kommunstyrelseförvaltningen var 3,3 procent för helåret 2007. Under 2008 har sjuktalet gått ner till 3,1 procent. Sjukfrånvaron är således på en rimlig nivå och inriktningen framöver bör vara att bibehålla den låga sjukfrånvaron och rikta in eventuella insatser kring rehabilitering på individnivå.

Framtid

Förvaltningens arbete de närmaste åren kommer att vara fortsatt fokuserat på alla de frågor som hänger samman med Bana Väg i Väst-projektet. I samband med detta stora projekt planeras för omfattande bostadsbyggnation och verksamhetsområden.

Demokratiarbetet stöds av att Medborgarkontoret utvecklas och nya e-tjänster införs.

Inom det ekonomiska området pågår en kontinuerlig utveckling av styrmodellen och att klarlägga ansvar och principer. Mycket av detta arbete sker genom Strategiska plan 2009–2010. Ett nytt ledningsinformationssystem för både politiker och chefer kommer att implementeras med start under våren 2009.

Den systematiska verksamhetsutvecklingen kommer att fortsätta med bl a införande av servicedeklarationer och synpunktshantering.

Ekonomisk översikt				Kommunstyrelsen		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2007			Bokslut 2008		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Kommunledningsadministr.	76 660	28 220	48 440	81 625	30 411	51 214
Arbetsmarknadsenheten	24 485	17 493	6 992	16 296	8 453	7 843
Förtroendemannaverksamh.	6 298	171	6 127	6 334	20	6 314
Vikingagården	3 554	1 391	2 163	4 207	1 094	3 113
Övrig verksamhet	3 971	–	3 971	3 888	–	3 888
Summa	114 968	47 275	67 693	112 350	39 978	72 372
Kommunbidrag			73 148			75 198
Resultat			5 455			2 826
Specialdestinerade anslag						
Arbetsmiljöinsatser	693	12	681	996	1	995
Väg- och järnvägsutbyggnad	2 019	46	1 973	12 223	–	12 223
Särskilda insatser	128	–	128	2 287	–	2 287
Förorenad mark	3 148	1 736	1 412	6 305	5 305	1 000
Kollektivtrafik	5 520	–	5 520	11 171	–	11 171
Färdtjänst	5 004	119	4 885	5 219	126	5 093
Summa totalt	131 480	49 188	82 292	150 551	45 410	105 141
Totalt kommunbidrag			92 448			110 843
Resultat totalt			10 156			5 702

Tekniska nämnden

NÄMNDEN ÄR ANSVARIG FÖR kommunens totala gatu/parkverksamhet, markskötsel, skogsförvaltning, räddningstjänst och upphandling. Dessa verksamheter finansieras med skattemedel. Dessutom ingår fastighetsförvaltning och skötsel, måltidsproduktion och bilpool vilka finansieras via interndebitering på användare.

Inom nämndens ansvarsområde finns även affärsverksamhet med VA-teknisk försörjning och avfallshantering. Dessa verksamheter finansieras via avgiftsuttag från anslutna abonnenter.

Ordförande: Willy Kölborg (s)
Förvaltningschef: Nils Birgander
Antal anställda: 99
Årets resultat: -0,1 Mkr.
Nettokostnad: 38,7 Mkr.

Årets verksamhet

Infrastrukturprojektet BanaVäg i Väst har satt sin prägel på alla verksamheter inom nämndens område.

VA-enheten har drabbats av ett flertal akuthändelser som krävt insatser för att bibehålla en acceptabel VA-säkerhet mot kommuninnevånarna. Härigenom har investeringsarbetena inte hunnit genomföras i önskvärd omfattning. Under året har enheten tagit fram en ny, långsiktig, VA-plan.

Renhållningsenheten har vuxit som följd av den ökande befolkningstillväxten. Deponin, som stängdes vid årsskiftet, har under året tagit emot stora mängder massor från infrastrukturprojektet. Ett mödosamt arbete har slutförts att gå från ackordslön till månadslön.

Gata/Park-enheten har särskilt prioriterat skolgårdar, förskoletomter och lekplatser samt rustat upp en av kommunens badplatser. Trygghetsvandringar har genomförts och två efterlängttade g/c-vägar har färdigställts. Vid Röda dalen i Nol har ett utjämningsmagasin slutförts som skall ackumulera nederbörd vid stora flöden.

Fastighetsavdelningen har genomgått en genomgripande omorganisation samt infört en rad rutiner som syftar till att effektivisera verksamheten. Energigenomgång har gjorts på fyra byggnader och en ny förskola, Storgården, har färdigställts. Ale Arena har förvärvats från Ale-Surte Bandyklubb.

Skadegörelsen på byggnader i kommunen har nästan fördubblats och som en följd har/kommer inbrotts- och brandlarmsinstallationerna att öka. Även utökad kameraövervakning planeras.

Kostenheten har påverkats ekonomiskt av höjda livs- och drivmedelspriser. Andelen kravmärkta produkter har inte ökat som tidigare till följd av begränsad tillgång och höga priser. Hälsovårdsmyndigheten har synat verksamheten och där påtalade svagheter har åtgärdats. Interna utredningar om varupackning och specialkost har genomförts eller startats.

Upphandlingsenheten har slutit nya ramavtal på några områden samt genomfört en ny upphandling av leasingfordon. Några speciellt svåra och enskilt stora upphandlingar i samband med kommunens marksaneringsprojekt har genomförts varvid ett par överprövningar hanterats. Nämnden har tagit beslut om ett nytt sätt att upphandla el i framtiden vilket troligtvis reducerar elkostnaden med 1/2-1 mkr per år.

Räddningstjänsten har haft ovanligt många utryckningar under 2008 men har trots detta lyckats bromsa och bemästra en förväntad kostnadsökning. Arbetet att finna en ny lösning på brandstationsfrågan i Surte pågår. Under året fattades beslut att gå med i RAKEL-systemet liksom att ansluta Nols

Verksamhetsmått

	2007	2008	Budget
Gata och Park			
Driftskostnader gata/park per invånare och år (kr)	472	490	462
Kommunal gång- o cykelväg per invånare (m)	0,7	0,7	0,7
Räddningstjänsten			
Insatstimmar per larm	9,4	9,5	9,2
Antal larm per 100/inv	10,6	11,4	11,1
Utryckningar per dygn	0,8	0,9	0,9
Räddningstjänstkostnad per invånare och år (kr)	616	616	583
Fastighet			
Bruksyta per invånare och år (BRA)m ²	5,0	4,9	5,0
Drift- och underhållskostn per m ³ och år (kr)	115	153	153
Energiåtgång per m ³ och år (kwh)	157	155	175
Kostenhet			
Antal tillagade port. per dag	3 001	3 021	3 360
VA			
Renvattenförlust i % av inköpt mängd	20	19	16
Spillvatten per ansl. invånare och år (m ³)	146	140	168
Deb. renvatten per ansl. invånare och år (m ³)	74	72	74
Avfallshantering			
Återvinningsmängd per invånare och år (kg)	84	101	91
Avfall till förbränning per invånare och år (kg)	263	257	268
Andel hushåll som komposterar (%)	25	29	29

brandstation till fjärrvärme.

Räddningstjänsten har upplevt temporärt stora störningar från infrastrukturprojektet och varit starkt engagerade i förprojekteringen av ny järnvägstunnel genom Kattleberg.

Ekonomisk analys

Den skattefinansierade verksamheten redovisar, jämfört med budget, ett överskott på knappt 0,7 Mkr. Den internfinansierade delen med fastighetsförvaltning, kostenhet och bilpool redovisar ett underskott på sammanlagt -0,8 Mkr, varav -0,6 Mkr från kostenheten och -0,2 Mkr från tomställda lokaler.

VA-verksamheten svarar för ett underskott om -0,8 Mkr och renhållningen för -1,2 Mkr. Renhållningen har under året erhållit intäkter för massor levererade av infrastrukturprojektet. Av dessa intäkter ingår i renhållningens resultat asfalteringskostnader på 1,2 Mkr för återställning av vägen till Sörmossen och att 4 Mkr överförs till kommunen centralt. En rättelse av föregående års resultat har gjorts i balansräkningen på så sätt att 0,5 Mkr som felaktigt tillgodogjorts VA, under året flyttats till renhållningen.

Verksamhetsmått

Driftskostnaderna för Gata/Park per inv/år (kr) blev högre än budgeterat p g a högre kostnader än budgeterat för vägunderhåll och gatubelysning.

För Räddningstjänsten har antalet insatstimmar per larm ökat trots att det inte har varit några extremt omfattande larm. Att räddningstjänstkostnaden per inv./år är högre än budget beror på att budgetvärdet utgick från lägre budget och högre invånarantal.

Antalet tillagade portioner per dag hos Kostenheten ligger i stort på samma nivå som 2007.

För Va-verksamheten är renvattenförlusten högre än budgeterat p.g.a. väg/järnvägsprojektet och mycket husbyggnation. Förbrukningen av spillvatten har fortsatt minska efter utförda inläckage-tätningar.

Det är positivt för avfallshanteringen att återvinningsmängden per invånare/år har ökat och att antalet kg till förbränning per invånare/år har minskat.

Investeringar

Årets budgeterade investeringar uppgick till 87,6 Mkr varav 15,8 Mkr avser affärsverksamheten. Utfallet för året är 50,7 Mkr. Det återstår således 36,9 Mkr som inte utnyttjats under året, varav 11,6 Mkr avser affärsverksamheten. Då flertalet

investeringar är påbörjade föreslås att 32,9 Mkr överförs till 2009. Av dessa avser 11,3 Mkr affärsverksamheten.

Personal

Antalet månadsanställda, såväl tillsvidareanställda som visstidsanställda, var i december 2008 101 personer att jämföras med 106 personer samma tid 2007. Minskningen ligger inom Fastighetsavdelningen, Kostenheten och VA-verksamheten.

Antalet årsarbetare uppgick under 2008 till 94,6 vilket var högre än 2007 med 87,0. Ökningen beror på några dubbleringar i samband med avgångar.

Sysselsättningsgraden uppgick under 2008 till 97,1% medan motsvarande siffra 2007 var 96,8%.

Av personalstyrkan 2008 var 36,4% kvinnor och 63,6% män. De allra flesta, eller 89,9%, arbetade heltid.

Sjukfrånvaron 2008 uppgick till 4,8% att jämföras med 6,9% för 2007.

11 personer med tillsvidareanställning valde att sluta sin anställning 2008 varav 7 genom pensionsavgång. 13 personer har rekryterats varav 5 internt.

Framtid

Inom Tekniska nämndens verksamhet finns flera frågor som på sikt behöver utvecklas/ändras för att bättre svara mot ett samhälle i tillväxt och utveckling. Här kan nämnas anpassning av VA-verksamheten till ny antagen VA-plan och nya tjänster inom Renhållningen. Det finns behov av att anlägga fördröjningsmagasin för stora dagvattenflöden. En långsiktig ny organisationsform för Räddningstjänsten måste arbetas fram bland annat för att säkerställa nyrekrytering. Energiförbrukningen i kommunens lokaler måste optimeras och ägandeformen för kommunens gatu- och vägubelysning ändras. Driftsformerna för måltidsproduktionen måste utredas. Förutsättningarna och konsekvenserna vid en eventuell avveckling av vägföreningarna i kommunens tätorter bör utredas. Fastighetsavdelningen har konstaterat att det finns ett eftersatt underhåll som bör beaktas i samband med ny internhyressättning.

Ekonomisk översikt				Tekniska nämnden		
	Bokslut 2007			Bokslut 2008		
	Kostnader	Intäkter	Netto-kostnad	Kostnader	Intäkter	Netto-kostnad
Verksamhet, tkr						
Skattefinansierad verksamhet	43 642	7 759	35 883	47 815	9 864	37 951
Internfinansierad verksamhet	154 299	155 139	-840	164 226	163 470	756
Summa	197 941	162 898	35 043	212 041	173 334	38 707
Kommunbidrag			35 519			38 601
Resultat skatte- och internfinansierad verksamhet			476			-106
Taxefinansierad verksamhet	62 054	62 054	0	69 605	69 605	0

Miljö- och byggnämnden

NÄMNDENS ANSVARSOMRÅDE INNEFATTAR myndighetsansvar med uppdrag att lämna information/rådgivning, utöva tillsyn och handlägga ärende med stöd av främst Plan- och bygglagen, Miljöbalken, Livsmedelslagen, Djurskyddslagen, Trafikförordningen, Förordningen om bostadsanpassningsbidrag, Lag om färdtjänst och Lagen om skydd mot olyckor.

Utöver detta ansvarar nämnden även för stöd och utveckling av kommunens GIS- verksamhet, trafiksäkerhetsarbetet, tillgänglighetsfrågor, naturvårdsarbete, miljöövervakning, kalkningsverksamhet, mättningsverksamhet och kartproduktion samt adressättning av fastigheter.

Ordförande: Rolf Gustavsson (s)
Förvaltningschef: Ann-Britt Svedberg
Antal anställda: 27
Årets resultat: -0,6 Mkr
Nettokostnad: 14,7 Mkr

Årets verksamhet

Förvaltningen har även i år haft en hög personalomsättning. Målen i nämndplanen har ändå till största delen genomförts.

BanaVäg i Väst har inneburit mycket arbete för i stort sett samtliga funktioner på förvaltningen. Antalet ärenden med anledning av projektet har ökat under året främst inom miljö och trafik. Förvaltningen har arbetat vidare med kompensationsåtgärder för naturvård (BanaVäg i Väst) och naturreservat i Risveden, samt grodtunnel vid Hälltorpsjön. Miljöenheten har prioriterat förorenad mark och livsmedel där särskilda satsningar gjorts på grund av ny livsmedelslag. Miljöenheten har deltagit i två av Miljösamverkans projekt och en handlingsplan för bristfälliga avlopp är klar.

Förebyggande räddningstjänst har prioriterat riskklassificering av objekt och handläggning av ärenden, då en tjänst under stor del av året varit vakant. En övergripande strategi för kommunens GIS-arbete har tagits fram. Arbetet med produktion av primärkarta fortgår, men har fördröjts på grund av kapacitetsbrist hos leverantören. Förvaltningen har avslutat kommunstyrelsens uppdrag med strukturstudie för Älvängen och strukturstudie för Nödinge har påbörjats. Nämnden har många detaljplaneuppdrag, men på grund av vakanser har arbetet försenats. Trafik har förutom BanaVäg i Väst arbetat med säkerhets- och tillgänglighetsåtgärder på Gallåsvägen, Gamla Kilandavägen, Sjövallavägen och del av Klockarvägen. Hastighetsmätningar har gjorts i tätorterna Bohus, Nödinge och Älvängen.

Handlingsplan för kvalitetsarbete, arbetsmiljöplan och revidering av plan- och bygglovtaxan har genomförts samt ett omfattande utvecklingsarbete inom detaljplanering och bygglov.

Ekonomisk analys

Miljö- och byggnämnden redovisar underskott om -0,6 Mkr för året. Nämndens totala nettobudget omfattade 14,1 Mkr för 2008. Underskottet beror främst på att kostnaderna för bostadsanpassningsbidrag överskrider budget med 0,7 Mkr. Budgeten för bostadsanpassningsbidrag var 1,9 Mkr. På personalsidan har förvaltningen haft en fortsatt relativt hög personalomsättning vilket resulterat i att lönekostnaderna blivit lägre inom några verksamheter. Verksamheterna administration och miljö redovisar dock högre personalkostnader, då extra satsningar gjorts inom livsmedel på grund av ny lagstiftning och förstärkning av administrationen för bygglov. Nämnden redovisar totalt drygt 0,7 Mkr högre kostnader än budgeterat.

Nämndens intäkter motsvarar budget. Miljöenheten redovisar inom verksamheterna miljö- och hälsa samt livsmedel högre intäkter på grund av miljöskyddsärenden kopplade till BanaVäg i Väst och att livsmedelsverksamheten varit prioriterad under året. Plan- och byggenheten redovisar något högre intäkter än budgeterat, inom bygglov, medan verksamheterna plan, mätning och GIS redovisar lägre intäkter, på grund av vakanser och taxa för nybyggnadskarta.

Verksamhetsmätt

Antalet beslutade bygglovsärenden och genomförda mätuppdrag har sjunkit de två senaste åren. Antalet pågående detaljplaner är fler än motsvarande period föregående år. Antalet beslutade bostadsanpassningar är lägre än beräknat men kostnaderna överstiger budget. Projektet BanaVäg i Väst har inneburit en fördubbling av antalet ärenden inom främst trafik och miljöskydd jämfört med 2007. Även inom hälsoskydd, naturvård och renhållning är det fler ärenden än beräknat, antalet djurskyddsärenden är dock något färre än 2007.

Verksamhetsmätt

	2007	2008	Budget
Ärenden			
Bygglov	410	342	400
Tillsyn oblig. vent.kontr.	60	60	100
Tillsyn portar, hissar	-	0	100
Bostadsanpassningar	145	117	185
Pågående detaljplan.			
31/10 resp år	26	31	32
Mätningssuppdrag/ grundkarta	327	273	330
Parkerings- o trafik- tillstånd o dispens	133	125	170
Trafikplaneringsärend.	90	165	100
Miljöskydd	122	280	100
Livsmedel	237	161	220
Hälsoskydd	144	166	200
Djurskydd	59	47	40
Renhållning	50	53	40
Naturvård	28	45	25
Allmänt miljö- och hälsoskydd	94	71	90

Investeringar

Nämndens investeringsbudget var 2,1 Mkr, varav 1 Mkr för produktion av primärkarta. Förbrukade investeringar uppgår till 0,8 Mkr, och har använts för utveckling av GIS, digitalisering av arkiv samt inköp av kontorsmöbler. Kommunens leverantör för produktion av primärkarta har inte haft resurser att ta emot beställningar i den omfattning kommunen önskat, vilket förskjutit arbetet. Avsatta investeringsmedel har därför inte förbrukats som planerat.

Miljö- och byggnämnden begär att få föra över 1 Mkr i investeringsmedel till 2009 för produktion av primärkarta samt fortsatt utveckling av GIS.

Personal

Förvaltningens personalstyrka består av 33 personer, vilket motsvarar ca 26 årsarbetare.

Det är en ökning med 3,3 årsarbetare inom plan, administration och miljö, jämfört med 2007.

Av dessa är 27 personer tillsvidareanställda och 6 personer tidsbegränsat anställda. Föräldraledigheter har bidragit till att förvaltningen inte minskat antalet tidsbegränsade anställningar vilket är målsättningen. Genomsnittlig systerställningsgrad för tillsvidareanställda är 98,2% vilket är en sänkning med 0,8 procentenheter mot 2007. Personalsituation på förvaltningen har fortsatt vara rörlig. Totalt har 8 st tjänster tillsatts under året på grund av föräldraledigheter, nyanställningar samt personal som slutat. Personalförsörjning är en fortsatt viktig fråga för förvaltningen under 2009.

Sjukfrånvaron på förvaltningen har minskat mot föregående år. Under året har flera förebyggande aktiviteter genomförts såsom konflikt- och stresshantering. En arbetsmiljöplan har tagits fram och utbildning av nämndens ledamöter i arbetsmiljöansvar har genomförts.

Framtid

Framtida utvecklingsarbete

- Kvalitetssäkra och effektivisera samtliga ärendeprocesser.
- Systematisera och modernisera arkiv och metoder för lagring av handlingar

- Nyckeltal för att bättra kunna belysa kvalitativa aspekter.
- Information och kundfokus
- Revidera taxor i syfte att bättre belysa sambanden mellan behov, resurser, intäkter och kostnadstäckningsgra
- Utveckla nämndens strategiska arbete med mål, utvärdering och uppföljning
- Utveckla handläggning och kompetens avseende hållbar samhällsutveckling

Framtida förändringsarbete

- Statlig utredning om tillsynen skall vara en kommunal uppgift eller övergå i statlig regi
- Revidering av Plan- och bygglagen, med betydelse för nämndens framtida arbetssätt
- Revidering av Miljöbalken, med betydelse för nämndens framtida arbetssätt
- EU:s vattendirektiv kommer att få betydelse för Ale kommun
- Tillsyn av explosiva varor överförs från polismyndigheten till kommunerna
- Tillsyn av djurskyddet överförs från kommunen till staten (tidigare avtal med Göteborg)

Framtida behov

- Bana Väg i Väst, fortsatta resurser inom flera verksamhetsområden
- Naturvård, resurser för genomförande av åtgärderna i Naturvårdsplanen
- Avlopp, genomförande av handlingsplan för att åtgärda bristfälliga avlopp
- Hälsooskydd, brister konstaterade i genomförd behovsutredning om ca 0,5 tjänst
- Förebyggande räddningstjänst, brister konstaterade behovsutredning, om ca 0,5 tjänst
- Administration, information och verksamhetsutveckling, i takt med att arbetsuppgifter, personal, kvaliteten och informationsbehov ökar krävs ett ökat stöd inom dessa områden

Ekonomisk översikt				Miljö- och byggnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2007	Intäkter	Nettokostnad	Bokslut 2008	Intäkter	Nettokostnad
	Kostnader			Kostnader		
Miljö och hälsa	4 090	1 932	2 158	4 632	2 436	2 196
Bygglov-/plan-/mät-/trafikverksamhet	7 653	4 966	2 687	8 138	4 598	3 540
Kalkning	955	1 012	-57	990	966	24
Nämnd och administration	5 406	14	5 392	6 343	99	6 244
Bostadsanpassningsbidrag	1 998	-	1 998	2 658	-	2 658
Summa	20 102	7 924	12 178	22 761	8 099	14 662
Kommunbidrag			12 331			14 057
Resultat			153			-605

Överförmyndarnämnden

NÄMNDEN/ÖVERFÖRMYNDARNA HAR EN RÄTTSLIG särställning enligt föräldrabalken (FB). Verksamheten bedrivs enligt av kommunfullmäktige fastställt reglemente med en långtgående delegation. Nämndens personal består av två förtroendevalda ledamöter, tillika överförmyndare. Dessa har ett administrativt och juridiskt verksamhetsansvar för sitt beslutfattande enligt i huvudsak föräldrabalken.

Ordförande: Ingela Stéen (s)
Årets resultat: 0,07 Mkr
Nettokostnad: 1,2 Mkr

Årets verksamhet

Nämnden har sammanträtt vid sju tillfällen under året, vid verksamhetsuppföljningar samt vid fastighetsärenden, vilka inte får delegeras. Överförmyndarna har på sedvanligt sätt genomfört tillsyn, kontroll och granskning av års- och sluträkningar från förmyndare, gode män och förvaltare samt beslutat om arvode/ersättning till uppdragstagarna. Såsom tidigare har en särskild prioritering gjorts på den sociala delen av uppdraget.

En omfattande rådgivning ges per telefon kring föräldrabalkens olika bestämmelser. Dessutom utfärdas förvaltarfrihetsbevis för trafiktillstånd och ansvarig utgivare för tidskrifter och vissa andra yrkesgrupper. Vägverket aviserar om att underårig registrerats som ägare till fordon i vägtrafikregistret. Kronofogdemyndigheten informerar också om underåriga har betalningsförelägganden.

I syfte att öka kunskapen om verksamheten har överförmyndarna presenterat verksamheten för personal inom funktionshinderområdet. Dessutom har det arrangerats träff med gode män, förvaltare och förmyndare med fokus på uppdragstagarnas redovisning och information om Föräldrabalkens regler

Ekonomisk analys

Överförmyndarnämndens budget uppgår till 1 248 tkr. För år 2008 redovisar nämnden ett positivt resultat om 68 tkr. Överskottet förklaras främst av att nämnden ej har behövt betala lika mycket i arvoden/ersättning för uppdragstagarna som budgeterat.

Verksamhetsmått

Vid årsskiftet fanns 240 aktiva ärenden registrerade med god man, förvaltare eller förmyndare. Under året har 23 nya ärenden tillkommit, och 31 ärende är avslutade. Antalet nya uppdragstagare har klarats, dels genom att ofta utse en närstående som uppdragstagare och dels överförmyndarnas kontaktnät i förenings och organisationslivet.

4 ärenden för ensamkommande asylsökande barn finns registrerade.

Framtid

För att möta det ökade behovet av uppdragstagare, behövs en aktiv marknadsföring av verksamheten och särskilt söka de som är beredda att arbeta med människor med ett brett spektrum av funktionshinder. En särskild utredare har lämnat förslag till regeringen om förändringar i verksamheten (utökade verksamhetskrav), förslaget bereds på justitiedepartementet inför riksdagsbehandlingen.

Ale Kommun har beslutat att erbjuda 5 ensamkommande flyktingbarn plats, vilket kommer att påverka överförmyndarnas arbete.

Verksamhetsmått

	2007	2008	Budget
Antal förmyndarskap	63	84	58
Antal god manskap	139	160	129
Antal hela förvalterskap	14	15	16

Ekonomisk översikt			Överförmyndarnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2007		Bokslut 2008		
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Överförmyndarverksamhet	1 233	4	1 180	-	1 180
Kommunbidrag					938
Resultat					-291
					68

Valnämnden

Valnämnden är den lokala valmyndigheten med ansvar för genomförande av val till Riksdag, Landsting/Region och Kommunfullmäktige, folkomröstningar samt val till Europaparlamentet.

Ordförande: Björn Nilsson (S)
Årets resultat: 0 Mkr
Nettokostnad: 0 Mkr

Årets verksamhet

Under 2008 har inte något val genomförts.

Ekonomiskt resultat

Nämnden har inte haft någon budget 2008.

Framtid

Under 2009 kommer val till Europaparlamentet att genomföras. Ändring av valdistriktens storlek kommer att ske under 2009.

Kommunens bolag

AB Alebyggen, allmännyttigt bostadsföretag

Ordförande: Stina-Kajsa Melin (s)

Vice ordförande: Sune Rydén (kd)

VD: Lars-Ove Hellman

Antal anställda: 32 st

Aktiekapital: 17,4 Mkr

Omsättning: 165,0 Mkr

Balansomslutning: 924,5 Mkr

Kommunal ägarandel: 100%

Ale Utveckling AB, näringsbolag

Ordförande: Jarl Karlsson (s)

Vice ordförande: Jan Skog (m)

VD: Jerry Brattåsen

Antal anställda: 2

Aktiekapital: 0,1 Mkr

Omsättning: 3,2 Mkr

Balansomslutning: 0,7 Mkr

Kommunal ägarandel: 100%

AB Alebyggen

Bolagets verksamhet, enligt bolagsordning och ägardirektiv, omfattar:

- Att uppföra och förvalta bostadshus och bedriva bostadsanknuten offentlig eller kommersiell verksamhet.
- Att själv eller i samverkan med annan bedriva exploateringsverksamhet samt uppföra och förvalta fastigheter för kontor, handel, industri eller annan kommersiell verksamhet.
- Att uppföra och försälja småhus.

Bolagets kärnverksamhet är bostadsförvaltningen. Denna ska bestå av ett utbud som är attraktivt och varierat och ska tillsammans med verksamheten i övrigt bidra till en sådan positiv utveckling att kommunens totala attraktionskraft ökar. Bolaget ska härvid engagera sig i kommunens näringslivsutveckling och kan i detta avseende också nyttjas som redskap åt kommunen.

Följande bolag utgör intressebolag:

Ale Exploatering AB

Ägs med 50% vardera av AB Alebyggen och PEAB. Bolaget bildades för Backabyggnationen och centrumprojektet i Nödinge.

Ale Utveckling AB

Bolaget har till uppgift att svara för den kommunala näringslivsservicen samt genom aktiviteter och strategiska åtgärder medverka till en långsiktigt hållbar utveckling och tillväxt samt därigenom skapa fler arbetstillfällen. Dessutom har bolaget ansvaret för att genom marknadsföring göra Ale mer känt, att ”sätta Ale på kartan”.

Näringslivssamarbetet inom Göteborgsregionen (Business Region Göteborg) ökar i omfattning och betydelse såväl för Ale kommun som för näringslivet i stort. Ale Utveckling ska vara en aktiv part i det regionala utvecklingsarbetet. Genom aktivt arbete i nätverk, projekt och marknadsföring bidrar bolaget till stärkt konkurrenskraft för regionen.

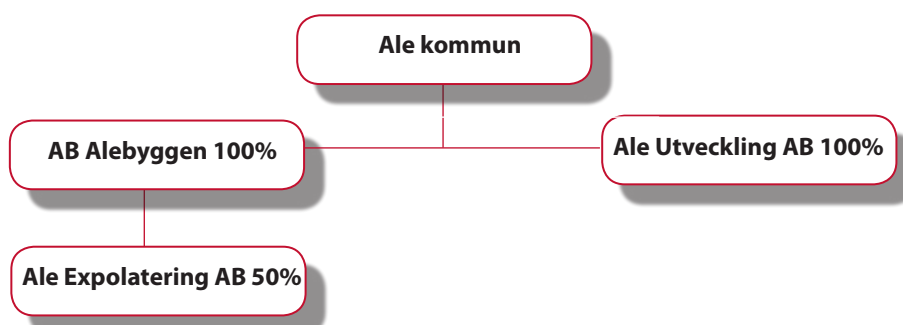
Kommunen lämnar ett årligt driftbidrag. 2009 överförs verksamheten i förvaltningsform och bolaget blir vilande.

Övriga

Kommunen har aktier i Renova AB, GRYAAB, GREFAB, Västtrafik AB, Ale Energi AB samt en smärre aktiepost i Kommentusgruppen AB.

Kommunen och AB Alebyggen äger andelar i Ale Elförening till ett bokfört värde av 2,8 Mkr.

Kommunen innehar andelar i Kommuninvest i Sverige AB.

Miljöredovisning

DET ÖVERGRIPANDE GEMENSAMMA målet som kommunens verksamheter strävar mot är att åstadkomma en hållbar samhällsutveckling. Denna inriktning fastslås bland annat i kommunens miljöpolicy och i strategisk plan. Miljöprogram, energiplan, översiktsplan, naturvårdsprogram och avfallsplan är åtgärdsprogram som ska bidra till att genomföra det övergripande målet.

Årets verksamhet

Engagemanget är stort bland kommunens anställda i arbetet med att uppnå kommunens miljömål. Verksamheterna använder mycket KRAV-märkta livsmedel och många arbetar mycket entusiastiskt med energifrågorna. Miljöbilspoolen används flitigt och den bär från och med 2008 sina egna kostnader.

14 av kommunens leasingbilar har under året ersatts med miljöfordon och under 2009 kommer ytterligare 17 bilar att bytas ut. Ett nytt upphandlingsavtal på leasingbilar från 090101 har tecknats med miljöfordon från fem leverantörer.

Ett arbete med att ta fram en klimat- och energistrategi för Ale kommun har påbörjats. Syftet med att ta fram strategi är att få kännedom om var utsläppen av växthusgaser sker och att ta fram en handlingsplan för att minska utsläppen. Ale kommun tar också sitt ansvar för att minska utsläppen av växthusgaser och för att nå de nationella och regionala klimatmålen.

Målet att öka inköpen av KRAV-märkta livsmedel med 1% per år uppfyllts inte under 2008. Orsaken till det lägre resultatet beror troligen på ett flertal faktorer, till exempel att kraftigt ökade livsmedelkostnader under året har haft till följd att man fått köpa in billigare varor för att hålla budget. Svensk ekologisk mjölk har inte räckt till den ökade efterfrågan utan ersattes på upphandlingsavtalen med dansk vilket gjorde att kostenheten hellre köpte svensk konventionell mjölk.

Förvaltningarnas måluppfyllelse

Vård- och omsorgsförvaltningen prioriterade under 2008 miljömålet att kommunens totala livsmedelsinköp av KRAV-märkt skall öka med minst 1 % per år. Förvaltningens mål är att minst 20% av livsmedelsinköpen skall omfattas av KRAV/rättvisemärkta produkter. De verksamheter som enbart tar varor från Ale matservice har nått målet, i övriga verksamheter har det varit svårt att mäta andelen, men medvetenheten är stor.

Bohus servicehus har fått utbytt 120 glödlampor mot lågenergilampor vilket medfört en energibesparing på cirka 50 000 kWh per år.

Fortsatt arbete har skett med att göra brukarna i verksamheterna mer medvetna om och motiverade till att delta i arbetet mot ett hållbart samhälle, till exempel genom att även de väljer mer miljövänliga alternativ.

Två möten med förvaltningens agendaansvariga har

skett under året.

Utbildnings- och kulturförvaltningen har under 2008 arbetat efter kommunens fastställda miljömål, vilket inneburit en starkare fokusering på verksamheternas kostnader för energi och uppvärmning. Insatser har gjorts för en bättre styrning av belysning och annan energiförbrukning. Förvaltningens personal har informerats om vikten av att alla bidrar till sänkta förbrukningskostnader och miljövinster.

Verksamheten har endast marginell tillgång till bilpool vilket gör att förutsättningarna för att uppfylla fjärde miljömålet om att förstahandsvalet vid resor sker med bilpool och kollektivtrafik blir svårt att nå.

Barn- och ungdomsförvaltningen bedriver miljöarbete med en tydlig koppling till demokrati, värdegrund och arbetsmiljöarbete. Alla enheter källsorterar i varierande grad och använder sig av miljövänliga produkter så långt det går. KRAV-märkta livsmedel köps in så långt ekonomin tillåter. Som ett resultat av Energikicken och samarbetet med tekniska förvaltningen tas energifrågorna regelbundet upp på arbetsplatserna och flera arbetsplatser har kommit överens om att vidta olika åtgärder för att minska energiförbrukningen.

Hållbar utveckling är ett viktigt tema för flera enheter. Några skolor har påbörjat ett arbete enligt kriterierna för Skola för hållbar utveckling, vilket innebär att man arbetar med processinriktade förhållningssätt där barn och elever är delaktiga. Tre enheter är med i Grön Flagga, vilket innebär att man i den dagliga verksamheten prioriterar ett handlingsinriktat miljöarbete. Två av dessa enheter blev certifierade under hösten.

Miljö- och byggförvaltningen arbetade under 2007 fram ett Naturvårdsprogram som man för första gången fått möjlighet att följa upp. En plan har tagits fram för åtgärder mot bristfälliga avlopp och i samarbete med tekniska förvaltningen och samhällsplaneringsavdelningen har man arbetat fram en dagvattenpolicy. Kalkningsinsatserna för att motverka försurningen av våtmarker och vattendrag har fortsatt under 2008 och tillsammans med Länsstyrelsen har ett naturvårdsavtal för Mettjärn, som har mycket höga naturvärden, upprättats. Man bevakar att naturhänsyn tas vid samhällsplanering och exploatering. På miljö- och byggförvaltningen har man fortsatt att källsortera och kompostera under 2008. Dubbelsidig kopiering och utskrift används fortfarande inte i full utsträckning. Elförbrukningen har minskats genom att armaturer med rörelsesensorer har installerats i kontorsrummen som släcks 15 minuter efter att man lämnat rummet.

Tekniska förvaltningens miljöarbete sträcker sig på

grund av den mångfacetterade verksamheten över flera områden.

Renhållningen har under året haft en återrevision på sin Miljödiplomering med så gott resultat att man i fortsättningen kommer att ha revision vartannat år. Återvinning av mjukplast har startat under året.

Fastighetsavdelningen har fortsatt att byta uppvärmningssystem i äldre byggnader mot mer miljövänliga såsom fjärrvärme och berg- och jordvärme. Fyra byggnader har valts ut för att specialstudera möjligheterna att reducera energiåtgången. Beslut har fattats att använda solkraft vid uppbyggnaden av en nerbrunnen föreningslokal och en ny förskola utformas enligt passivhuskonceptet. El- och värme- förbrukningen i kommunen visar en neråtgående trend.

I Röda dalen i Nol har ett första av två utjämningsystem för höga vattenflöden anlagts för att reducera risken för översvämningar.

Beslut har fattats att starta tester under 2009 med ett miljövänligt dieselbränslealternativ.

Mark har sanerats på Sjövallavägen i samband med anläggande av en ny gång- och cykelväg.

Kommunstyrelsens förvaltning beaktar miljön i det vardagliga arbetet. Papper sorteras ut, kopiering och utskrifter sker om möjligt dubbelsidigt och bilarna i miljöbilspoolen och kollektivtrafik är första val vid resor.

I arbetet att ta fram planprogram inriktas energifrågan på målen i kommunens energiplan och den strategiska planen om energianvändning med minimal klimatpåverkan och låg energiförbrukning. I samband med upprättande av exploateringsavtal och detaljplan tas frågan om lågenergihus upp med exploitören.

Kollektivtrafiken har fortsatt utvecklas att bli mer attraktiv och tillgänglighetsanpassad.

Samarbetet med Västtrafik utvecklas så nyexploaterade områden planeras och anpassas efter kraven och förutsättningar för en bra kollektivtrafik.

Saneringsprojekten

Surte Glasbruk

Under våren 2008 genomfördes projekteringen av saneringsarbetet inom området inklusive framtagning av förfrågningsunderlag för upphandling av entreprenör. Upphandlingen påbörjades sommaren 2008 men fördröjdes på grund av överprövningar av tekniska nämndens beslut. Överprövningarna medförde att arbetet inte kunde påbörjas som planerat utan fick skjutas på till 2009.

Länsrättens sista dom kom i februari 2009 och tekniska nämndens beslut står fast. Entreprenör är utsedd och arbetet påbörjades i februari 2009.

Bohus varv

I oktober 2008 kom beslutet från Naturvårdsverket att Ale kommun får 130 Mkr för saneringen av Bohusvarvsområdet.

Under året har projektering av saneringsarbetet inom området inklusive framtagning av förfrågningsunderlag för upphandling av entreprenör genomförts. Eftersom området är mycket skredbenäget kan själva saneringsentreprenaden inte påbörjas förrän strandlinjen förstärkts med hjälp av en tryckbank.

Upphandlingen har skett i två steg – först geoteknikentreprenaden och därefter saneringsentreprenaden.

Entreprenör för geoteknikarbetet har utsetts och detta arbete beräknas kunna påbörjas i slutet av februari 2009.

Saneringsentreprenaden kommer att handlas upp under våren 2009

Under 2008 har tillstånd för saneringsarbetet enligt 11 respektive 9 kapitlet Miljöbalken (sk vattendom) sökts. Beslut från miljödomstolen kom 13 februari 2009.

Tidermans utfyllnadsområde

I oktober 2008 kom ett förhandsbeslut från Naturvårdsverket att Ale kommun kan räkna med att få ca 110 Mkr för saneringen av Tidermans utfyllnadsområde.

Under hösten 2008 har upphandling gjorts av projektör inför saneringen.

Uppföljning av kommunens miljömål i bokslut 2008

Allmänt

Miljöprogrammet för Ale kommun 2007 – 2010 anger ramarna och övergripande mål för miljöarbetet och de fastställda miljömålen är styrande för alla verksamheter.

Mål 12 är ej uppfyllt i år. För mål 4 och 7 ser det ut som att målen inte kommer att nås inom tidsperioden. För mål 11 är det tveksamt om målet uppnås till 2010

1. Allmänt, miljövänliga produkter

Målet bedöms uppnås

2. Minska elförbrukning för uppvärmning i kommunägda lokaler med 5% till år 2010

Målet bedöms uppnås

3. Minska energiförbrukning för uppvärmning i kommunägda lokaler med 5% till år 2010

Målet bedöms uppnås

4. Förstahandsvalet är bilpool, kollektivtrafik

Målet bedöms i dagsläget ha svårigheter att uppnås

5. Vid nytecknande av ramavtal på personbilar skall miljöfordon väljas

Målet bedöms uppnås

6. Upphandlingspolicy med miljökrav för fordon, arbetsmaskiner och entreprenadmaskiner

Målet bedöms uppnås

7. Utredning klar 07-03-31 av ekonomi och miljömässiga vinster avseende kommunens fordon

Målet ej uppnått

8. Kalkning av sjöar och vatten

Målet bedöms uppnås

9. Endast miljömärkta kemiskt/tekniska produkter skall användas i kommunens verksamhet

Tveksamt om målet uppnås inom tidsperioden

10. Bästa energiklass vid köp av vitvaror

Målet bedöms uppnås

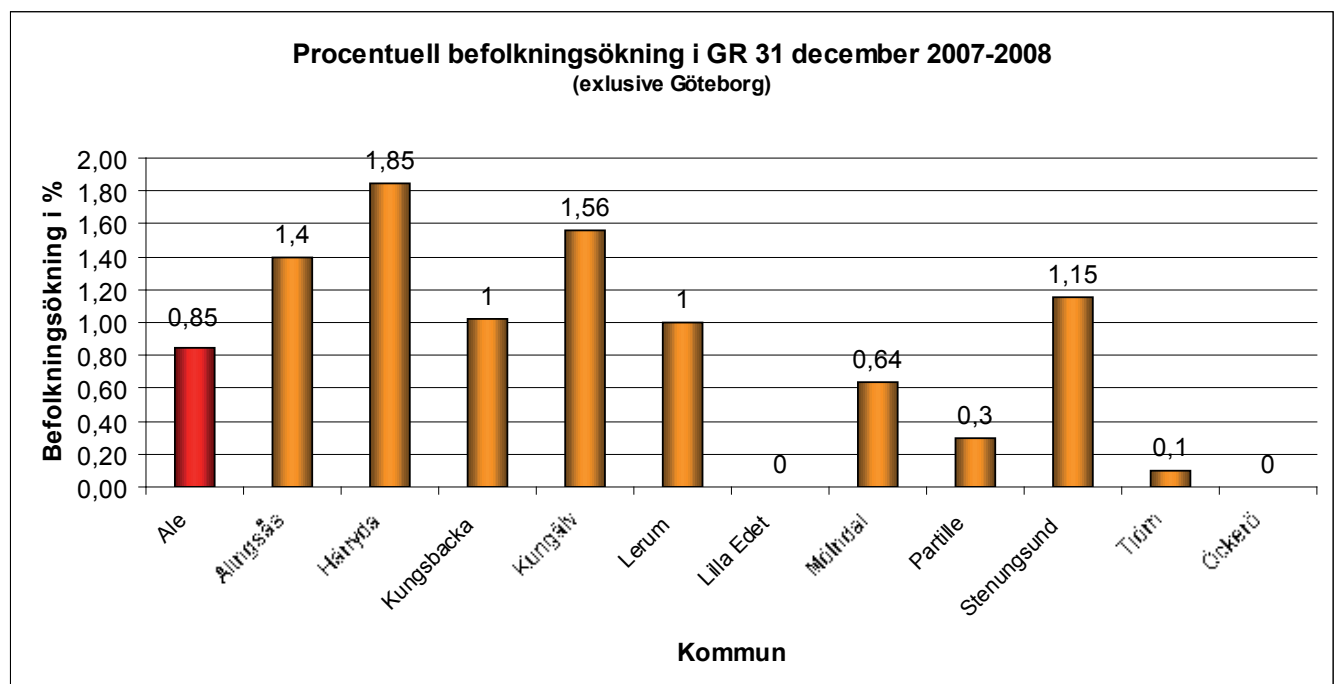
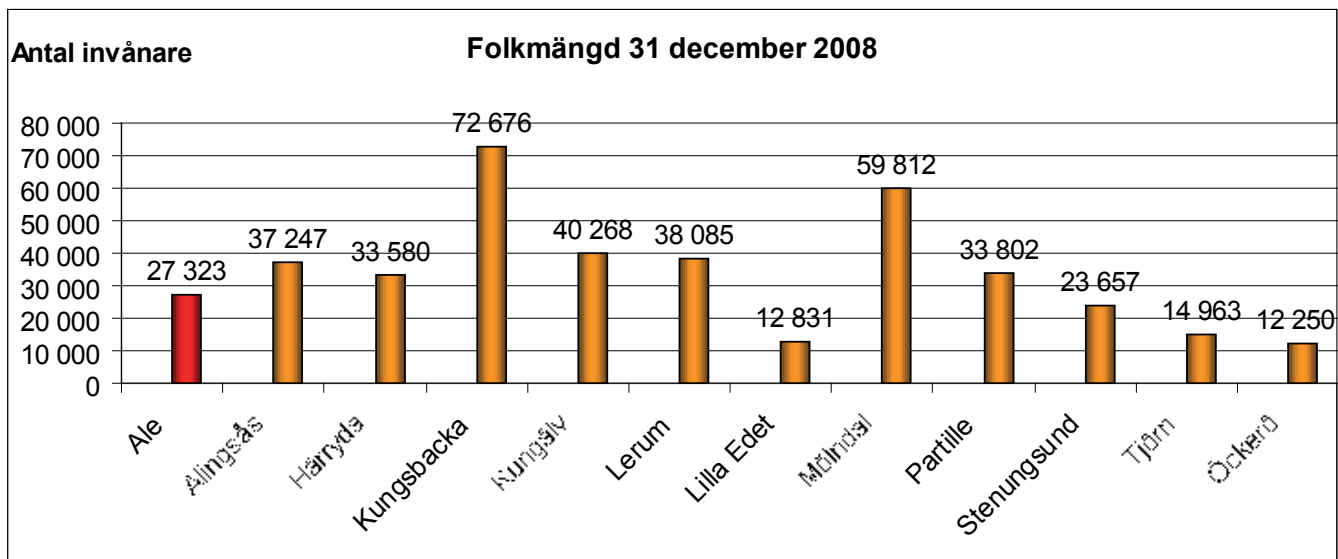
11. Kommunens avfall skall källsorteras

Tveksamt om målet uppnås inom tidsperioden

12. Inköp av KRAV-märkta livsmedel skall öka med minst 1% per år

Målet ej uppnått

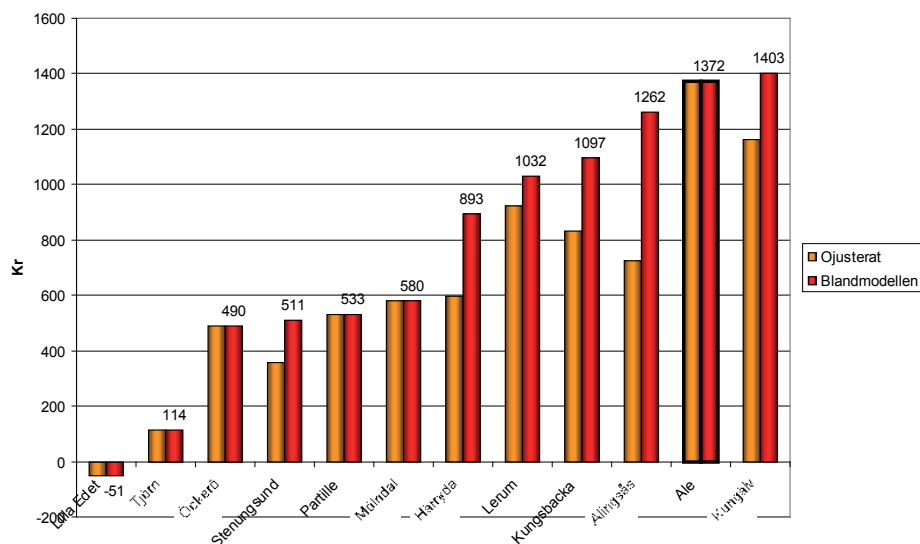
Jämförelser mellan Ale och Göteborgsregionens kommuner

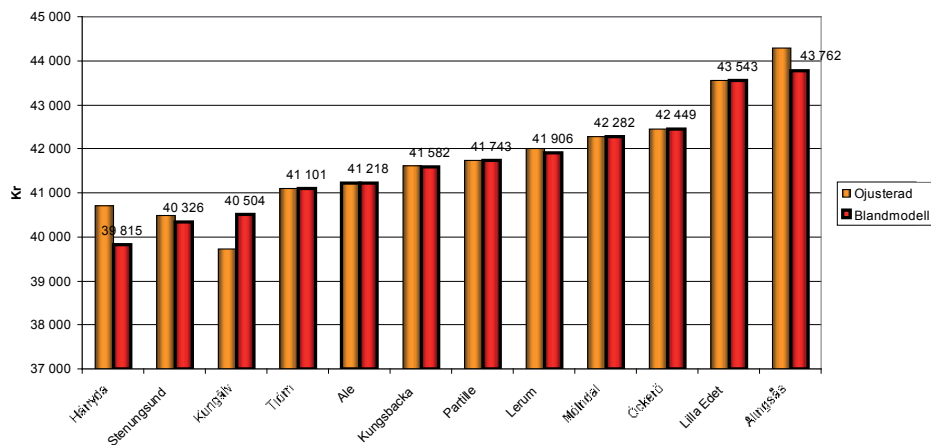
Resultat och nettokostnad per invånare 2008

Hantering av ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 skiljer sig kraftigt mellan kommunerna. Nedanstående tabell visar resultatet per invånare med respektive utan korrigering av bokförda kostnader för ansvarsförbindelsen. Undre tabellen visar på motsvarande sätt respektive kommuns nettokostnad per invånare i bokslut 2008.

Resultat per invånare 2008

Nettokostnad per invånare bokslut 2008

Skattesats

	2008	2009
Partille	20,49	20,49
Mölndal	20,84	20,84
Härryda	21,05	21,05
Lerum	21,08	21,08
Öckerö	21,19	21,19
Kungsbacka	21,53	21,53
Tjörn	21,64	21,64
Alingsås	21,79	21,79
Kungälv	21,87	21,87
Stenungsund	22,07	22,07
Ale	22,00	22,30
Lilla Edet	22,80	22,80

Ale kommuns nettokostnad per invånare (inklusive avskrivningar och exklusive finansnetto) uppgår för 2008 till 41 218 kr. Nettokostnaden samvarierar inte med skattesatsen i kommunen utan påverkas av andra faktorer. Skatteutjämnings-systemet bestämmer i stor utsträckning kommunernas nettokostnadsutrymme och skall också spegla kommunernas olika struktur. Nettokostnaden per invånare ger inte direkt svar på om kommunen har en låg kostnadsnivå i allmänhet. På följande sidor visas nettokostnaden 2005–2007 för olika verksamhetsområden. 2008 års siffror är ännu inte klara.

Ekonomiska jämförelser av verksamhetens kostnader mellan Ale och Göteborgsregionens kommuner 2005–2007

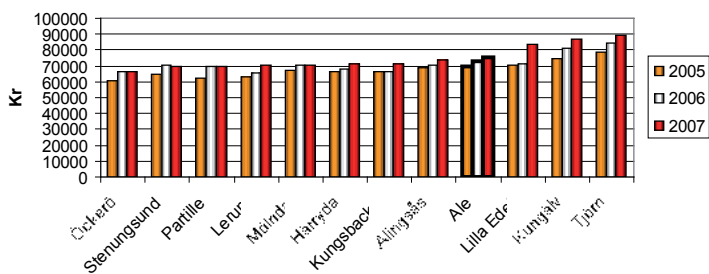
Nedanstående diagram kan ge en vägledning till hur Ale kommuns nettokostnader för några verksamheter ser ut. Uppgifterna är hämtade från de årliga publikationerna "Vad kostar verksamheten i din kommun?" från SCB och "Jämförelsetal för barnomsorg och skola" från Skolverket.

För Ales del kan konstateras att kostnaderna per elev i grundskola ligger över regionmitten och gymnasieskolans kostnad per elev ligger bland de högsta i regionen. Ales kostnad per heltidsbarn inom förskola ligger 2007 näst lägst av

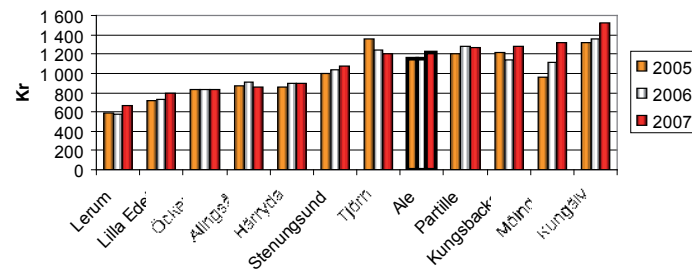
samtliga kommuner i regionen och familjedaghemmen ligger något under regionmitten. Äldreomsorgens kostnader per invånare 65 år och äldre ligger 2007 något högre än genomsnittet för kommunerna i regionen.

Kostnaderna per invånare för fritid och kultur ligger något över genomsnittet i regionen. Liksom tidigare år ligger individ- och familjeomsorgens kostnad per invånare bland de högsta i regionen medan kostnaderna per invånare för infrastruktur är låg.

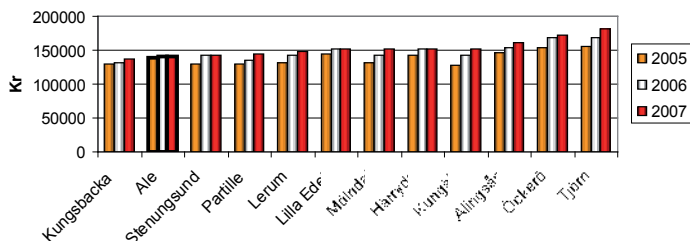
Grundskola Kr/elev

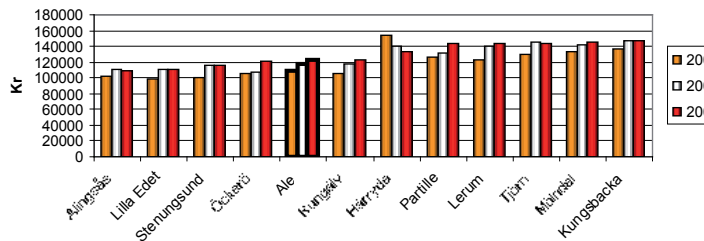
Fritid Kr/inv

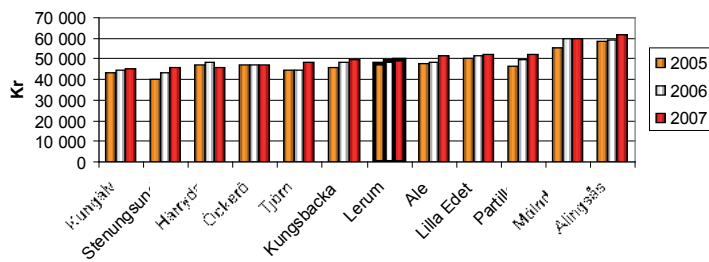
Förskola Kr/heltidsbarn

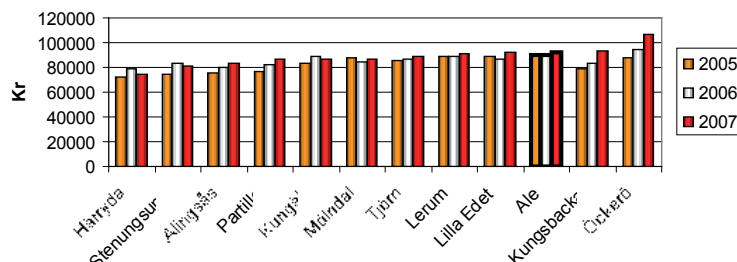
Familjedaghem Kr/heltidsbarn

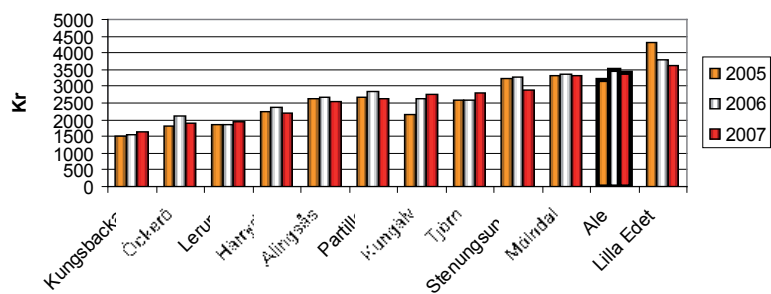
Äldreomsorg Kr/inv 65 –w år

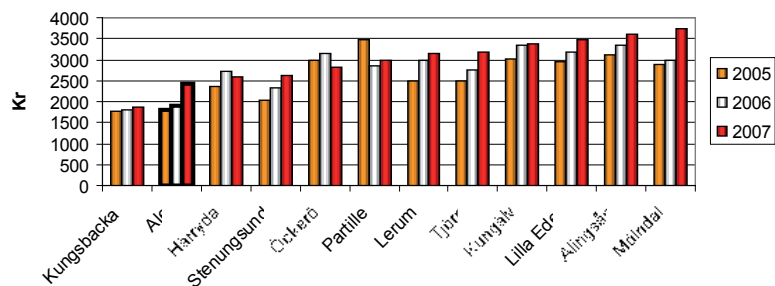
Gymnasieskola Kr/elev

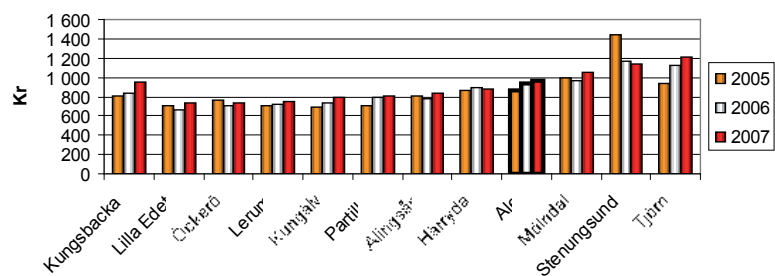
Individ och familjeomsorg Kr/inv

Infrastruktur Kr/inv

Kultur Kr/inv

Ord och begrepp

Anläggningskapital Utgör skillnaden mellan anläggnings-tillgångar och långfristiga skulder, det vill säga eget kapital placerat i anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar Tillgång som avses att stadigva-rande innehas, det vill säga flera år.

Avskrivningar Fördelning av anskaffningskostnaderna för en anläggningstillgång på flera år.

Balansräkning Visar kommunens ekonomiska ställning vid bokslutstillfället. Visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats med egna medel och lån.

Eget kapital Kommunens totala kapital bestående av an-läggingskapital och rörelsekapital. Utgörs i balansräkningen av skillnaden mellan tillgångar och skulder. Förändringen av eget kapital redovisas i resultaträkningen samt i balansräk-ningen genom att jämföra årets och föregående års bokslut.

Finansieringsanalys Visar hur kommunens investeringar och löpande verksamhet har finansierats och hur det har inverkat på kommunens likvida ställning.

Finansnetto Skillnaden mellan finansiella kostnader och finansiella intäkter, det vill säga i huvudsak räntekostnader minus ränteintäkter.

Generella statsbidrag och utjämning Generella statsbi-drag utgår med ett bestämt belopp per invånare. Utjämning-en består av inkomstutjämning och kostnadsutjämning.

Kapitalkostnader Är en intern kostnad mellan kommu-nens finansförvaltning och övriga förvaltningar. Kapitalkost-naderna består av avskrivningar och intern ränta på gjorda investeringar.

Kortfristiga fordringar eller skulder med en förfallotid om ett år eller mindre.

Likvida medel Kontanter eller andra tillgångar, som snabbt kan omsättas till pengar t ex medel på bank.

Likviditet Betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar eller skulder överstigande ett år.

Nettoinvesteringar Investeringsutgifter minus investe-ringsbidrag.

Nettokostnader Driftkostnader, efter avdrag för drift-bidrag (riktade stats- och landstingsbidrag), avgifter och ersättningar. Verksamhetens nettokostnader (exkl kapital-kostnader) återfinns i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar Likvida medel plus kortfristiga fordringar.

Periodisering Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Personalomkostnader Arbetsgivaravgifter, pensionskost-nader med mera. Belastar verksamheterna med procentuella påslag på utbetald lön.

Resultaträkning Visar kostnader och intäkter under året och hur dessa påverkat eget kapital.

Rörelsekapital Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

Självfinansieringsgrad Visar hur mycket av årets investe-ringar som finansierats av egna medel.

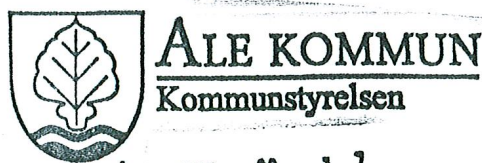
Skuldsättningsgrad Relationen mellan skulder och eget kapital, d.v.s. hur stor del av tillgångarna som har lånefinan-sierats.

Soliditet Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas.

Utfall driftbudget Visar de olika verksamheternas budge-terade respektive redovisade resultat.

Utfall investeringsbudget Visar de olika verksamheter-nas budgeterade respektive redovisade nettoinvesteringar

Kommunrevisorerna i Ale kommun

ALE KOMMUN
Kommunstyrelsen

2009 -03- 17

Dnr.....19/09.....

Revisionsberättelse

Till fullmäktige i Ale kommun

Org nr: 212000-1439

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och samt genom utsedda lekmannarevisorer verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente, och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Som framgår av årsredovisningen redovisar tre nämnder, Barn- och ungdomsnämnden, Vård- och omsorgsnämnden samt Utbildnings- och kulturnämnden, betydande budgetöverskridande. Utbildnings- och kulturnämnden redovisade även föregående år ett betydande budgetöverskridande.

Vi riktar anmärkning mot Barn- och ungdomsnämnden och Utbildnings- och kulturnämnden för att dessa nämnder inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att bedriva verksamheten inom tilldelad budget.

Vi riktar kritik mot Vård- och omsorgsnämnden för att budgeten överskridits med betydande belopp.

Som framgår av årsredovisningen (sidan 12) är flera av kommunfullmäktiges verksamhetsmål inte mätbara eller uppfylls ej. De ekonomiska mål som kommunfullmäktige fastställt har uppnåtts under år 2008.

Vi tillstyrker trots ovannämnda anmärkningar att fullmäktige beviljar ledamöterna i styrelse och samtliga nämnder ansvarsfrihet för år 2008.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för år 2008 godkänns.

W ut-k ut Allt CD, RSP PN R JH :

Kommunrevisorerna i Ale kommun

Vi återoppar i övrigt bifogade redogörelse och rapporter.

Lennarth Nilsson har inte deltagit i granskningen av Barn- och ungdomsnämnden p.g.a. jäv.

För år 2008 har vi förutom bifogade rapporter avlämnat följande rapporter:

Granskning av Ale kommuns investeringsrutiner

Vård- och omsorgsnämnden, Individ- och familjeomsorg

Granskning av delårsrapport

Alafors 2009-03-17

Lennarth Nilsson Iréne Hellekant Christer Damm

Kjell Stensson Birgit Hansson Marianne Olsson

Robert Hurtig Ann-Kathrin Abelsson Daniel Höglund

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Granskningsrapport, årsbokslut 2008

Granskningsrapporter från lekmanarevisorn i AB Alebyggen

Granskningsrapporter från lekmanarevisorn i AB Ale Utveckling

Revisorerna bifogar också redogörelse för revisorernas förvaltning under år 2008